

Z ZASEDANJA ZBOROV SO PTUJ

INFORMACIJA NA VSAKI SEJI

Kot smo na kratko že poročali, se je prejšnji četrtek sestal družbeno politični zbor, v petek pa zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela skupščine občine Ptuj. Vse tri seje so bile tako po številu razpravljalcev kot po vsebini živahne in so prav gotovo prispevale k vse večjemu uveljavljanju delegatskih skupščin.

Posebej je treba omeniti, da je na sejah zborov bila najprej obravnavana družbeno-politična aktivnost v mesecu januarju in februarju letošnjega leta, pregled o tem so pripravile

druženopolitične organizacije. K temu pregledu je dodal izvršni svet SO Ptuj še poročilo o izvajanju določil resolucije SFRJ 1980 o omejevanju osebnih dohodkov v mesecu januarju in usklajenost letošnjih planov OZD z določili.

Tako obliko obravnave družbenopolitičnih problemov v občini in sprotno oceno aktivnosti so delegati v vseh zborih sprejeli pozitivno, na predlog delegacije KS „Boris Zihel“ Ptuj pa je zbor krajevnih skupnosti sprejel pobudo, da bi naj na vsaki seji obravnavali sprotne informacije in ocene o družbenopolitični aktiv-

nosti v občini pa tudi širše. To je ena od oblik podružbljanja politike, po drugi strani pa tudi uresničevanje ustavne vloge delegatskih skupščin, ki morajo biti v stalnem stiku z vsemi drugimi družbenimi dejavniki in tudi stalno spremljati uresničevanje politike, začrtane v resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana v letošnjem letu.

Na sejah so zbori sprejeli tudi operativni delovni načrt za drugo trimesečje letošnjega leta, ki predvideva, da se bodo zbori sestali vsak mesec po enkrat in v glavnem določa tudi točke dnevne-

ga reda teh sej. Tako se bo 24. aprila sestal družbenopolitični zbor, 28. aprila pa zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela. Med točkami dnevnega reda bodo prav gotovo po pomembnosti izstopale: Uresničevanje koncepta SLO in družbene samozaščite, družbenoekonomski odnosi na področju kmetijstva in ocena priprav družbenega plana za obdobje 1981-1985.

Podrobnejše razprave o posameznih točkah dnevnega reda na sejah zborov objavljamo v ločenih sestavkih.

FF

IZ VSEBINE

Vsak delavec je potencialni inovator (stran 4)

Mladi sledijo Titovim besedam (stran 5)

Za obrambo pred točo naj prispevajo vsi (stran 7)

Očistimo in olepšajmo Ptuj (stran 8)

Tudi tokrat odlična organizacija (stran 13)

S SEJE SVETA SKUPNOSTI PODRAVSKIH OBČIN

O vlogi in položaju Univerze v Mariboru

Delegati podravske občine so na seji v petek, 28. marca poslušali izčrpano informacijo o dosedanjem delu mariborske Univerze, o smernicah za nadaljnje delo ter o razvojnih načrtih.

Univerza v Mariboru poskuša v okviru svoje pristojnosti uresničiti razvojne programe posameznih visokošolskih organizacij zavedajoč se, da je s skupno akcijo možno učinkoviteje izvajati vzgojnoizobraževalni in raziskovalni proces. Pretežni del dejavnosti Univerze je usmerjen na območje podravske regije, njena dejavnost pa je razporejena na območju celotne Slovenije.

V strukturi vpisanih študentov in v strukturi diplomantov je po posameznih visokošolskih delovnih organizacijah možno ugotoviti različno stopnjo prisotnosti teh iz podravske regije, predstavljajo pa seveda pretežni del vpisanih študentov. Univerza je v preteklem obdobju uspela v veliki meri rešiti problem strokovnih kadrov v regiji, kar je posledica dvostopenjskega študija, ki lahko v večji meri zadovoljuje potrebe združenega dela kot enostopenjski študij.

Na Univerzi je trenutno razvit študij agronomije, ekonomije, prava, pedagogike in tehnike in sicer neposredno v regiji. Poleg tega je v okviru Univerze Maribor vključen še študij organizacije dela v Kranju. Posamezni študiji se seveda v nadaljevanju diferencirajo v različne smeri, s čimer je podana tudi osnova za realizacijo usmerjenega izobraževanja.

Posamezne visokošolske organizacije so izdelale konkretne predloge za nadaljnji kvaliteten razvoj vzgoje in izobraževanja. Predvsem gre za preraščanje Višje agronomske in Višje pravne šole ter Pedagoške akademije v visoke šole. V ospredju je tudi zamisel o realizaciji medicinskega študija v Mariboru, glede na potrebo po zdravstvenih delavcih v regiji.

Posebno pozornost namenja Univerza raziskovalnemu delu za potrebe podravske občine. Tu je še vedno prisotna premajhna povezanost organizacij združenega dela z visokošolskimi organizacijami. S prehodom posameznih višjih šol na visoke šole je dana zelo dobra podlaga za raziskovalno dejavnost, pri kateri je moč v naslednjem srednjeročnem obdobju pričakovati večjo angažiranost raziskovalnega potenciala v regiji ter večje rezultate raziskovalne dejavnosti.

Delegati posameznih občinskih svetov so menili, da je potrebno dejavnost vseh visokošolskih zavodov še bolj približati potrebam združenega dela, o dosedanjem delu in prispevku k izboljševanju kadrovskih zmogljivosti združenega dela pa so se izredno pohvalno izrazili. N. D.

S SEJE MEDOBČINSKIH SVETOV ZKS IN SZDL ZA PODRAVJE

O usmerjenem izobraževanju

Na včerajšnji skupni seji so člani medobčinskih svetov obravnavali problematiko usmerjenega izobraževanja v regiji. Posebno pozornost so namenili usklajevanju vpisnih kapacitet posameznih usmeritev s številom osmošolcev, ki letos končujejo osnovno šolo. Člani so se zavzeli za policentrično zasnovanost srednjega usmerjenega izobraževanja v regiji in za uskladitev vpisnih kapacitet. Odpiranje večjega števila vpisnih mest lahko gre le na račun deficitarnih kadrov, v skladu s potrebami združenega dela.

Pozornost so namenili tudi učnovzgojnemu programom. Menili so, da je potrebno čimprej opraviti javno razpravo z izvajalci, da bi ocenili prostorske in kadrovske zmogljivosti za izvajanje tako zastavljene izobraževanja, kot ga trenutno predlagajo, z združenim delom pa zato, da bi pojasnili, koliko so predvideni programi po obsegu in strukturi prilagojeni potrebam združenega dela in če so odraz dejanskega stanja. Kajti če to niso, jih je potrebno takoj prilagoditi.

Zatem so se člani medobčinskih svetov sestali še na ločenih sejah. N. D.

OB LETOŠNJI MANIFESTACIJI BRATSTVA IN PRIJATELJSTVA

Topel sprejem za nekdanje gostitelje

Koordinacijski odbor za sprejem letošnjih udeležencev vlaka bratstva in enotnosti pri občinski konferenci SZDL Ptuj je na seji v preteklem tednu odločil, da podeli najzaslužnejšim v dosedanjih organizacijah te velike manifestacije bratstva in prijateljstva jugoslovanskih narodov in narodnosti več priznanj, plaket in pismenih priznanj. Gre za več organizacij in posameznikov, ki so bili pri organizaciji dosedanjih vlakov najbolj prizadevni in požrtvovalni.

Nekdanji gostitelji slovenskih izseljencev iz Srbije bodo na obisku v Ptuj 5., 6. in 7. junija. Med bivanjem pa jim bomo poizkušali pokazati čim več in jim tudi ob tej priložnosti pokazati vso hvaležnost za tisto, kar so nudili nekdanjim izseljencem v tistih hudih dneh.

Kot je znano je prvi vlak bratstva in enotnosti odpeljal v Srbijo 14. septembra 1961; takrat je 570 nekdanjih slovenskih izseljencev ponovno potovalo v kraje svojega izseljenstva. MG

PRIPRAVE NA PROGRAMSKO VOLILNO KONFERENCO OK ZKS PTUJ

Evidentirani možni kandidati

Člani komiteja OK ZKS Ptuj so na seji v torek, 1. aprila evidentirali kot možne kandidate Jožeta Botolina za predsednika konference, Dimčeta Stojčevskega kot sekretarja in Stanka Lepeja kot izvršnega sekretarja komiteja. Poleg tega so evidentirali možne kandidate za člane komiteja in občinske konference ter sprejeli osnutek sklepa o delegiranju delegatov za nestalno sestavo programsko volilne konference, ki bo predvidoma 5. maja.

O pripravi na konferenco in evidentiranju kandidatov so razpravljali tudi sekretarji OO ZKS Ptuj na rednem posvetu, ki je bil v sredo, 2. aprila, obravnavali so tudi akcijo glasila Komunist „Knjiga“, priprave na obravnavo periodičnih računov v tozidih in nekatere aktualne naloge. N. D.

V dveh dneh tri smrtne žrtve in več ranjenih

Dve težki prometni nesreči na našem ožjem območju, ki sta se zgodili v petek in v soboto, ki sta zahtevali tri človeška življenja, da težje in lažje poškodovanih ter velike materialne škode niti ne omenjamo, so nam znova resno opozorilo, da je treba vedno, posebno pa še v teh dneh, ko je na

naših cestah zaradi številnih zdomcev in nedeljskih turistov, treba biti pri vožnji skrajno previden. Ni dovolj samo to, da sam vozim v skladu s prometnimi predpisi, temveč je treba ob tem biti pripravljen tudi na to, da se izognem nesreči, ki bi nastala po krivdi drugega voznika ali zaradi

tehnične okvare.

Prav taki primeri so pogojevali tudi obe težki prometni nesreči, o katerih podrobneje poročamo na zadnji strani. Naj pa še enkrat ponovimo opozorilo vsem udeležencem v prometu: BODIMO VEDNO IN POVSOD SKRAJNO PREVIDNI IN PAZLJIVI!

Osební avtomobil družine Bubanko iz Zagreba, ki je popolnoma uničen, kljub temu, da je voznik peljal pravilno po svoji desni strani cestišča. V njem sta umrla Voznik Radovan in njegova žena Blanka. Foto: M. Ozmec

OBISK PREDSTAVNIKOV REPUBLIŠKE ORGANIZACIJE ZKB NOV SLOVENIJE

MED BORCI NI RAZLIK

V občinsko organizacijo ZKB NOV Ptuj je vključenih 1.405 članov, katerih povprečna starost je 65 let. V organizacijo je vključenih kar 431 žensk, dvojno dobo pa ima priznana 721 članov. Na lastno pobudo so člani organizirani v 28 krajevnih odborih ZB, le sedem krajevnih skupnosti v ptujski občini je brez njih.

Da bi razjasnili nekatere probleme s katerimi se srečuje borčevska organizacija in, da bi se seznanili z njihovo aktivnostjo, so v torek, 25. marca obiskali ptujsko občino predstavniki republiškega odbora Zveze združenj borcev NOV Slovenije — Stane Repar, podpredsednik, Marjan Lenartič tajnik in Franc Kolar član predsedstva. Na komiteju občinske konference ZKS v Ptuj so goste pričakali predstavniki družbenopolitičnih organizacij in SO Ptuj, ter predstavniki občinskega odbora ZKB NOV Ptuj, predsedniki posameznih komisij.

Janko Vogrinec, predsednik občinskega odbora je goste seznanil z delovanjem in problematiko s katero se srečujejo borci v ptujski občini. Podatki o številnem stanju angažiranih članov zveze borcev v samoupravnih institucijah in družbenih organizacijah povedo, da so borci prisotni in aktivni po svojih zmognostih v vseh sredinah družbenega življenja. Še posebej se kaže

njihova aktivnost v organizacijah ZK, SZDL ter ostalih družbenih organizacijah na terenu.

V poznejši razpravi so predstavniki posameznih komisij pri ob-

komisija obravnavala 57 takšnih primerov.

Posebej je aktualno zdravstvenovarstvo borcev, predvsem razni specialni pregledi, na katere je

Predstavniki republiškega odbora ZKB NOV Slovenije v razgovoru s člani ptujске občinske organizacije zveze borcev.

činski organizaciji zveze borcev — teh je devet — govorili o svojem delu, o aktivnosti, problemih in težavah s katerimi se srečujejo. Predvsem so opozorili na probleme, ki jih je v sodelovanju z republiškim odborom ZKB treba čimprej urediti. Ponovno bo treba sporožiti postopek za priznavanje dvojne dobe, saj je v dveh letih

včasih treba čakati tudi po nekaj mesecev. Nič drugače ni pri tistih borcih, ki čakajo na klimatsko zdravljenje v raznih zdraviliščih. Borci si bodo prizadevali, da bi izboljšali svoje materialne možnosti, tako, da bi lahko isplačevali višje borčevske priznavašne. Te se gibljejo med 900.- in 1.920.- dinarji na celotnem ob-

močju ptujске občine. Tak znesek pa seveda ne predstavlja veliko in je že nekaj časa na isti ravni, med tem, ko so življenjski in drugi stroški večajo iz leta v leto.

Posebej aktualno je vprašanje borcev — kmetov, ki so v nekaterih zadevah prikrajšani za določene pravice, kljub temu, da so se enakovredno borili za iste cilje, kot ostali borci. Gre predvsem za ostarele in onemogle kmete — borce, ki jim po obstoječih predpisih in zakonih ne gredo vse pravice iz zdravstvenega varstva in drugih ugodnosti tistih borcev, ki so bili ali so še zaposleni. Vsekakor ne kaže deliti borce na tak način.

V zadnjem času je vse bolj prisoten problem pri posameznih članih, ki so bili nekoč angažirani na več področjih delovanja in so iz nepojasnjenih vzrokov popustili. Ne gre za tiste, ki jih pesti starost, predvsem za tiste, ki so svojo aktivnost v družbenopolitičnih organizacijah (ZK in SZDL) preusmerili v drugo smer. Tega vsekakor ne smemo prezreti, kajti če do takšnih pojavov prihaja pri tistih, ki so izboljšali našo svobodo, potem je vzrok za takšno ravnanje gotovo globlji, kot bi nekdo menil. Treba ga je poiskati in odpraviti na primeren način. Vsekakor ne z obrekovanji in natolcevanji, kot je to že bil primer.

M. Ozmec

POHOD „PO POTEH REVOLUCIJE — MOSTJE '80“

Aktivnost v Slovenskih goricah

Na Destrniku so se 31. marca sestali predsedniki krajevnih organizacij SZDL, ZZB NOV in ZSMS, ravnatelji osnovnih šol in drugi odgovorni družbenopolitični delavci krajevnih skupnosti; Destrnik, Grajena, Juršinci, Polenšak, Heroja Lacka Rogoznica, Trnovska vas in Vitomarci. Na sestanku so obravnavali in sprejeli program družbenopolitične aktivnosti na območju Slovenskih goric v času priprav in izvedbe pohoda „Po poteh revolucije — Mostje '80“. Izvolili so Štab Krambergerjevega Slovenskogoriškega odreda. Za komandanta odreda je bil ponovno soglasno izvoljen Franc TOŠ iz Vitomarcev, za komisarja odreda pa Feliks BAGAR iz krajevnih skupnosti Heroja Lacka Rogoznica.

Program aktivnosti konkretno določa naloge in obveznosti vseh sodelujočih krajevnih skupnosti. Izvedbo nalog po sprejetem programu bodo ocenili na novem sestanku, ki bo 18. aprila v krajevni skupnosti Heroja Lacka Rogoznica.

Krambergerjev Slovenskogoriški odred bo tudi letos sestavljen iz sedmih samostojnih čet: Reševa KS Destrnik, Iličova KS Grajena, Špindlerjeva KS Juršinci, Natašina KS Polenšak, Slovenskogoriška KS Heroja Lacka Rogoznica, Frasova KS Trnovska vas in Kostanjevčeva KS Vitomarci.

Čete bodo krenile na pohod iz središč svojih krajevnih skupnosti v Pacinje, kjer bo zbor odreda. Med potjo bodo obiskali spominsko obeležje NOB in počastili spomin padlih borcev za svobodo. V Pacinju bo partizanski miting, nato pa krene odred na prizorišče poslednjega boja Slovenskogoriške čete, kjer se bo pridružil ostalim odredom ptujske občine.

ORMOŽ

Zasedali so zbori občinske skupščine

Najprej so se vsi trije zbori sestali na skupni seji ter po potrditvi zapisnika in sklepov prejšnje skupne seje obravnavali delo šestih komisij občinske skupščine. Podrobnejšo obrazložitev pismenega materiala, ki so ga delegati predhodno prejeli, so podali predsedniki komisij in sicer komisije za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve, statutarne pravne komisije, komisije za spremljanje in izvajanje zakona o združenem delu, komisije za odlikovanja, za vloge in pritožbe ter komisije za odnose z verskimi skupnostmi. Na splošno je ugotovljeno, da je bilo delo komisij dobro, vendar po potrebo nekatere komisije kadrovske okrepi, saj je delo zelo obsežno in odgovorno.

Brez bistvenih pripomb so nato zbori na ločenih sejah potrdili predloge odloka o potrditvi zaključnega računa proračuna občine Ormož, odloka o proračunu občine za leto 1980, odloka o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč za leto 1980, odloka o določitvi stopnje prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo, dogovor o ustanovitvi družbenega sveta za družbeno ekonomski razvoj in ekonomsko politiko občine Ormož, sprejeli so informacijo izvršnega sveta o gospodarskih gibanjih v občini Ormož v letu 1979 in o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980 in tako dalje.

JB

„Pijanost je prostovoljna norost“

In v tej prostovoljni norosti marsikdo stori usodno dejanje, — sede za volan in povzroči nesrečo. Žal je takih nesreč, ki so posledica prostovoljnih norosti čedalje več. Čedalje več je tudi smrtnih žrtev te prostovoljne norosti.

Kako jo zmanjšati, če je že ne moremo preprečiti? Člani izvršnega sveta SO Ptuj so zborom občinske skupščine predlagali, da se bodo o točenju alkoholnih pijač vinjenim in mladoletnim osebam pogovorili z gostinskimi delavci. Na pogovor bodo povabili gostince iz družbenega in zasebnega sektorja in poskušali vplivati nanje, da bi bolj spoštovali zakonska določila o prepovedi točenja alkoholnih pijač. Delegati so to pobudo sprejeli z odobravanjem, žal pa si ni moč obetati večjega učinka. Najbrž bi najbolj učinkovito zmanjšali število tistih, ki povzročajo prometne nesreče in delovne nezgode pod vplivom alkohola tako, da bi pošteno „zasolili“ cene alkohola in ponudili sokove po znatno nižjih cenah, kot so sedanje, so menili delegati.

N. D.

Zadovoljni z delom samoupravnih delavske kontrole

Na seji medobčinskega sveta Zveze sindikatov za podravsko regijo, ki je bila v prostorih Kmetijskega kombinata v Ptuj, so v gradivu in razpravi dali delegati precejšen povdarek delovanju samoupravne delavske kontrole in ob tem nakazali nekaj smernic, kako bomo morali to področje razvijati v prihodnje in kakšne metode dela so uzakonjene in tudi najustrežnejše oblikovane.

Z gotovostjo lahko trdimo, da samoupravna delavska kontrola v združenem delu še ni našla svojega mesta in tudi to, da pa ji ponekod že dajejo polno veljavo in nudijo tudi ustrezno strokovno pomoč, podatke in ostalo kar je potrebno za njeno delo. Ptujski Kmetijski kombinat je gotovo organizacija združena dela, v kateri delavska kontrola dobro deluje. Odbor je oblikovan tako da ima v njem vsaka TOZD svojega delegata in ga trenutno sestavlja 17 članov, njihov mandat pa je dvoletni. V veliki meri mu pri njegovem obsežnem področju dela pomaga tudi služba interne kontrole. V temeljnih organizacijah združenega dela pa so v okviru Kmetijskega kombinata forirali komisije delavske kontrole, ki imajo enake pravice in dolžnosti kot odbor samoupravne delavske kontrole na nivoju delovne organizacije.

V zadnjem obdobju je odbor samoupravne delavske kontrole med drugim razpravljal o nekaterih nepravilnostih v TOZD — kot je bil uvoz premenskih krav, pomanjkljivosti blagajniške službe na farmi prašičev, varčevanju z gorivi in ustreznosti označbi motornih vozil, pa o pomanjkljivosti v strojni skupnosti Dornava, delitvi sredstev med K.K. Ptuj in temeljnimi organizacijami, ki so se odcepile od kombinata, uporabi sklada skupne porabe, inventurnih razlikah, periodičnih in zaključnih računih ter drugih akcijah.

Seja odbora samoupravne delavske kontrole pa redno prisostvujejo tudi glavni direktor in drugi vodstveni delavci, predsednik tega organa pa tudi sejam skupnega delavskega sveta tako, da je relacija obveščanja in obveščenosti dokaj obširna in tudi informiranost temeljita.

Za delo komisij samoupravne delavske kontrole v TOZD je značilno, da se v glavnem obravnavajo zaključki inventur in vprašanja morebitnih razlik, ki nastajajo in druge nepravilnosti. Te komisije so najbolj aktivne v Haloškem biseru, Mlekarni, Merkurju Beograd in Ptujskih toplicah, dobro pa delajo tudi v drugih TOZD.

mš

Ptujsko gospodarstvo v letu 1979

Vsi kazalci uspešnosti gospodarjenja v letu 1979 kažejo na bistveno boljši rezultat, kot je bil dosežen v letu 1978. To je še zlasti vidno iz višje rasti celotnega dohodka v primerjavi z republiškim povprečjem. Dohodek je v istem obdobju bil za 6 indeksnih stopenj višji od republiškega, čisti dohodek za 5 stopenj. Nasprotno pa so neugodno rastle porabljena sredstva, ki so bila kar za 2 stopnji višja od republiškega povprečja, prav tako pa izdvajanja iz dohodka, ki so bila višja za 7 stopenj v primerjavi z republiškim povprečjem.

Na taka gospodarska gibanja so vplivali: sorazmerno visoka rast industrijske proizvodnje, ki je planirano 9 odstotno rast preselila za 4,3 odstotke, delno tudi zaradi vključitve novih zmogljivosti (Elektronika, elektrarna Formin), porast življenjskih stroškov za 24 odstotkov, cen industrijskih izdelkov za 14,7 odstotkov in cen na drobno za 24,8 odstotkov.

V temeljnih organizacijah so se letos temeljito pripravili na razprave o zaključnih računih za leto 1979 in so bile v večini primerov zelo dobre tudi zaradi realno pripravljenih poslovnih poročil, v katerih so bile temeljite analize poslovanja minulega obdobja in smernice za doseg kakovostnejših rezultatov v letu 1980. Temu ustreza je bila tudi končna delitev čistega dohodka, ko je bilo za razširjeno reprodukcijo izločenih neprimerno več sredstev kot v letu 1978. Tako je dosegel indeks porasta vlaganj v poslovni sklad v okviru občine 179 indeksnih točk, medtem ko je bil republiški 143 točk. Ob tem je potrebno dodati še podatke, da je rastle tudi amortizacija tako, da gospodarstvo ptujske občine prinaša v leto 1980 ugodnejše rezultate, kot ob vstopu v leto 1979.

V letu 1979 se je zaposlenost v gospodarstvu povečala za 3,3 odstotke.

V stopnji rasti celotnega dohodka je na prvem mestu področje obrtnih in drugih storitev z indeksom 121, ki pa zajema samo 2 delovni organizaciji s povprečno 812 zaposlenimi. Najmočnejše področje, industrija je glede na stopnjo rasti celotnega dohodka šele na 8. mestu, po doseženi akumulaciji pa na 4. mestu.

Delež skupnega prihodka v celotnem prihodu občine znaša le 17 odstotkov, kar je sicer za 2,7 odstotkov več kot v preteklem letu, vendar kaže še vedno na nezadostno povezanost med posameznimi organizacijami združenega dela, ker ne obstoji

dohodkovna povezanost niti znotraj delovnih organizacij med posameznimi temeljnimi organizacijami. Taka dohodkovna neodvisnost pa ima za posledico višjo rast porabljenih sredstev in manjšo proizvodno donosnost. Prav posebno prihaja tak dohodkovni odnos do izraza pri prikazovanju doseženega prihodka iz skupnih prihodkov na tujem trgu, kjer znaša indeks v občini 104, v republiki pa 185. Poleg tega kažejo neugodno rast tudi izdvajanja iz dohodka za skupne službe, kjer je dosežen indeks 149, republiški pa znaša 128. To dokazuje, da je menjava dela med proizvodnimi temeljnimi organizacijami in skupnimi službami še vedno v starih okvirih in ni zasnovana na vrednotenju dejansko opravljenega potrebnega dela.

V letu 1979 sta poslovali v izgubo le dve temeljni organizaciji in sicer Petovia in Ptujске toplice, obe sta vključeni v kmetijski kombinat Ptuj. Izguba je bila v obeh primerih pokrita in to iz sredstev ostalih temeljnih organizacij KK, v drugem primeru pa iz sredstev sovlagateljev.

Pri določanju sredstev za osebne dohodke je bilo v preteklem letu prisotno vse preveč primerov zasledovanja rasti življenjskih stroškov, kot pa posledica doseganja večje storilnosti in višjem dohodku bodisi od planiranega ali doseženega v letu 1978. Pregled, ki smo ga v službi že opravili kaže na to, da so posamezne temeljne organizacije kršile določila resolucije in da niso spoštovale lastnih planskih usmeritev.

Skupno je resolucijo kršilo 32 temeljnih organizacij; pri teh pa bo potrebno podrobno analizirati vzroke za nastalo stanje. Kar 39 temeljnih organizacij je imelo hitrejšo rast sredstev za osebne dohodke od planirane, medtem, ko je bila rast dohodka manjša od rasti sredstev za osebne dohodke.

42 temeljnih organizacij je doseglo manjšo rast sredstev za

akumulacijo, kot je bila planirana rast osebnih dohodkov.

Med vzroke za tako stanje je šteti primere, ko plani niso bili tekom leta usklajeni, ko je prišlo do spremenjenih pogojev pridobivanja dohodka zaradi administrativnih posegov in sicer podražitve tekočih goriv, električne energije, transportnih storitev in podobno. Pri ostalih primerih je prihajalo do prekoračitev, ker so bile analize dohodka ob polletju premalo kritične in posamezne temeljne organizacije niso dosledno izvajale sprejetih stabilizacijskih ukrepov ob začetku leta. Do takih odstopanj pa je prišlo tudi zaradi tega, ker so cene surovinam bile višje že v začetku leta, medtem, ko so bili doseženi dogovori o višjih cenah s kupci šele ob koncu leta in je tako posamezna temeljna organizacija nosila vse breme podražitve sama.

Kot sem že omenil do dodatne delitve sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu po zaključnih računih ni prišlo razen v enem primeru oziroma pri 7 temeljnih organizacijah iste delovne organizacije. Po tem je sklepati, da so se delavci v večini primerov pravilno odločili in da bi vsaka nadaljnja delitev bila neustrezna in nestabilizacijska.

V primeru pa, ko je bila opravljena naknadna delitev, so botrovala neurejene razmere na področju nagajevanja, neustrezen prikaz sicer ugodnega finančnega rezultata, ki pa je bil predvsem posledica doseženih višjih cen. Pri tem pa je potrebno še dodati, da pa je bila storilnost manjša kot v preteklem letu.

Zato bo potrebno v bodoče pri analizah oziroma v poslovnih poročilih bolj temeljito razčleniti pridobljeni skupni prihodek in že v tej fazi obravnave izključiti dohodek pridobljen zaradi povečanih cen ali izjemnega pogoja na tržišču tako, da bo mogoča delitev samo tistega dela dohodka, ki je dejansko rezultat večje storilnosti in boljšega gospodarjenja s sredstvi.

Ivo Granda

Tudi zbori skupščine občine Oplaskih aktivnostih

• Izvršni svet skupščine občine Ptuj je za 24. sejo zborov pripravil obširno poročilo o planskih aktivnostih v občini ter seznanil delegate s problemi usklajevanja nosilcev planiranja. Poročilo zajema tudi aktivnosti v regiji in v celi Sloveniji, kjer je stanje podobno kot v ptujski občini. Zato je izvršni svet

pripravil na podlagi ugotovitev stališča, ki so jih sprejeli delegati vseh zborov. Seveda pa zaključki predvsem obvezujejo vse nosilce planiranja v občini, ki morajo pospešiti planske aktivnosti, da se bodo lahko v aprilu vključili v skupni program planiranja.

Posebej pomembna naloga je, pripraviti analizo razvojnih možnosti povsod, kjer je še nimajo, neustrezne analize pa dopolniti. V tozidih in v krajevnih skupnostih, kjer tega še niso storili, morajo takoj sprejeti smernice in elemente za samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje o temeljih planov ter zagotoviti usklajevanje elementov z drugimi nosilci planiranja, zlasti v materialni proizvodnji. V pripravo in sprejemanje planskih dokumentov se morajo še bolj odgovorno kot doslej vključiti vse družbenopolitične organizacije in samoupravni organi s sodelovanjem strokovnih služb in zagotoviti usklajevanje elementov v samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v občini in v medobčinskem prostoru.

Posebno pomembno je usklajevanje obsega sredstev za gospodarsko infrastrukturo in za družbene dejavnosti ter način združevanja

sredstev. Zato morajo samoupravne interesne skupnosti ponovno oceniti strokovne osnove, predvsem s stališča dohodkovnih možnosti tozvod. Pri tem je potrebno odpraviti dosedanje globalno preseganje zahtev po sredstvih nad dohodkovnimi zmoglostmi združenega dela.

Pomemben del planskih aktov mora postati tudi urejanje prostora, kar morajo zajeti v svojih aktih vsi nosilci planiranja v občini.

Sočasno z razpravami o osnutkih samoupravnih sporazumov o temeljih planov — usklajevanje elementov tozvod in krajevnih skupnosti bo teklo do 15. maja — morajo potekati tudi razprave o osnutku dogovora o temeljih družbenega plana občine, republike in medobčinskega dogovora o skupnih temeljih plana.

Delegati so torej stališča sprejeli — brez pripomb. Postavljene roke že zamujamo, obveznosti, ki so pred nami, pa nalagajo pred vse nas nove in odgovorne naloge. Jim bomo kos? Da, če bomo brez odlašanja sprejeli stališča in zaključke izvršnega sveta v vseh delovnih okolišjih, ne samo na zborih, in jih tudi uresnili.

N. D.

**KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ
TOZD GOSTINSTVO "Haloški biser"**

razpisna komisija ponovno razpisuje dela in naloge

RAČUNOVODJE TOZD

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

— imeti morajo višjo ali srednjo šolsko izobrazbo — ekonomist ali ekonomski tehnik in 4 leta delovnih izkušenj na odgovornih delovnih opravilih v finančni stroki.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Razpisna komisija TOZD Gostinstvo "Haloški biser" Ptuj, Trstenjakova ul. 1

N. D.

O delu aktivov komunistov neposrednih proizvajalcev

»Pri občinski konferenci ZKS deluje aktiv komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev z namenom, da se zagotovi vpliv neposrednih proizvajalcev v oblikovanju in uresničevanju politike zveze komunistov.«

(Statut ZKS 26. člen, prvi odstavek)

Aktiv komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev so torej ena od učinkovitih metod dela ZK, ki se

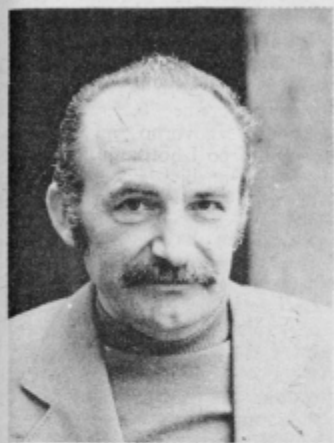
je v nekaterih občinah že krepko uveljavila. Prav v letošnjem letu, ko se z vso odgovornostjo lotimo stabilizacijskih ukrepov, ne le za letos, temveč tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju, je vloga komunistov neposrednih proizvajalcev še toliko pomembnejša, zato bo treba aktiv komunistov vse bolj uveljavljati

tudi kot vsebino dela tako v sami ZK kot v delegatskem sistemu socialističnega samoupravljanja.

Da bi ugotovili, kako delujejo aktiv na našem območju, so naši sodelavci obiskali sekretarje aktivov komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev v ormoški, ptujski in slovensko-bistriški občini. O tem govorijo naslednji prispevki:

Utrjevati samoupravno aktivnost delavcev

Člani ptujskega aktiv komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev so v delovni program za letošnje leto napisali, da morajo z vsebino in metodami svojega dela v večji meri krepiti in utrjevati neposredno

Ivan Horvat (foto J. Bračič)

samoupravno in družbeno aktivnost delavcev. Z njihovo večjo prizadevanostjo v samoupravnih organih, delegacijah in s prisotnostjo njihovih stališč v teh telesih, bodo hitreje in bolj dosledno reševali najaktualnejša vprašanja v konkretnih okoljih. Ivan Horvat, sekretar aktivja je dejal, da bodo v središču njihove pozornosti naslednja vprašanja:

„Ustalete gospodarstva v občini in organizacijah združenega dela, planiranje srednjeročnega razvoja, dohodkovnega povezovanja, združevanje dela in sredstev ter svobodna menjava dela. Nič manj pozornosti ne bomo namenili nagrajevanju po delu, rasti produktivnosti, vključevanju v mednarodno delitev dela in zaostri- tvi delovne odgovornosti ter discipline.

Naša prizadevanja bodo tudi v krepitvi osnovnih organizacij zveze komunistov, prizadevali pa si bomo za sprejemanje delavcev v zvezo komunistov, predvsem tistih, ki so s svojim dosedanjim delom pokazali, da se borijo za cilje naše družbe.

Delovanje članov aktivja bo seveda v največji meri usmerjeno k uresničevanju ustaljenih prizadevanj v vseh okoljih, uveljaviti pa bo

potrebno tudi večjo odgovornost in učinkovitost strokovnih služb in vseh delavcev. Izostriji je potrebno tudi odgovornost vodstvenih delavcev tako v materialni proizvodnji kot v družbenih dejavnostih, da bi uresnili že dogovorjene ustaljene in varčevalne ukrepe. Prizadevali si bomo med vsemi delavci uveljaviti spoznanje, da pomeni ustalete napore za povečanje dohodka in za racionalno potrošnjo, boljšo organizacijo dela, zmanjševanje uvoza in povečanje izvoza ter dosledno nagrajevanje po doseženih delovnih rezultatih. Slednje je potrebno uveljaviti tudi v skupnih službah in v družbenih dejavnostih.

„Aktiv mora biti bolj kot doslej,“ pravi Ivan Horvat, „vzpostavlja demokratičnih razprav, kritičnega in samokritičnega pristopa ne le v zvezi komunistov, temveč povsod. Onemogočiti moramo nesamoupravno reševanje težav in problemov, prizadevali si bomo za okrepitev samoupravnega spoznavanja in dogovarjanja na vseh nivojih. Svoje delo bomo organizirali tako, da bomo ves čas spremljali razpoloženje med delavci, ga ocenjevali in vplivali na politično vzdušje v OO ZKS in v tozidih. Ne smemo popuščati pritiskom, ki jih ponekod poskušajo uveljavljati s prekinitvami dela in podobnimi protesti, namesto da bi aktivno sodelovali v samoupravnih organih in v družbenopolitičnih organizacijah. Zato je stalna naloga aktivja skrb za načrtno in večje vključevanje dobrih delavcev v ZK, posebej v okoljih, kjer je sprejem manjši od resničnega interesa. S tem bomo okrepili povezanost zveze komunistov z neposrednimi interesi delavcev in jo v slehernem okolju utrdili kot avantgardo delavskega razreda.“

Kot eno od novih metod dela uvaja aktiv delovne skupine, ki jih bodo sestavljali člani aktivja. Te bodo obiskovale posamezne osnovne organizacije ZK in se tam pogovarjale s člani o njihovi neposredni aktivnosti ter o reševanju problemov na vseh nivojih v delovnem okolju. Še bolj kot doslej pa se bodo člani morali vključevati v aktivno delo v krajevnih skupnostih.

N. D.

SLOVENSKA BISTRICA

Uspešno uresničevanje nalog

Aktiv komunistov neposrednih proizvajalcev občine Slov. Bistrica šteje 35 članov in ima sekretariat. Predsednik aktivja Štefan Časar je

Štefan Časar

član delovnega kolektiva IMPOL iz Slov. Bistrice, ki aktiv vodi že daljše obdobje.

Svojo pravo vlogo je aktiv pričel odigravati v letu 1978, ko se je konkretno vključil v predkongresne in kongresne aktivnosti ter se vključil v idejnopolično usposabljanje svojih članov. Na dvodnevem seminarju je aktiv obišno predelal študijo Edvarda Kardelja, kar jim je pomembno napotilo v nadaljnjem delovanju osnovnih organizacij, iz katerih člani aktivja izhajajo.

„Člani aktivja zveze komunistov, neposrednih proizvajalcev v občini Slov. Bistrica smo odigrali pomembne vloge ob samih pripravah na volitve, pomemben je bil tudi naš delež v ocenjevanju uveljavljanja zakona o združenem delu v življenju in istočasno opozarjali na problematiko, ki je nastajala pri uveljavljanju tega zakona, je v razgovoru povedal sekretar aktivja Štefan Časar.

Aktiv se je še posebno vključeval v razprave o kongresnih temah, njegova stalna naloga pa je, da se sestaja pred vsako sejo občinske konference ZKS in prouči gradivo za konferenco, daje svoje pripombe in predloge, s spoznanji iz obravnavanih materialov pa seznanjajo tudi komuniste iz sredine, katero zastopajo.

Viktor Horvat

AKTIV KOMUNISTOV — NEPOSREDNIH PROIZVAJALCEV ORMOŽ

Najpomembnejša so mnenja in stališča delavcev

Aktiv komunistov — neposrednih proizvajalcev v ormoški občini šteje trenutno 21

Ernest Marinček

članov, kot pa je povedal sekretar tega aktivja Ernest Marinček, aktiv še ni kadrovsko izpolnjen.

Delo aktivja v minulem obdobju bi najlaže in najbolj na kratko predstavili tako, če povemo, da je potekalo na temelju sklepov kongresa ZKS in ob upoštevanju stališč Zveze sindikatov ter SZDL. V zadnjem času so poglobljeno pristopili k razpravi o zaključnih računih. Veliko pozornosti posvečajo, seveda poleg spornih nalog, proučevanju razmer v delovnih organizacijah z njihovega območja. Na vsakem sestanku namreč člani poročajo o družbeno političnem in samoupravnem življenju delovne sredine, iz katere izhajajo, na podlagi razprave pa potem zavzamejo stališča, kako naj bi delavci — neposredni proizvajalci vplivali na ugodno razpoloženje v delovnih organizacijah.

Največji problem, s katerim se srečujejo pri delu je kadrovanje v članstvo aktivja komunistov —

neposrednih proizvajalcev. V večini primerov osnovne organizacije kadrirajo v aktiv svoje člane, ki sicer niso izrazito aktivni in torej nimajo pomembnejših funkcij in zadolžitve v svoji osnovni organizaciji. Iz tega je torej moč sklepati, da osnovne organizacije ZKS dajejo aktivu premajhen pomen, kar je nepravilno, če upoštevamo namen teh aktivov. Naslednji problem je ta, da prihajajo člani na seje aktivja z izdelanimi stališči svojih osnovnih organizacij, ta stališča pa so nemalokrat sprejeta pod vplivom vodilnih struktur v delovnih organizacijah. Še vedno namreč velja, da je v osnovnih organizacijah v delovnih organizacijah zastopana večina vodilnih delavcev, v veliki manjšini pa so delavci — neposredni proizvajalci.

Aktiv bi moral torej več pozornosti posvečati pridobivanju neposrednih proizvajalcev v vrste komunistov. Prav tako bi lahko po mnenju sekretarja aktivja v njihove vrste vključili tudi kmete, glede na to, da je med neposrednimi proizvajalci velika večina polproletarcev — imajo torej s kmetovalci precej skupnega. S povečanjem članstva ZKS predvsem iz vrst neposrednih proizvajalcev bidošegli osnovno, namreč to, da bi interesi le — teh močnejše izstopali, kar je najpomembnejše.

In še nekaj: pri sprejemanju neposrednih proizvajalcev v članstvo ZK smo lahko brez pomislekov, čeprav gre za starejšo ljudi, saj pri njih ni prisotna težnja po karieri, ki pa je zelo izrazita pri visoko izobraženih ljudeh. Ti namreč začetno potrebo po vstopu v članstvo ZK šele takrat, ko se jim nudi možnost zaposlitve na vodilnem delovnem mestu. „To trditve je mogoče potrditi s konkretnim primerom“, je zaključil tovariš Marinček. JB

O DELU ZVEZNEGA ZBORA SKUPŠČINE SFRJ

Obveščanje še vedno ni zadovoljivo

Delegati zborov ptujske občinske skupščine so na 24. seji razpravljali o delu delegatov SR Slovenije v zveznem zboru SFRJ v preteklem letu. Poleg pismenega gradiva so delegati prejeli tudi krajšo obrazložitev, ki jo je podala Erika Feguš, delegatka v zveznem zboru:

„Zvezni zbor je v preteklem letu uresničil dve tretjini svojega programa, v svoje delo pa je vnesel še vrsto vprašanj, ki so jih narekivale aktualne družbeno-ekonomske razmere, zlasti potrebe ustaljene politike. Zbor je v preteklem letu sprejel 23 zakonov, 17 zakonov pa je v postopku sprejemanja. Posebno pozornost smo namenili spremljanju uresničevanja sprejete politike, analizi izvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov.

V okviru svojih pristojnosti je zbor proučeval funkcioniranje sistema v družbeni praksi. Na področju družbenoekonomskih odnosov je bila dejavnost zbora osredotočena na spremljanje uresničevanja ustavnih načel, določb zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov. Na področju družbenopolitičnih odnosov je zbor sprejel tri pomembne resolucije: resolucijo o nadaljnjem razvoju krajevnih skupnosti, o svobodni menjavi dela v družbenih dejavnostih in o združenem sistemu informiranja.

Zvezni zbor je v preteklem letu posvečal veliko pozornost vpra-

šanjem zunanje politike Jugoslavije in mednarodnih odnosov. V okvirih svoje pristojnosti se je ukvarjal tudi s vprašanji izgradnje in utrditve SLO in družbene samozaščite.

Erika Feguš na seji zbora krajevnih skupnosti SO Ptuj. (foto OM)

Na osnovi iniciative tovariša Tita o nadaljnjem uresničevanju načela kolektivnega dela in na predlog predsedstva SFRJ, je začel postopek za spremembo ustave SFRJ. Po programu dela zveznega zbora naj bi bile spremembe sprejete do konca leta 1980.

Delegati iz SR Slovenije smo v delu zbora in njegovih delovnih teles aktivno sodelovali in si

prizadevali, da uveljavimo stališča, ki smo jih dobili bodisi v svoji ožji delegatski bazi ali na osnovi razprav s predstavniki zainteresiranih organov in organizacij v republiki. Pri tem smo se zlasti zavzemali, da ta stališča uveljavimo že v fazi razprave v delovnih telesih. O razpravah in predlogih na sejah zbora smo se dogovarjali na pogovorih delegatov. Pogovor delegatov je osnovna oblika in metoda skupnega dela delegatov, kjer razpravljamo tudi o različnih predlogih, pobudah in problemih iz delovnih organizacij ter o delegatskih vprašanjih.

Kakšen pa je program dela zveznega zbora v tem letu?

„Dejavnost bo v tem letu usmerjena v nadaljnjo konkretizacijo in razčlenitev ustavnih načel, izvajanje sklepov 11. kongresa ZKJ, pobudo tovariša Tita o kolektivnem delu in krepitvi odgovornosti, stališč predsedstva SFRJ in predsedstva CK ZKJ o ustaliti gospodarstva, pa tudi v izvajanju odlokov in sklepov zveznega zbora in njegovih delovnih teles.

Zvezni zbor je v minulih petih letih v glavnem usklajal zakone z ustavo in sprejel več pomembnih sistemskih zakonov, preostali pa so v končni fazi. Tako so ustvarjene možnosti, da se težišče dela zbora preusmeri z zakonodajne dejavnosti na spremljanje izvajanja zakonov in na njihovo ures-

ničevanje v praksi, pa tudi na politično kontrolo nad delom izvršilnih organov in zveznih upravnih organov.

Najpomembnejša naloga zveznega zbora v tem letu je sprememba nekaterih določb v ustavi, kar naj bi se na predlog predsedstva SFRJ opravilo zaradi nadaljnje demokratizacije družbenopolitičnih odnosov, popolnejšega uresničevanja načela o kolektivnem delu in krepitvi odgovornosti.

Program dela zveznega zbora se deli v tematski in zakonodajni del. V tematskem delu se glavne naloge nanašajo na uporabo ustave, spremljanje izvajanja zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov ter na nadaljnji razvoj političnega sistema. Med njimi so najpomembnejša vprašanja analiza sistema razširjene reprodukcije, delovanje mehanizma plačilnega prometa in druga. Z obravnavo teh in drugih vprašanj, si bo zvezni zbor v okviru z ustavo določenih pristojnosti prizadeval po svoje prispevati k oblikovanju in izvajanju ekonomske ustaljene politike.

Na področju političnega sistema bo posvetil posebno pozornost razvoju in delovanju delegatskega skupščinskega sistema, nadaljnjemu razvoju samoupravljanja v OZD, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih ter oblikovanju temeljev sistema družbenega obveščanja.

Opozorila bi še na zakonodajni

del programa dela, kjer je predvidena izdaja nekaterih pomembnih novih sistemskih zakonov, ki še posebej zadevajo interese delovnih ljudi in občanov in ki bi jih morali vključiti tudi v program dela naše občinske skupščine. To sta predvsem zakon o temeljih družbenoekonomskih odnosov pri gospodarjenju s sredstvi razširjene reprodukcije in zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Poleg teh zakonov pa so s področja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov pomembna še zakon o obveznem združevanju dela in sredstev OZD, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev, s proizvajalnimi organizacijami združenega dela in zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o določitvi in razporeditvi celotnega prihodka in dohodka ter zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o temeljih kreditnega in bančnega sistema.

S področja družbenopolitičnih odnosov pa sta pomembna sistem- ska zakona — zakon o temeljih družbenega sistema obveščanja in zakon o temeljih sistema javnega obveščanja ter zakon o SLO in zakon o vojaški obveznosti. Za obravnavo teh zakonov se bomo dogovorili s predsedstvom občinske skupščine Ptuj za najustreznejšo obliko razprave ter o načinu vključevanja delegatov najbolj zainteresiranih organizacij in skupnosti. Tudi v naši občini bi v letu 1980 morali opredeliti stalne oblike sodelovanja, ki bi omogočale, da bi pobude, predlogi in stališča posredovana delegatom zveznega zbora, bila dejansko odraz splošnega družbenega interesa, vseh delovnih ljudi in občanov ptujske občine.

V sodelovanju delegatov z delegatsko bazo je bil dosežen določen napredek, čeprav problematika zveznega zbora še vedno ni dovolj prisotna in temeljnih delegacijah in v občinskih skupščinah.

Izredno pomembno vlogo v obveščanju delegatske baze ima Poročevalec, pa tudi nekatera občinska glasila delegatskih skupščin. Pomanjkljivo pa je povratno informiranje, sistem informiranja o sprejetih stališčih in ukrepih ter njihovo tolmačenje. Tako je iz poročila sklepati, da obveščanje javnosti o delu zveznega zbora še vedno ni zadovoljivo, medtem ko je bil dosežen večji napredek v obveščanju o sejah zbora in o dejavnosti slovenskih delegatov na sejah. Povsem nezadovoljivo pa je obveščanje javnosti o delu delegatov v delovnih telesih zbora, kar bo potrebno popraviti v najkrajšem času.

N. D.

Ob dnevu prosvetnih delavcev ptujske občine

Občinski odbor sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti občine Ptuj je tudi za letošnji praznik prosvetnih delavcev ptujske občine pripravil priložnostno slovesnost, povezano z več manifestacijami pod geslom: „Tito — ti si naš učitelj“. Že danes, 3. aprila si bodo prosvetni delavci ogledali predstavo Goldonijevih Zdrh na vasi, ki jo bodo izvedli člani amaterskega gledališča iz Ptuja.

Zaključni del letošnje proslave ob dnevu prosvetnih delavcev ptujske občine pa bo v soboto, 5. aprila, ko bo tudi predavanje profesorja dr. Rudija Lešnika, svetovaleca za vzgojo, izobraževanje in znanost pri CK ZKS, ki bo govoril na temo šola in okolje.

MG

Vsak delavec je potencialni inovator

Dolane, obrat proizvodnega podjetja Olga Meglič so svedo pričakale udeležence letošnjega posvetovanja ob 30. marcu — dnevu inovatorjev ptujske občine, ki je bilo 31. marca. Za to prilagodnost so v Dolanah pripravili tudi razstavo, ki prikazuje najboljše inventivne dosežke inovatorjev iz TGA, Agis-a in Olge Meglič.

Raziskovalna skupnost občine Ptuj je v sodelovanju z že omenjenimi organizacijami pripravila celoten program letošnjega posvetovanja, ki ga je bilo deležno le malo udeležencev oziroma tistih, ki priznavajo pomen inventivnega dela za splošen ekonomski in družbeni razvoj. Vsega skupaj je bilo z gosti prisotnih 60 predstavnikov združenega dela, družbeno-političnih organizacij in drugih, čeprav je vabila prejelo čez 400 vabljenih. Pogrešali smo tudi poslovodno strukturo ptujskih OZD, ki tako niso imele nobenega predstavnika, prav tako pa ni bilo predstavnikov najvišjih organov v občini. Sodeč po udeležbi bi lahko trdili, da nam je za to dejavnost, ki bi jo morali pospešeno razvijati prav v obdobju velikih stabilizacijskih prizadevanj, prav malo in da v zadostni meri še ne poznamo njenega učinka v doseganju kakovostnih gospodarskih rezultatov.

To niso očitki, temveč ugotovitve vseh udeležencev posvetovanja, ki si brez dvoma želijo, da bi množično inventivno delo v združenem delu v resnici zaživelo. Kot je bilo poudarjeno je nujno, da postane inovacija moralno gospodarska in družbena kategorija ter da je v družbi potrebno zagotoviti ustrezno sistemsko materialno in moralno vrednotenje inovatorjevega dela. V vseh delovnih sredinah pa, kjer zaposlujejo več kot 500 delavcev, bi bilo nujno potrebno zaposliti referenta za inovacije.

Inovacija je danes izrednega pomena pri razreševanju vrste gospodarskih težav in gotovo je, da bi jih lahko rešili tudi brez velikih investicijskih naložb, če bi seveda znali vrednotiti inventivno delo in mu zagotovili vse pogoje za razvoj. Pa tudi tam, kjer imajo inovatorji že dokaj urejene pogoje dela, bo potrebno posebno skrb posvetiti njihovem nadaljnjemu izobraževanju. Koristno bi bilo tudi, da bi se inovatorji medsebojno povezovali v klube ali društva in bi tako organizirani lahko mnogo bolj razreševali vrsto problemov, ki jih spremlja od predloga do same realizacije inovacije.

Na posvetovanju ob dnevu inovatorjev ptujske občine je bilo govora tudi o stanju na področju inventivnega dela v ptujski občini. Podrobno poročilo o tem je imel Stanko Debeljak, predsednik izvršilnega odbora raziskovalne

skupnosti občine Ptuj, ki je še posebej kritično obravnaval trenutne razmere v občini na področju inventivne dejavnosti. Med drugim je opozoril na to, da so v letu 1979 imele inventivne predloge le tri delovne organizacije, čeprav jih je v občini nekaj 10, ki bi morale temu področju dela posvetiti večjo pozornost. Ob tej priložnosti je še posebej poudaril, da bo moral sindikat na tem področju skupaj z ostalimi DPO storiti več kot doslej.

Ludvik Cotar je v nadaljevanju posvetovanja govoril o stališčih in priporočilih sindikata za razvijanje in organiziranje množične inventivne dejavnosti in pri tem poudaril pomen inventivnega dela na celotna stabilizacijska prizadevanja, v katerem so inovacije njena temeljna sestavina. Načrtno inovacijsko delo pa lahko bistveno prispeva k preusmeritvi našega gospodarstva in razvojne politike, na katerega moramo nujno računati, če želimo doseči gospodarsko ustalitev. Seveda pa inventivno delo ne bo uspešno, če ne bo vpeto v vse razvojne načrte in če ne bomo imeli sistemskih rešitev za njegovo uveljavljanje.

O uvajanju množičnega inventivnega dela v združenem delu je govoril Friderik Javornik, referent za inovacije v mariborski tovarni stikal in pri tem zlasti opozoril na velike težave pri reševanju patentov, ki se vleče tudi do osem let. Potrebno bi bilo torej ta rok skrajšati na eno leto.

V zaključnem delu posvetovanja pa so najboljši inovatorji ptujske občine v letu 1979 prejeli priznanja in nagrade raziskovalne skupnosti občine Ptuj. Priznanja so prejeli Ivan Hostnik, Srečko Haladeja in Branko Visenjak iz AGIS-a, Radenko Salemovič iz TGA ter Branko Vajda iz Olge Meglič. Med nagradenci pa so bili tokrat: Konrad Rižner in Jože Jerovšek iz TGA ter Franc Toplak iz Olge Meglič.

Posvetovanje je kljub majhni udeležbi najbolj odgovornih za nadaljnji razvoj inventivnega dela, dalo vrsto koristnih predlogov, ki jih bo mogoče uporabiti pri nadaljnjem uveljavljanju inventivnega dela. To je le želeni, da v bodoče ne bo več takih odgovorov, kot je bil naslednji: »S tem nočem reči, da v naši delovni organizaciji ni nobene inventivne dejavnosti. Je in niti ne tako malo. Vendar predlogov ne evidentiramo, niti jih vrednotimo, saj smatramo, da je delovna dolžnost vsakega zaposlenega, da stori, kar more za izboljšanje proizvodnega in poslovnega procesa...«

Letošnje prejemnike priznanj in nagradence ob dnevu inovatorjev bomo predstavili v naslednji številki Tednika.

MG

JUTRI, V PETEK 4. APRILA

Volitve delegatov poslovnega odbora za mlekarstvo

Delegatom poslovnega odbora za mlekarstvo, ki usmerja delo na področju proizvodnje, predelave in prodaje mleka in mlečnih izdelkov in deluje pri TOZD Mlekarna Kmetijskega kombinata Ptuj, se letos izteka dveletni mandat. Zato je odbor na seji, ki je bila 21. marca, razpisal volitve in predlagal kandidate za novi mandat. Volitve delegatov bodo jutri, torej 4. aprila, od 6. do 10. ure.

V sedanjem poslovnem odboru je bilo z območja, ki ga pokriva KZ Ptuj, 14 delegatov. Število delegatov je odvisno od odkupa mleka in sicer en delegat zastopa območje, ki letno odda 500 000 litrov mleka. Ker pa sta se proizvodnja in odkup mleka povečala, bo po volitvah število delegatov večje.

Poslovni odbor, v katerem so delegati kmetijskih proizvajalcev, organizatorjev proizvodnje in odkupa, predelovalcev in trgovine ter potrošnikov, je opravil pomembno delo pri izboljšanju in napredku na tem področju. To potrjujejo tudi doseženi proizvodni rezultati. Med pomembnejšimi nalogami novega odbora pa velja omeniti prehod na dohodkovne odnose, ki pomenijo kvaliteten premik ter še bolj povezano in vsklajeno delo v celotni proizvodni verigi.

Volitve bodo torej jutri v vseh mlekarskih skupnostih oziroma na vseh zbirališčih. Za nemoten potek bodo skrbeli zlasti odbori posameznih mlekarskih skupnosti in njihovi predsedniki. Kandidatov za poslovni odbor je več, izvoljeni pa bodo tisti, ki bodo dobili več glasov, torej tisti, za katere proizvajalci menijo, da bodo najboljše zastopali njihove interese.

I. kotar

Center se uveljavlja

Vsa dosedanja prizadevanja na področju ptujskega zdravstva so bila v zadnjem obdobju usmerjena v uveljavitev ZC Ptuj — Ormož. Kako bi, tovariš Mrgolet ocenili leta in ali je do danes zdravstveni center zaživel v taki organizacijski in samoupravni obliki, kot smo se dogovorili?

„Prizadevanja, da bi ZC nastal in zaživel so prisotna že več let. Bila so ves čas pristna in je bilo za dosego tega, vloženega veliko truda s strani velike večine zdravstvenih delavcev Ormoža in Ptuja ter občinskih družbeno-političnih organizacij obeh občin. V teh naporih smo imeli vso podporo združenega dela, ki je v zdravstvenih skupnostih zastopalo enaka stališča s skupno težnjo po kakovostnejšem zdravstvenem varstvu.“

Zdravstveni center danes imamo, kako smo prišli do njega je znano in tega ni potrebno ponavljati. Center živi in dela, žal še ne tako, kot smo si zamislili. Ima svoje samoupravne organe, ni pa še registriran in nima sprejete statuta. Torej dveh osnovnih aktov nujno potrebnih za nadaljnje normalno delo.

Pri vsakodnevem strokovnem delu pa že beležimo nekaj pozitivnih rezultatov, tu mislim na rezultate medsebojnih strokovnih dogovorov o organizaciji strokovnega dela med temeljnimi organizacijami, zlasti med splošno ambulantno, specialistično bolnišnico in reševalno službo ter na uvajanje novih strokovnih dejavnosti. Seveda pa to še ni tisto, kar smo želeli doseči in kar moramo doseči.“

Pogosto slišimo, da so vzroki za tako stanje v 50 odstotkih objektivne narave, ostalih 50 pa subjektivnih. Nam lahko to pojasnite?

„Tu mislite na neuspela referendum ob sprejemanju dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi, ki so potrebne za registracijo centra in referendum o statutu, ki v temeljni organizaciji splošna medicina nista uspela.“

Družbeno-politične organizacije v tej TOZD so ob priložnosti analiziranja neuspeha v svoji analizi zapisale, da oba akta, ki sta bila predmet referenduma nista vzrok za neuspeh, ampak, da je iskati vzroke drugje, tako izven TOZD kot v njej sami.

Tako so vzroki izven TOZD naslednji. Povzemam:

„Nekorektni odnosi med TOZD, slabo vrednotenje našega dela, nizki osebni dohodki, zavajanje ljudi, neutemeljene govorice, ki rušijo ogled delavcev v TOZD, preveč pristransko in negativno poročanje o naši TOZD v sredstvih javnega obveščanja, preveč posplošene kritike, konstantno predstavljanje naše TOZD v negativni luči, nedoslednost strokovnih služb, neurejene družbene prehrane, nekorektni način izvajanja kontrole delovnega časa in beleženja storitev s strani nadzornega odbora občinske zdravstvene skupnosti Ptuj, prepočasno posredovanje podatkov.“

Iz tega je sklepati, da so delavci reševanju obstoječe problematike prisodili večjo pozornost, kot so dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo ZC Ptuj — Ormož in statutu DO. Djstvo je, da se le 50 odstotkov problemov lahko reši znotraj TPZD in v sodelovanju z občinsko zdravstveno skupnostjo Ptuj. Ostala neresena vprašanja bi bilo moč rešiti šele po sprejemu statuta DO in dopolnitve sporazuma o združitvi v ZC Ptuj — Ormož.“ konec povzetka.

Vzroki navedeni v sami TOZD pa so naslednji. Povzemam:

„Premajhna aktivnost družbeno-političnih organizacij v TOZD služba splošne medicine, nepoglobljeno delo delegatov in delegacij, pomanjkljivo samoupravno informiranje, premajhno sodelovanje vseh delavcev TOZD pri razreševanju pomembnih vprašanj, pomanjkljivo delovanje samoupravne delavske kontrole in nespoštovanje sprejetih dogovorov in aktov.“ — konec povzetka.

Kako pa je s položajem posameznih temeljnih organizacij in ali je njihovo delo dovolj usklajeno, tako v kadrovski, materialni in prostorski smeri?

„Temeljne organizacije so v sklopu ZC samostojne organizacije z lastnimi sporazumi o menjavi dela z občinskimi zdravstvenimi skupnostmi in predstavljajo vsaka zase ekonomsko celoto, ki pa v gospodarskem smislu delujejo preveč ločeno ena

od druge brez medsebojnih dohodkovnih donosov.“

Zaradi neenakomernega razvoja, neenotnega ter nedodelanega načina financiranja zdravstva v preteklih letih so se znašle razne temeljne organizacije pri nas, pa tudi drugod v neenakem medsebojno družbeno-ekonomskem položaju, kar se je odražalo tudi v razlikah v osebnih

Mitja Mrgolet foto: OM

dohodkih, kot tudi v notranji organizaciji dela.

Zadnje leto pa so instrumenti za financiranje zdravstva že preciznejši, da navedem samo sprejete in upoštevanje kadrovskih in delovnih normativov ter podobno, kar vse se uporablja ob menjavi dela enotno za vse temeljne organizacije. Vse to pa se seveda ob neenakem izhodiščnem položaju odraža na finančnem področju in potegne za seboj med drugim tudi potrebo po drugačni organizaciji dela. Tam, kjer se nismo mogli dovolj hitro prilagoditi nastali situaciji, smo zašli v težave. Dve TOZD sta poslovali v letu 1979 na robu rentabilnosti in če k temu dodamo še visoke poraste cen materialov, s katerimi delamo, je stanje toliko težje.

Glede kadra imamo dogovore o prednosti zaposlovanja, srečujemo pa se tudi s problemom, da je kadra v kakšni TOZD več, kot je dovoljujejo danes veljavni kadrovski normativi, v drugi pa je istega premalo, kar draži poslovanje v obeh. Na eni strani so za normalno delo potrebne nadure, na drugi strani pa zdravstvena skupnost iz razumljivih vzrokov ne financira kadra nad normativi in gre le-ta v breme ostalih delavcev TOZD. Tega še nismo v celoti dojeli, ker je to novost v financiranju v letu 1980 in se zato še nismo našli ustreznih rešitev. Nasplošno pa velja, da nam manjka visoki kader za splošno ambulantno in specialistično ambulantno dejavnost ter deloma hospitalno ter sestrski kader v bolnišnici.

Z vlaganjem v izgradnjo v zadnjih sedmih letih so se prostorske zmogljivosti v našem zdravstvu dokaj dobro uredile. Z otvoritvijo novih prostorov zdravstvene postaje Ormož v tem mesecu bo prostorski problem v Ormožu zadovoljivo rešen. Z dograditvijo internega oddelka in kuhinje, prav tako letos, pa tudi v bolnišnici. Z izgradnjo prostorov zdravstvene postaje Majšperk, ki jo bomo pričeli letos, bomo rešili dolgotrajna prizadevanja za normalno delo naše službe v tem delu občine.

Se vedno ostane odprto vprašanje dograditve prostorov za dispanzerske dejavnosti in reševalno službo v Ptuj, razširitev psihiatričnega oddelka v Ormožu, sanacijo ginekološko-porodnega oddelka in nekaj drugih načrtov pa bomo morali prenesti naslednje srednjeročno obdobje.“

Zakaj imamo v centru še vedno duplirane dejavnosti, čeprav so zahteve uporabnikov in zdravstvene skupnosti drugačne?

„Tu gre predvsem za laboratorijsko in fizikalno-terapevtsko dejavnost. Vsi dosedanja dogovori o združitvi teh služb so bili neuspešni. Delavci TOZD splošna medicina ne želijo drugače organiziranosti kot jo imajo danes, v svojem sestavu želijo obdržati obe dejavnosti, ki pa jih ima tudi TOZD Bolnišnica. V pogovorih ob združevanju, smo predvidevali, da bi vse medicinske servise dejavnosti združili v posebno temeljno organizacijo.“

Tako kot drugod se tudi v zdravstvu preradi zapiramo v svoje temeljne organizacije in radi pozabljamo da se samouprava ne neha v temeljni in delovni organizaciji in da nas sklepi in dogovori sprejeti v zdravstveni skupnosti in občinski skupščini, pa

čeprav gre samo za sklepe ali resolucije, prav tako obvezujejo kot zakoni sprejeti v republiški ali zvezni skupščini.“

Ali smo na področju svobodne menjave dela že dosegli ustrezno kakovost in če ne, ako bomo v bodoče reševali odprta vprašanja?

„V menjavi dela smo v zdravstvu nasploh pred drugimi družbenimi dejavnostmi, čeprav tudi v bistvu še bolj na začetku. Pri nas v Ptuj in Ormožu smo v dogovarjanju že precej napredovali, zlasti odkar imamo uveljavljene zdravstvene skupnosti. Jasno pa je, da zaradi pomanjkanja sredstev ne moremo dobiti vsega kar želimo, tako kot si to nekateri predstavljajo in da se moramo prilagajati določenim okvirom. Posebni problem so kadri, ki bi naj pripravljali strokovna opravila v zvezi z menjavo dela. V centru smo šele s prvim marcem letos uspeli formirati analitsko-planski oddelek ob tem, da med drugim še vedno nimamo glavnega računovodje. Prehod iz dosedanjega sistema financiranja v pravo menjavo je proces, ki zadeva ob staro miselnost in ga ni mogoče uveljaviti čez noč, to velja tako za zdravstvene delavce, kot delavce v združenem delu. Med drugim bomo morali spoznati, da so sporazumi o menjavi dela dokumenti, ki veljajo od podpisa pa do zaključka poslovnega leta in da so minili časi, ko smo dobivali sredstva mimo pogodb, ko nihče ni kontroliral našega delovnega časa, obračunavanja storitev in podobno. Vse to se sedaj opravlja in če bo potrebno, bomo morali iz tega tudi nekaj spoznati. Mislim pa, da bo letošnja menjava še kakovostnejša od lanske, saj razpolagamo že z določenimi izkušnjami.“

V zdravstvu pogosto tarnamo o pomanjkanju kadrov. Govorimo tudi, da zdravnikom ne moremo zagotoviti ustreznega statusa. Kaj je to ustrezní status, kako ga zagotoviti in ali to velja tudi za srednji zdravstveni kader?

„Običajno terjajo tisti, ki ga imajo, mi pa se v Ptuj in Ormožu resno ubadamo s tem problemom. Tu je problem, ker nismo doslej vzgajali lastnega kadra. Večina študentov je namreč bila od drugod in le malo se jih je vrnilo in še ti samo za čas, da „odslužijo“ štipendijo. Fluktuacija kadra je zaradi delovnih obremenitev velika, prav pred nekaj dnevi nam je iz enakega razloga odpovedal pomemben in edini specialist za naše območje.“

Res je, da mnogokrat govorimo o statusu zdravnika, pa tudi medicinske sestre. Naša dejavnost je taka, da zahteva delo v turnusih, ponoči, v dežurstvu in terenu. Ob takem pomanjkanju kadrov pride do prepogostega turnusa take ali

drugačne oblike, kar človek ne more v nedogled vzdržati, zlasti še, če je ob tem stalno prezaposlen. Večina zdravstvenih delavcev so žene, ki imajo svoje družine in svoje obveznosti doma. Te pa na način dela še močneje prizadene. To je specifična, ki je drugi poklici ne poznajo v taki meri.

Ko govorimo o statusu običajno mislimo na vedno večje obremenjevanje zdravnika in sestre z administrativnim delom, ki nam vzame vedno več časa, tako postavljajo vedno bolj administratorji, zlasti v ambulantni dejavnosti.

Mnenja sem, da smo tako zdravstvena dejavnost kot zdravstveni delavci pri nas upoštevali, če pomislimo samo na to, kako smo se hitro razvili, podvojili kader, izgradili nove zmogljivosti, da je bilo v vse to na našem ekonomsko šibkem območju vloženo mnogo finančnih naporov združenega dela in družbe kot celote. S tem ni pridobil občan samo boljšega zdravstvenega varstva, tudi mi zdravstveni delavci smo s tem dobili boljše pogoje dela.

Si pa status skoraj vsak drugače razmišlja. Osebnostno mislim, da velja za vsakega človeka tole: če dobro delaš, si tudi upoštevan.

Poizkusiva sedaj ob koncu pogovora zapostaviti še odprta vprašanja, ki jih bo potrebno za nadaljnje uspešno delo zdravstvene centra urediti.

„Poleg naporov, da se ZC čimprej registrira in sprejme statut, smo že pripravili množico samoupravnih aktov, ki jih moramo imeti. Žal je delo na tem področju zastalo zaradi neuspelega referenduma. Posebno pozornost moramo posvetiti uskladitvi osebnih dohodkov med temeljnimi organizacijami in med nami in ostalimi dejavnostmi v občini. Težko razumemo, da imajo zdravstveni delavci za enako ali celo manj dela v bogatejših območjih Slovenije višje osebne dohodke, kar je poleg delovne obremenitve tudi eden vzrokov za težko pridobivanje kadra. Vezani smo seveda na gospodarsko moč občine in regije.“

Naše nadaljnje delo je usmerjeno v vgrajevanje stabilizacijskih programov TOZD in interesne skupnosti v naše redne programe dela. Potem so še pred nami naloge in obveznosti, ki sledijo iz sklepov 19. seje CK ZK Slovenije in naše občinske konference ZK, ki sta razpravljali o zdravstvu. V začetku tega leta je bil sprejet zakon o zdravstvenem varstvu, ki nam prav tako nalaga obveznosti, ki jih bomo morali izpeljati.

Vidite, da je nalog veliko in da niso enostavne. Zato je tembolj potrebno, da zagotovimo enotno izpolnjevanje le-teh, skupaj z občinsko zdravstveno skupnostjo, sicer nas bo čas prehitel, kar pa ima lahko samo negativne posledice,“ je zaključil Mitja Mrgolet, direktor ZC Ptuj — Ormož.

Pripravila: MG

KS GRAJENA

VEČINA KRAJANOV ZA NOVI SAMOPRISPEVEK

Po obširnih pripravah in skoraj 100 odstotni realizaciji programa iz preteklega referendumskega obdobja, so se v krajevni skupnosti Grajena odločili, da bodo še enkrat preizkusili zavest svojih krajanov, ki so bili že tolikokrat pripravljani poleg svojih rednih referendumskih obveznosti še dodatno prispevati v denarju, materialu in prostovoljnem delu. S tem, da se jih je kar 889 izreklo ZA novi samopríspevek ali 72,9 odstotka so potrdili svoje veliko zaupanje v samoupravne organe krajevne skupnosti in pripravljenost za nadaljnjo mo-

Tako je bilo pred dvema letoma, ko so na območju Mestnega vrha in Grajenščaka odprli 4,8 kilometra asfaltirane ceste. (foto: Langerholc)

dernizacijo krajevnih in lokalnih cest, gradnjo transformatorskih postaj, nadaljnjo ureditev doma Franca Osojnika, telovadnice, vodovodnega omrežja, dveh mostov in drugih pomembnih del, ki močno vplivajo na življenjski standard slehernega prebivalca te krajevne skupnosti.

Seveda se tudi zavedajo, da vsega s temi 6,2 milijona dinarjev ne bodo mogli uresničiti; še bo potrebno zbrati dodatna sredstva in jih pridati k tistim iz samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela, potrebno bo prijeti tudi za kramp in lopato... Dosedanji uspehi so dovolj velik porok, da tudi prihodnji ne bodo izostali.

mš

OB 1. APRILU — DNEVU MLADINSKIH DELOVNIH BRIGAD

MLADI SLEDIJO TITOVIM BESEDAM

Tovariš Tito je 1. aprila 1976 — ob dnevu mladinskih delovnih brigad med drugim dejal:

„Želim, da bi zveza socialistične mladine in druge družbenopolitične organizacije ustvarile možnosti, da bi v prihodnje delovne akcije vključili čim večje število mladih vseh struktur. Očitno je, da je zanimanje mladih za delovne akcije ogromno, in velika škoda bi bila, ko ne bi omogočili sodelovanja vsem, ki to želijo. Na mladinske delovne akcije ne smemo gledati samo s stališča materialnih učinkov, marveč je treba vselej imeti pred očmi njihov vsestranski in neprecenljivi pomen za mlado generacijo in našo deželo v celoti.“

V tem kratkem odlomku iz govora predsednika republike Josipa Broza Tita je bilo mladim dano jasno napotilo, kako naprej, v katero smer naj zavije mladinsko prostovoljno delo v današnjih dneh. Znano je, da so z mladinskimi delovnimi akcijami prideli že med NOB, že v prvih dneh vstaje. Takrat so imele akcije čisto drugačen pomen. Mladina je pobirala s polj hrano, prenašala je ranjence, orožje in živež, obdelovala polja, skratka trudila se je, da bi čim bolj pomagala svojim starejšim vrstnikom pri oboroženem boju proti okupatorju in domačim izdajalcem. Znano je, da so akcije potekale po vsej Jugoslaviji na osvobodjenem ozemlju in dostikrat pred sovražnikovim nosom.

Po osvoboditvi, ko je bil okupator premagan in pregnan, je mlado generacijo, tako kot vso Jugoslavijo, čakala pomembna in velika naloga — izgradnja porušene domovine. Zato so se takoj po osvoboditvi mladinske delovne akcije nadaljevale s še večjo intenzivnostjo in seveda še množičnejšo udeležbo. Prva Zvezna mladinska delovna akcija Brčko — Banovići je privabila preko 62 tisoč mladih iz vse

Jugoslavije, čeprav je bil takrat šele maj 1946. Naslednje leto so se brigadirji iz vse domovine zbrali na gradbišču. Povsod so pomagale mlade pridne roke. Do leta 1952 je bilo v Jugoslaviji zgrajenih z mladinskim prostovoljnim delom že enajst prog, vrsta tovarn, hidroelektrarn, zrasla so nova mesta, kot Nova Gorica, Novi Beograd, pa avtocesta bratstva in enotnosti Zagreb—Beograd. V Sloveniji so brigadirji razen tega obdelovali kraška polja, uničevali so kolaradske hrošča, gradili zadružne domove, pa ceste Celje Sempeter, Maribor — Trst, Videm — Zdoles, mladi so regulirali reke in pomagali pri drugih težkih delih. Skratka kramp in lopata sta bila poleg samokolnice njihov najzvestejši prijatelj.

Med leti 1952 in 58 je v mladinskem prostovoljnem delu zavladalo nekakšno zatišje, v tem času ni bilo večjih delovnih akcij. Toda mladi so gradili naprej, naselja, zadružne domove, ambulate, lokalne ceste in podobno. Po letu 1974 se z revolucionarnimi koraki v socialističnem samoupravljanju ponovno oživila tradicija mladinskega prostovoljnega dela. Vedno več je republikah in zveznih delovnih akcij, da lokalnih sploh ne omenjamo. V Sloveniji se prične MDA Kozjansko, naslednje leto se ji pridružijo še tri akcije in sicer v Brkinih, v Halozah in Suhi Krajini. Leta 1976 je potekalo v naši republiki že šest akcij — poleg že naštetih še Kozbana ter Zvezna MDA Posočje. Leta 77 zaživi delo še na Goričkem, leta 78 se jim pridruži še Kobansko, Suha Krajina pa postane Zvezna akcija. Vsega skupaj je leta 78 potekalo v Jugoslaviji 30 mladinskih delovnih akcij, na katerih je sodelovalo preko 50 tisoč brigadirjev iz vseh krajev naše domovine.

Ob vsem tem je neizpodbitno dejstvo, da postaja mladinsko prostovoljno delo s svojimi celot-

nimi družbenimi rezultati vse bolj enoten del celotnega družbenega dela. Zveza socialistične mladine mora v prihodnje z vsemi subjektivnimi silami sprožiti široko družbeno akcijo, v kateri bo postalo delo mladine integralni del svobodne menjave dela na področju združenega dela, izobraževanja in vzgoje, kulture, zdravstva, telesne kulture ter drugih družbenih dejavnosti. Pri organiziranju mladinskih delovnih akcij pa je treba pravočasno pričeti s pripravami za udeležbo na akcijah. Pri tem je treba paziti na to, da bo sestava brigad čim bolj pisana. V njej morajo biti zastopani mladi iz vseh struktur, tudi študentov, ki radi nekako vzvišeno gledajo na to, po njihovem mnenju zgolj fizično

delo. Vsem mladim, ki še niso sodelovali na kateri od akcij, pa tudi njihovim staršem in sploh vsem, ki nimajo jasne predstave o takšni obliki dela in združevanja mladih naj nikoli ne izvenijo besede brigadirjev, ki so že sodelovali na akcijah. Ob zaključku lanskega leta MDA SG 79, je brigadirka med drugim povedala:

Sodelovati na mladinski delovni akciji pomeni delati, ustvarjati, spoznavati in učiti se, graditi svojo domovino in sebe... In na koncu odditi za spoznanje solidarnosti, humanosti, bogatejši za žulje, smeh novo prijateljstvo, bogatejši za nove življenjske izkušnje.

M. Ozmeč

TGA KIDRIČEVO

Iskanje razvojnih možnosti

V tovarni glinice in aluminija „Boris Kidrič“ v Kidričevem si prizadevajo, da bi našli kar najboljše razvojne možnosti za naprej v interesu vsega slovenskega gospodarstva. To velja za delovno organizacijo kot celoto in tudi za posamezne TOZD.

Danes se ustavimo v TOZD tovarna glinice, ki ima še precej takih naprav in strojev, ki bi morda lahko koristno služili še za kako novo proizvodnjo. Tega se v tej TOZD dobro zavedajo, zato so sklenili napraviti poizkus raztapljanja trdega vodnega stekla. To spada v okvir inovacijske aktivnosti, vendar o tem kdaj drugič.

Direktor te TOZD je član delavskega sveta temeljito seznanil s potekom in načinom poizkusa in njegovih rezultatih. Direktor je pojasnil, da je tekoče vodno steklo izhodna surovina za proizvodnjo zeolitov in to proizvodnjo bodo tudi poskušali osvojiti. Res je, da bi tekoče vodno steklo lahko kupili na svetovnem tržišču, vendar to vsebuje okrog 67 odstotkov vode, zato bi poizkusili raztapljati vodno steklo v obstoječih napravah, ki so ostale od opuščene proizvodnje sinter postopka.

Pri preučevanju tega postopka so intenzivno delali in študija tehnologije je pokazala, da bi za ta postopek bilo moč uporabiti opuščene naprave. Če bi ta proces uveljavili, bi s tem prihranili tudi dve tretjini transportnih stroškov, ki gredo v breme že omenjenih 67 % vode.

Direktor je na seji delavskega sveta tudi povedal, da je poleg uporabe vodnega stekla za zeolite, mogoče prodati večje količine tekočega vodnega stekla, saj ga na jugoslovanskem tržišču močno primanjkuje. Res je, da je za izvedbo tega treba tudi določena denarna sredstva, zato je delavski svet predlog podprl in odobril potrebna sredstva za izvedbo poizkusa raztapljanja trdega vodnega stekla.

France Meško

NA OBISKU V DOMU UPOKOJENCEV V PTUJU

Tudi v domu topla jesen življenja

Pred nedavnim smo bili ponovno na obisku v domu upokojencev v Ptujju ter se pogovarjali z direktorico doma Mileno Medvedovo. Poizkušali smo ji zastaviti več vprašanj, skozi katere bi lahko širši družbi predstavili življenje in delo stanovalcev doma.

Tovarišica Medvedova je takole predstavila dom upokojencev: „Naš dom, katerega ustanovitelj je skupnost socialnega skrbstva občine Ptuj, je splošni socialni zavod, dejavnost pa socialno varstvo odraslih oseb. Oskrbovancem nudimo nastanitev, prehrano, zdravstveno nego in zagotavljam

nosti, od tega je 29 delavcev v zdravstveno negovalski skupini, 15 delavcev v službi prehrane, 11 delavcev v tehničnih službah in 7 delavcev v skupnih službah. Delo v domu terjata stalno službo zdravstveno-negovalske skupine, to je 24 ur dnevno in celodnevno v službi prehrane 14 ur dnevno. V domu posluje splošna ambulanta združenega zdravstvenega doma ZC Ptuj in sicer enkrat tedensko, redno pa je zaposlenih 8 medicinskih sester.

Večina naših oskrbovancev je občanov Ptujja in vzdržujejo redne stike s svojci. Nasplošno lahko rečemo, da je počutje

Morda bi bilo zanimivo povedati, da smo edini dom v SR Sloveniji, ki dovoljuje imeti stanovalcem tudi lastno pohištvo in druge predmete za osebno porabo: vztrajamo le pri osnovni opremitvi, to je postelja, omara, nočna omara in miza s stoli.

To pa je za počutje in domačnost v domu izrednega pomena. Zaposleni se nenehno trudimo, da zadovoljimo potrebam stanovalcev in seveda tudi željam, čeprav nam vedno ne uspeva. Vsi čutimo, da smo še premalo naredili na tem področju in vsi pogrešamo socialnega delavca, ki bi povezoval in razreševal medsebojne odnose

ki organov krajevnega samouprave se prav tako odvijajo v domskih prostorih. Stanovalci doma kažejo zanimanje za te sestanke. Na pobudo krajevnega skupnosti in z njihovim soprispevkom so naši oskrbovanci prejeli ob novem letu 1980 barvni TV sprejemnik. Se vedno pa je med stanovalci doma premalo zanimanja za razreševanje problemov okolja, v katerem živimo. Omenim naj še, da za potrebe upokojencev krajevne skupnosti „Boris Zihel“ dajemo opoldanski obrok hrane v primerih organizirane nege na domu.“

Zanimanje za bivanje v domu raste iz leta v leto. Tako je bilo zaradi potreb potrebno pričeti z razširitvijo doma v Muretincih. Kaj boste pridobili s to razširitvijo?

„Tej ugotovitvi lahko le pritrdim. Resnično je čedalje večje zanimanje za bivanje v domu in glede na sedanje zmogljivosti vsem kandidatom ne moremo ugoditi. V delovni enoti v Muretincih smo koncem leta 1979 pričeli z izgradnjo 60 posteljnega prizidka. Z njegovo dograditvijo pa zmogljivost ne bomo mogli bistveno povečati, ampak bomo dosedanjim stanovalcem omogočili bivanje v ustrežnejših in boljših pogojih. Dosedanji prostori v gradu ne ustrezajo normativom, ki so sprejeti na področju zavodskega varstva odraslih oseb.“

Kakšni so vaši načrti v letošnjem letu in kako se povezuje z ostalimi podobnimi domovi v regiji in širšem slovenskem prostoru?

„Načrti za letošnje leto so omejeni, saj poskušamo slediti resolucijskim določilom. Tako bomo poskušali zagotoviti našim stanovalcem v ekonomskem, zdravstvenem in rekreativnem pogledu, vsaj dosednji standard. Zavzemamo se za uvedbo specialistične zdravstvene službe, neuropsihiatrične obravnave oskrbovancev, ki so takšne obravnave potrebni.

V delovni enoti Ptuj načrtujemo sanacijo strešne kritine, v delovni enoti Muretinci pa dograditev prizidka. Z ostalimi domovi za odrasle pa se povežemo v skupnosti socialnih zavodov SR Slovenije, je zaključila Milena Medvedova.

MG

ANDREJ FEKONJA

ZGODOVINSKI ARHIV V PTUJU IN NJEGOVH 25 LET

I. Arhivsko gradivo, ki je nastajalo na območju občine Ptuj in Ormož se je vse do konca prve svetovne vojne zbiralo v arhivskih ustanovah nekdanje avstrijske države, predvsem v graških arhivih in sicer v Štajerskem deželnem arhivu in v arhivu namestništva. Ob koncu 19. stol., posebej pa še po koncu 1. svetovne vojne, se je na ljubiteljski osnovi in v zelo skromnem obsegu lotilo zbiranja arhivskega gradiva Ptujsko muzejsko društvo in pozneje Mestni Ferkov muzej, ki si je pridobil z darovi in nakupi posamezne arhivalije starejšega izvora, za novejša obdobja pa predvsem fragmentarno gradivo društev in posameznikov. Med drugo svetovno vojno v letih 1941—1945 je tedanji graški arhiv zbral predvsem gradivo župnij, za katerim pa je, razen malega ostanka izginila vsaka sled.

Po osvoboditvi se je leta 1947 v okviru muzeja uredilo do tedaj zbrano arhivsko gradivo. V letu 1953 je Mestni muzej v Ptujju začel prevzemati arhivske fonde, ki sta jih v začetku 1954 leta začela strokovno obdelovati dva na novo nastavljeni arhivska delavca, s čimer so bili podani osnovni pogoji, da se je iz nastalega arhiva pri muzeju razvil samostojen arhivski zavod.

II. Arhivski zavod v Ptujju je najprej poskušal ustanoviti že Okrajni ljudski odbor v Ptujju, ki je na ločenih sejah obeh zborov 1. julija 1954 sprejel sklep, da se ustanovi proračunska ustanova Okrajni arhiv Ptuj, katerega predmet poslovanja je zbiranje, urejanje, vodenje in čuvanje državnega arhiva. Na isti seji je okrajni ljudski odbor sprejel tudi sklep o ukinitvi Študijske knjižnice v Ptujju, ki bi naj svoj knjižni fond predala novoustanovljenemu Okrajnemu arhivu v Ptujju.

Izvršitev teh sklepov pa je zadržal Svet za prosveto in kulturo LRS v Ljubljani z odločbo z dne 26. julija 1954 z obrazložitvijo, da si Okrajni ljudski odbor ni izposloval privoljenja tega sveta o ukinitvi Študijske knjižnice, za ustanovitev okrajnega arhiva pa ni bil pristojen. Zaradi tega v letu 1954 ni prišlo do ustanovitve samostojnega arhivskega zavoda v Ptujju, saj je Okrajni ljudski odbor Ptuj svoj sklep o ustanovitvi Okrajnega arhiva v Ptujju na svoji seji, 19. marca 1955 preklcal.

Prizadevanja za ustanovitev arhiva pa kljub temu niso zamrla. Po posvetovanjih s takratnim Državnim arhivom Slovenije, katerega predstavniki so si nekajkrat ogledali arhivske zbirke v Ptujju je prišlo do spoznanja, da bi za Ptuj najbolj odgovarjala ustanovitev Mestnega arhiva, ki bi prevzemal arhivsko gradivo od uradov, ustanov, organizacij podjetij, katerih sedež je v Ptujju.

Na tej osnovi je arhivski oddelek pri Mestnem muzeju v Ptujju, 18. marca 1955 predlagal Ljudskemu odboru mestne občine Ptuj, da ustanovi Mestni arhiv v Ptujju kot samostojno upravno in proračunsko ustanovo v Ptujju.

Ljudski odbor mestne občine Ptuj je na osnovi tega predloga in v okviru svojih pristojnosti ter po pristanku Izvršnega sveta LR Slovenije na svoji seji, 24. marca 1955 sprejel sklep o ustanovitvi Mestnega arhiva v Ptujju. Že z ustanovitveno odločbo je Ljudski odbor mestne občine Ptuj določil naloge arhiva in teritorialno pristojnost, ki je bila v mejah tedanjega ptujškega okraja. Državni arhiv LRS je 7. julija 1955 pooblastil Mestni arhiv v Ptujju, da v njegovem imenu izvršuje nadzorstvo nad arhivskim gradivom na vsem ozemlju Okrajnega ljudskega odbora Ptuj.

S tem je arhiv v Ptujju dobil potrebno družbeno in strokovno verifikacijo za svoje delo in s tem so bili podani osnovni pogoji za načrtno arhivsko delo v Ptujju.

III. Že z zgoraj omenjeno nastavitvijo dveh arhivskih delavcev v letu 1954 se je začelo načrtno urejanje arhivskega gradiva, ki je bilo do tedaj zbrano. Najtežji problem je bil namestitev gradiva v primernih prostorih, saj se je arhivsko gradivo nahajalo v treh sobah srednjega južnega trakta nekdanjega dominikanskega samostana, razen Herbersteinovega arhiva, ki se je nahajal na ptujskem gradu. Že v letu 1954 se je pristopilo k urejanju cerkvenih arhivov (Mestne župnije Ptuj, Dekanijskega urada Ptuj in Župnije na Hajdini), arhivskega materiala stare zemljiške knjige s področja nekdanjega ptujškega sodnega okraja, kakor tudi nekdanjega ormoškega sodnega okraja, nadalje se je izvršila inventarizacija gospodarske Hrastovec v Herbersteinovem graščinskem arhivu ter pregled in sortiranje listinskega in spisovnega gradiva minoritskega konventa v Ptujju.

V letu 1955 se je nadaljevalo delo na urejanju gradiva minoritskega konventa. Pregledane so bile predvsem listine, ki se nanašajo na minoritsko in dominikansko zemljiško posest v gornjih Halozah, nadalje listinski in spisovni material iz 17. stoletja, ki se nanaša na stalne spore in razprtije med minoritskim in dominikanskim konventom, zlasti pa na dolgotrajne spore in pravde s podložniki. Prav tako so bili v letu 1955. urejeni zapuščinski spisi 17 zemljiških gospodov z ozemlja ptujškega sodnega okraja iz let 1821 do 1850.

Novo ustanovljena arhivska ustanova v Ptujju je z svojim delom že začela seznanjati širšo javnost s članki iz lokalne zgodovine, ki so začeli izhajati v Ptujskem tedniku. Poseben problem so v prvem letu delovanja ptujškega arhiva predstavljali prostori, ki niso bili primerni za hranjenje arhivskega gradiva, saj so bili ne samo premajhni, ampak tudi vlažni. Arhiv je v tem prvem letu svojega obstoja premogel tri majhne sobice, od katerih je ena služila za pisarno in skladišče. Tudi oprema je bila skromna, saj je primanjkovalo poličnic, tako da je bilo okrog 30 % gradiva še vedno v razsutem stanju na tleh. Ob eni pisarniški mizi, ki sta si jo delila oba zaposlena arhivska delavca se je vršilo vse arhivsko urejevalno delo v tem prvem letu in obstoja ptujškega arhiva. Mestni arhiv v Ptujju je imel 6 skupin arhivskih fondov od katerih so bili najštevilnejši graščinski arhivi Hrastovec, Ptujškega gradu. Gornje Lendave in Vurberga, ki so obsegali skupno 865 knjig in 510 fasciklov. Sodni arhivi ptujškega in ormoškega okrajnega sodišča so obsegali 329 zemljiških knjig, 957 knjig aktov in 97 fasciklov. Registratura ptujške mestne občine je vsebovala 405 knjig in 263 fasciklov. Od tega je prišlo v arhiv po letu 1945 55 % gradiva v več ali manj v razsutem stanju, mnogo gradiva pa je bilo uničenega po okupatorju.

Arhivsko delo je po začetnih težavah v letu 1956 zaživeło s polno močjo. Poleg urejevalnega dela se je pričelo tudi z evidentiranjem registraturnega gradiva, predvsem občinskih registratur in so bili v zvezi s tem prevzeti vsi arhivi KLO, ki so bili s formiranjem komun koncentrirani na sedežih novih občin. Prav tako je bila izvršena evidenca vseh matičnih knjig v tedanjem ptujskem okraju. Pregledanih in evidentiranih je bilo 793 knjig pri matičnih uradih in 300 knjig pri župnijskih uradih. V arhiv je bilo prevzeto 34 fasciklov zapuščinskih spisov gospodstev s področja nekdanjega okrajnega sodišča v Ormožu, ki so bili najdeni v arhivu okrajnega sodišča v Ptujju.

V letu 1956 je občinski ljudski odbor Ptuj na temelju uredbe o vodstvu kulturno prosvetnih, znanstvenih in umetniških ustanov imenoval prvi upravni odbor arhiva, s čimer se je v Mestnem arhivu v Ptujju začelo družbeno upravljanje arhivskega gradiva. Nadaljevalo se je tudi kulturno prosvetno delo, saj so bili v lokalnem časopisu Ptujski tednik objavljeni članki z arhivsko tematiko. Prav pomembna pa je bila objava še nepoznane arhivskega gradiva v zvezi s septembrskimi dogodki 1908, leta v Ptujju.

Nadaljevanje prihodnjic

Milena Medved, direktorica doma
Foto: OM

Oskrbovanci doma upokojencev so v domu našli varno in toplo zavetje

oskrbovancev zadovoljivo. Obiski v domu so dovoljeni in sicer v času od 9. do 11. in od 14. do 16. ure dnevno. V tem času so možni tudi izhodi, prav tako pa imajo oskrbovanci letno mesec dni dopusta.

Beseda „dom“ spominja na utesjenost. Vemo pa, da tega že dolgo ni več, da so njegovi stanovalci svobodni, da jih v bistvu vežejo samo obroki in da jim domsko osebe skuša nadomestiti prejšnjo povezanost z življenjem. Kako je v resnici?

„Res je, da bes. ta „dom“ spominja na utesjenost, dejansko pa so naši stanovalci svobodni. Z rednimi izjemami se počutijo domsko doma, imajo svoj kotiček ter občutek varnosti in topline.

tiste aktivnosti, ki ustrezajo njihovim potrebam. Dom posluje v dveh delovnih enotah in sicer v Ptujju, z zmogljivostjo 115 oskrbovancev in v Muretincih z zmogljivostjo 115 oskrbovancev. Povprečna starost oskrbovancev je 79 let.

Po načinu plačevanja oskrbe v domu je 35 odstotkov oskrbovancev samoplačnikov, 25 odstotkov delnih plačnikov, za 40 odstotkov oskrbovancev pa oskrbo v celoti plačuje skupnost socialnega skrbstva, delno pa še za 25 odstotkov oskrbovancev.

Dodatno oskrbo in medicinsko nego nudimo 110 oskrbovancev. V domu je 62 delavcev, ki opravljajo posle osnovne domske dejav-

Z OBČNEGA ZBORA OBČINSKE GASILSKE ZVEZE PTUJ

Gasilstvo skladno z razvojem civilne zaščite

Z vprašanjem kaj storiti, da bo manj požarov, se sooča vsa naša družba. Še posebej pa gasilska organizacija, ki na tem področju dosega v zadnjem času vse pomembnejše uspehe. Še zmeraj pa ne dosegamo vsega tega, kar vsebuje zakon o varstvu pred požari. Pravica in dolžnost do zagotavljanja požarnega varstva ni in ne sme biti samo stvar gasilskih in požarno varnostnih organizacij. Del splošnih prizadevanj v naši samoupravni socialistični družbi mora biti usmerjen tudi v preventivo in varstvo pred požari. Vsak delovni človek in občan mora biti usposobljen za gašenje začetnih in manjših požarov. S tem bomo dosegli še en cilj za katerim stremimo že leta — podružbljanje samozavesti tudi v pogledu varstva pred požari.

V ptujski občini smo kar se tega tiče že korak naprej. Večina od 61 gasilskih društev, ki delujejo v okviru občinske gasilske zveze Ptuj je izredno aktivnih. Njihovo delo pa ni le zgolj akcijsko, ampak vse bolj sega na področje preventive — izobraževanja občanov v smislu varstva pred požari. Del zaslug za takšno stanje gre vselej občinjski gasilski zvezi Ptuj, ki usklajuje interese in delo vseh GD v ptujski občini.

Glede na pomen, ki ga ima ta zveza ni bilo presenečenje, ko so se na rednem letnem občnem zboru občinske gasilske zveze Ptuj v petek 28. marca razen številnih delegatov odzvali vabilu tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in SO Ptuj, civilne zaščite, ljudske obrambe in druž-

bene samozaščite ter številni predstavniki iz sosednjih in pobratenih gasilskih centrov. Tako so z navdušenjem pozdravili goste iz Krapine, Varaždina in Zaboka iz sosednje Hrvatske ter predstavnike gasilskih centrov iz Slovenske Bistrice, Šmarja pri Jelšah, Maribora, Lenarta, Ormoža, gasilske zveze Slovenije in drugod.

Herbert Sorec, predsednik občinske gasilske zveze Ptuj, je prebral tudi pozdravno pismo predsedniku TTU.

Z zanimanjem so prisluhnili uvodnemu poročilu Herberta Soreca, predsednika občinske gasilske zveze Ptuj. Povdaril je, da so se v lanskem letu dosti bolj posvečali odnosu do svojega dela, zato je delo in uspehi vplivalo v prid gasilstva in družbe kot celote.

V preteklem letu so uspešno utrdili samoupravno organiziranost gasilskih organizacij, kar je utrdilo tudi njihov položaj v družbenem življenju. Gasilstvo predstavlja danes resno družbenopolitično silo, ki je med drugim tudi pomemben stebel naše stabilnosti. Vse to pa je zahtevalo popolno angažiranost slehernega

pa so delovale tudi razne komisije, veliko pozornosti pa so posvečali delu z mladino. Še posebej je razveseljivo, da je v gasilskih vrstah vse več žena in deklet, kar kaže na priljubljenost gasilstva pri nas.

Z občnega zbora so za tem poslali pozdravno pismo predsedniku republike Josipu Brozu —

Dvorana novega doma gasilcev v Ptuj je bila tokrat res tesno zasedena. Razen delegatov so se občnega zbora udeležili številni gostje in predstavniki sosednjih gasilskih centrov.

V zahvalo za dolgoletno in uspešno delo v gasilstvu, so Janku Žnidariču, podpredsedniku OGS Ptuj podelili skromno darilo.

člana — gasilca. Tudi gasilci morajo biti prisotni povsod tam, kjer sprejemajo družbene odločitve.

Gasilci so prvi poklicani, da v sklopu civilne zaščite, kot najširše družbene preventive in aktivnim sestavom oboroženih sil nadaljujejo svetle tradicije NOB in ljudske revolucije. Spričo resne situacije v mednarodnih dogodkih je danes bolj, kot kdajkoli prej to nujno potrebno.

Sodelovanje gasilsko-tehničnih enot je bilo v letu 1979 zelo uspešno na vseh področjih, še posebej na nivoju občinske gasilske zveze Ptuj. V letu 1980 pa bo prav gotovo osrednji gasilski dogodek IX. kongres gasilske zveze Slovenije. Ta bo 8. junija letos v Brežicah, na njem pa bo sodelovalo tudi 8 delegatov iz občinske gasilske zveze Ptuj. Na tem kongresu bodo upravičeno postavili v družbeno ospredje aktualna vprašanja. Predvsem vprašanje nadaljnjega samoupravnega razvoja te človekoljubne organizacije.

Tudi ocene dosedanjega razvoja gasilstva v občini Ptuj so bile dokaj pozitivne. Gasilstvo pa bo v prihodnje potrebno razvijati skladno z razvojem civilne zaščite, kot najširše oblike priprave ter udeležbe delovnih ljudi in občanov pri zaščiti prebivalstva in materialnih dobrin v izjemnih razmerah. Področje nalog, kjer se srečuje gasilstvo in civilna zaščita je zelo široko. Zato je pomembno, da je prav področje usposabljanja tisto, ki zahteva letos in v bodoče od gasilcev še več angažiranosti, v skladu z resolucijo VIII. kongresa gasilske zveze Slovenije. Največji poudarek pa bo namenjen pravočasni pripravi programov na akcijo. Nič nas ne sme presenetiti '80, kot najpomembnejši nalogi v letošnjem letu.

Za tem so prisluhnili še organizacijsko — operativnemu poročilu Cvetke Medved, sekretarke občinske gasilske zveze Ptuj. Povdarila je, da so dosegli zastavljeni plan za leto 1979, da so zadovoljni z zasedbo kadrov v centru, da so se gasilci udeleževali vseh važnejših tekmovanj, kakor tudi tekmovanj znotraj društev. Razen tega je v lanskem sezoni opravilo tečaj za gasilske časnike kar 33 kandidatorov. Pridobili so dva višja gasilska častnika in 19 strojnikov. Uspešno

TITU. Najlepše želje po čimprejšnji ozdravitvi je pred vsemi prebral Herbert Sorec.

Za tem so zasluženemu in dolgoletnemu gasilskemu aktivistu Janku Žnidariču, sedaj podpredsedniku občinske gasilske zveze Ptuj, v zahvalo za njegovo življensko delo na področju uveljavljanja in razvoja gasilstva predali skromno darilo in umetniško likovno stvaritev. Janko Žnidarič je vse svoje življenje podaril gasilstvu, od mladih nog pa je aktiven gasilski častnik. Po njegovi zaslugi je danes izobraženih več generacij mladih gasilcev. Za svoje uspehe je prejel več republiških in zveznih gasilskih priznanj, od katerih je najvišje priznanje gasilska zvezda I. stopnje, ki mu jo je podelila gasilska zveza Jugoslavije.

Ob koncu so izvolili osem delegatov, ki bodo zastopali občinsko gasilsko zvezo Ptuj na IX. kongresu gasilske zveze Slovenije. Dogovorili so se tudi, da bodo letošnji dan gasilcev — 4. julij praznovali skupaj z občinsko organizacijo ZZZB NOV Ptuj. Letošnje praznovanje bo še posebej slovesno, saj ga bodo združili s proslavo 110 letnice gasilskega društva Ptuj.

M. Ozmeč.

STOPERCE**Ustanovili so planinsko društvo**

V soboto, 29. marca so se Stoperčani sestali na ustanovnem občnem zboru planinskega društva. Poimenovali so ga po Donački gori, ki kraljuje nad naselji te krajevne skupnosti. Na zboru so izvolili vodstvo — predsednik društva je postal Zvonko Lampret in sprejeli program dela.

Dogovorili so se, da bodo namenili pozornost izobraževanju članov in si prizadevali, da bi v društvo vključili čimveč mladih, zato so imenovali mentorja, ki bo deloval v osnovni šoli in k delu pritegnil pionirje. V tem letu bodo pripravili več izletov, posebej na Donačko goro in po Sloveniji.

N. D.

FOLKLORNO DRUŠTVO PTUJ PRED OBČNIM ZBOROM

Še poglobljena skrb za izvorno bogastvo

Folklorno društvo Ptuj bo tudi v prihodnjem obdobju, to je v letih 1981—1985 skrbelo s svojimi sekcijami v Markovcih, Vidmu, Podlehniku, Gerečji vasi, Lancovi vasi ter drugod za ohranitev izročil naših prednikov. V tem programu zavzema posebno mesto skrb za sodelovanje z muzejem in krajevnimi skupnostmi, ki imajo interes pri zbiranju in urejanju prostorov že pozabljenih in opučenih kmečkih orodij ter drugih predmetov.

Znano je, da je za ptujsko območje značilno delovanje etnografskih skupin na treh območjih: Ptujskem polju, Dravskem polju in Haložah, nekoliko manj pa v Slovenskih gorah. Zato bo naloga folklornega društva Ptuj, da tudi na tem območju ustanovi sekcijo, ki bi skrbela za ohranitev običajev še v četrtem etnografsko privlačnem območju.

Folklorno društvo Ptuj pa se bo vključilo tudi v uresničevanje prizadevanj turističnega društva na Polensaku, ki želi urediti muzej kmečkega orodja. Podobno željo imajo tudi v Markovcih, kjer želijo dodati še maske, ki so še posebej zanimive na tem področju.

V srednjeročnem načrtu društva zavzema posebno mesto program opremljanja že obstoječih skupin, zlasti še v Markovcih, Pobrežju in delno tudi v Lancovi vasi. Cirkovcah ter drugod tako, da bi dejavnost ne izumrla. Financiranje folklorne dejavnosti pa se bo v bodoče moralo le širše zastaviti in ne samo v občinskem prostoru, kjer večino bremen nosi občinska kulturna skupnost. Predlaga se tudi, da bi sredstva v te namene prispevale še krajevne skupnosti, v katerih je razvita folklorna dejavnost.

Pri društvu pa, kot je povedal predsednik Jože Strafela, tudi v bodoče računajo na pomoč republiške kulturne skupnosti, posebej še pri financiranju naše največje folklorne-turistične prireditve, kurentovanja.

Posebna zasluga, da folklorne skupine danes še žive, gre vodnikom teh skupin. Zato si bo društvo prizadevalo, da bi doseglo širše izobraževanje teh kadrov in tudi novih. Po načrtu naj bi vsako leto vzgojili tri do štiri vodnike, ki bi skrbeli za plesno dejavnost v teh folklornih skupinah na območju celotne ptujske občine.

V načrtu ima društvo še organizacijo dveh do treh glasbene-folklorne revije letno, kjer bi nastopili predvsem ljudski pevci, godci in plesalci.

Že v dosedanjem delovanju si je folklorno društvo močno prizadevalo, da bi razširilo in poglobilo stike s podobnimi skupinami v zamejstvu, zlasti še z zamejskimi Slovenci. Doslej je društvo dobro sodelovalo s koroškimi Slovenci, v zadnjem času je okrepilo stike s primorskimi Slovenci; v načrtu pa ima še stike s porabskimi Slovenci.

O teh in drugih načrtih folklornega društva Ptuj pa bo govora na bližnjem občnem zboru, ki bo še v tem mesecu in na katerem bi naj razpravljali o letni in srednjeročni programski shemi delovanja. MG

Biti vedno in povsod prisotni

Na svoji letni konferenci so se sestali tudi člani združenja zveze borcev NOV iz Kidričevega, pregledali dosedanje delo in se dogovorili tudi za predstoječe akcije. Njihovi konferenci so med drugimi prisostvovali tudi predsednik občinskega odbora ZZZB NOV Janko Vogrinec, predsednik sveta skupščine KS Kidričeve Miro Kovač in sekretar IO KK SZDL France Meško.

Predsednik KO ZZZB NOV Andrija Toplek je najprej spregovoril o sedanjih vojnopolitičnih situacijah v svetu upoštevajoč pri tem tudi naše notranje razmere. Poseben poudarek pa je dal pomenu naše neuvrščene politike in splošnemu pomenu neuvrščenosti proti blokovski politiki. V nadaljevanju je poročal o aktivnosti članov njihove organizacije, pri čemer je poudaril, da so člani ZB v glavnem prisotni in aktivni v SZDL in KS, žal pa ne vsi in to brez opravičljivih vzrokov. To obenem pomeni, da bo potrebno v bodoče več agilnosti. Aktivno sodelujejo tudi v NZ, kar se je najbolj potrdilo pri lanskoletnih vajah NNNP. Nadalje je bilo poudarjeno, da organizacija ZZZB NOV počasi zgublja na številu ne pa na kvaliteti, to je tudi dokazano z njihovo aktivnostjo, seveda skupaj z odgovornostjo slehernega člana. Izvzeti so le tisti, ki so bolni in ne morejo več tako aktivno delovati v DPO v KS kot so to nekoč. Oglede zdravstvenega varstva za borce so menili, da je le-to dobro organizirano, saj se daje možnost zdravljenja vsem, ki so tega potrebni. V razpravi, ki je bila bogata in zanimiva, so nakazali še vrsto problemov s katerimi se ukvarjajo, podanih pa je bilo tudi nekaj predlogov o nadaljnjem delu njihove organizacije.

Glede izletov so menili, da jih v lanskem letu niso mogli organizirati, ker je bilo premalo prijav, zato so predlagali, da bi se kazalo dogovoriti s kakšno drugo organizacijo — npr. društvom upokoencev, saj je prav to tudi ena od oblik zbliževanja, da se med seboj bolje spoznajo in dogovorijo o skupnih nadaljnjih akcijah.

Člani ZZZB NOV ki so že upokojeni, so ob lanskoletni akciji NNNP dokazali, da so še vedno pravi borci, saj so se v veliki meri javljali prostovoljno v NZ, kar je resnično pohvalno in vzpodbudno tudi za bodoče naloge. Prav tako so predlagali, da bi se morda enkrat ali dvakrat na leto dobili skupaj na tovariškem srečanju, ki bi ga seveda sami financirali, da bi se tako med seboj marsikaj pogovorili in tudi ne pozabili drug na drugega.

Tako je bilo prejšnja leta ob sprejemu kurirčkove pošte v Kidričevem. Foto: K. Zorec

O kurirčkovi pošti so si bil edini, da se te mora udeležiti čimveč števil članov ZZZB, saj to še kako pozitivno in ugodno vpliva na pionirje. Tako so sklenili, da se bodo 8. aprila ob 14. uri v čimvečjem številu zbrali pred OŠ na Hajdini, kjer bo letos glavna slovesnost, ki bo imela še poseben pomen. Ker bo pot vodila kurirčkovo pošto tudi skozi Kidričeve in se bodo ustavili pred OŠ »Boris Kidrič«, se bodo udeležili tudi tega sprejema.

V program njihove aktivnosti želijo vnesti tudi obisk nekdanjih borcev na šolah, kjer bi naj mladim pripovedovali o tem, kako so se borili, kaj in kako so sami preživljali in doživljali tiste težke čase, ko so imeli pred seboj en sam edini cilj »SVOBODO«. Bili pa so tudi kritični do svojega dela, saj so menili, da je po lanskoletnem praznovanju dneva borca v Kidričevem klub izredno dobremu programu bilo malo članov ZZZB, zato bo letošnjem praznovanju ne smejo ponovno pasti na podobnem izpitu. Še in še so se vrstili govorniki, vendar vsega ni moč opisati. Sklenili so še, da se masovno udeležijo letošnjega pohoda po poteh revolucije in da dosledno izvajajo sklepe, ki so jih sprejeli.

France Meško

Kdaj preselitev ptujskega odpada

Organizirano zbiranje odpadkov in vračanje surovin je vse večjega pomena, saj lahko tako prihranimo precej sredstev, predvsem deviznih. Iz tega razloga posvečamo delovnim organizacijam, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, vse večjo pozornost, priznali smo jim celo status posebnega družbenega pomena. Seveda tega ne bi mogli trditi za ptujsko občino, saj že dolgo časa traja iskanje nove primernejše lokacije za poslovno enoto Surovine, pa je žal ni mogoče najti. Ljudje negodujejo, saj je pogled na zbirališče odpadnega materiala ob Mariborski cesti vse prej kot okras staremu mestu, ki privablja vedno več turistov.

Kot so povedali na omenjeni poslovni enoti, so v velikih kupih pločevine predvsem ostanki proizvodov bele tehnike in avtomobilov, teh materialov pa se železarne otepajo, saj so najslabše kvalitete. Rešitev problema je torej v določitvi nove lokacije, seveda izven mesta. V teku so sicer

Tistim, ki prihajajo v Ptuj z desnega brega Drave, je ta prizor dobro znan

pogovori s trgovskim podjetjem MIP, glede zamenjave lokacije in upajo, da bo do tega prišlo v letu 1981. Seveda si novo lokacijo še najbolj želijo delavci Surovine sami, saj delajo v zelo neprimernih pogojih. Obseg dela je iz leta v leto večji, v letu 1961 je bil fizični plan prometa na promer 1000 ton letno, medtem ko je letošnji kar 8500 ton. Če upoštevamo, da je potrebno ves odpadni material sortirati, razrezati in balirati, nam bo jasno, kakšno delo opravlja 16 zaposlenih. Na novi lokaciji bi bilo seveda možno delo bolj organizirati, kar bi prispevalo k še uspešnejšemu delu in boljšim delovnim pogojem. JB

Kaj pravite k temu?

Pred kratkim sem imel priložnost obiskati sorodnike, ki živijo v novem delu Ptuja. Glede urbanistične ureditve nimam pripomb, pač pa je pod vsako kritiko okolje, kjer se človeku nehoti ustavi noga in pogled. Najprej tisti „lepi“ park ob Ožboltovi cerkvi, desno od doma upokoencev ob cesti. Med grmovjem vidiš vse od A do Ž. Prava postojanka za razne odpadke, ponoči pa tudi za WC.

Naprej, pravo razdejanje je pri bolnišnici, ob cesti levo pri stanovanjski hiši, kjer je pot v zdravstveni dom. Lepa postojanka za tiste, ki se v bližnjem kiosku opijajo z alkoholom, potem pa močijo od urina vedno vlažni hribček, ki je obrasel z grmičevjem, obložen s smetmi in kamenjem.

Kaj pravite, ali ne bi bilo to nekaj dobrih posnetkov za vaš Tednik. Mogoče bi se le kdo ob pogledu nanje spomnil, da ima lepo okolje in higiena še neko veljavo, vrednost v naši domovini. Kaj bi stalo, če bi se stanovalci tam okrog vsaj en popoldne zbrali, prinesli s sabo žage, krampe in lopate ter za nekaj ur pridno poprijeli zanje za lepše okolje in končno tudi za lepši videz turističnega Ptuja kot celote. Še mimoidočim bi bil to vzor in spodbuda za posnemanje, turisti pa bi se oglašali s pohvalnimi pismi in ne s tako vsebino kot se moram žal jaz!

Stanko Koletnik, dipl. ing. iz Celja

IZ RAZPRAVE NA SEJI ZBOROV SO PTUJ

Za obrambo pred točo naj prispevajo vsi

Na seji zbora krajevnih skupnosti, prav tako pa tudi na seji zbora združenega dela skupščine občine Ptuj, se je razvila živahna razprava o osnutku odloka o prispevku za obrambo pred točo. Za kaj dejansko gre?

Zakon o sistemu obrambe pred točo, objavljen v Ur. listu SRS št.

33/79, obvezuje delavce v organizacijah združenega dela, ki so registrirane za opravljanje kmetijskih dejavnosti, predelavo, dodelavo in promet s kmetijskimi proizvodi, gozdno gospodarskih, lovskih in drugih zainteresiranih samoupravnih organizacij in skupnosti, kmete in delavce v

organizacijah združenih kmetov ter zavezance za davek od kmetijske dejavnosti po krajevnih skupnostih, da ustanovijo območno samoupravno skupnost za obrambo pred točo, da bodo tako lahko usklajevali dela pri obrambi pred točo na branjenem območju.

Po določitvi zakona zagotavlja sredstva za zgraditev sistema obrambe pred točo SR Slovenija, prav tako sredstva za nemoteno delovanje in redno vzdrževanje osnovnih sredstev sistema za obrambo pred točo. Dočim sredstva za pokrivanje materialnih in funkcionalnih stroškov za strelsko mesta pa morajo zagotoviti člani območne skupnosti s posebnim prispevkom za obrambo pred točo, njegovo višino in način plačevanja pa določijo s samoupravnim sporazumom. Višino prispevka za zavezance iz kmetijske dejavnosti določijo s posebnim odlokom občinske skupščine, za pobiranje pa veljajo določila za odmero in pobiranje davkov občanov.

Za območje severovzhodne Slovenije, to je občine Lenart, Ljutomer, G. Radgona, Maribor, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica, bi ti stroški znašali skupno okrog 8.282.000 dinarjev, od tega bi družbeni sektor prispeval 52,92 % potrebnih sredstev in sicer po določitvi samoupravnega sporazuma ustrezen odstotek iz dohodka; zasebni sektor pa bi moral prispevati 47,68 odstotka stroškov, kar preračunano na delež, ki ga mora prispevati ptujski občina znaša 977.064 din. Če hočemo ta denar zbrati pa je treba z odlokom določiti, da plačujoči zavezanci za davek iz kmetijske dejavnosti prispevek po stopnji 1,3 odstotka od osnove, od katere se plačuje davek iz te dejavnosti.

Razpravljalci na sejah obeh zborov so si bili enotni v ugotovitvi, da je to za kmetijstvo, enako družbeno kot zasebno, preveliko breme, saj obramba pred točo ni samo stvar kmetijstva, toča povzroči škodo tudi na stanovanjskih zgradbah, razbije stekla, poškoduje avtomobile, parke in nasade, da vrtničarje in vikendašev niti ne omenjamo.

V razpravi delegatov iz organizacij združenega dela smo tudi slišali, da zaradi območne samoupravne skupnosti za obrambo pred točo zavarovalnica ne bo prav nič znižala zavarovalne premije, torej bodo OZD s področja kmetijske dejavnosti dvakratno obremenjene. Povrh tega pa ni rešitev v tem, da pridelke zavarujemo pred točo, temveč je rešitev v tem, da jih obvarujemo pred uničenjem „ledenega biča“. Saj je pridelovanje hrane vse bolj strateškega pomena, ne le za našo samoupravno družbo, temveč za vse človeštvo. Če so kmetijske kulture zavarovane proti toči, zavarovalnica sicer povrne po toči povzročeno škodo, toda kmetijski pridelki so bili kljub temu uničeni,

ne bomo jih mogli izvoziti, ali se huje, — da nadomestimo izgubo, bomo hrano, sadje ipd. uvažali in trošili dragocene devize, ki bi jih tako nujno potrebovali drugje. Torej, je v interesu celotnega našega gospodarstva, vse naše družbe, da kar najbolj učinkovito organiziramo obrambo proti toči, zato je tudi dolžnost celotnega gospodarstva, da k temu prispeva ustrezen delež.

Delegati v zboru krajevnih skupnosti so tudi zahtevali, da je treba v republiški skupščini podvzeti pobudo za spremembo oziroma dopolnitev zakona o sistemu obrambe pred točo. Opozorili so tudi na to, da sporazum o višini prispevka še ni podpisan oz. v OZD na področju kmetijstva pravijo, da ga ne bodo podpisali, ker delitev obveznosti „ni poštena“. Če pa ne bomo pristopili k enotnemu sistemu obrambe pred točo, ta ne bo učinkovita. Nič nam ne pomaga, če imamo organizirano službo in osnovna sredstva za obrambo pred točo, če ob nevarnosti iz strelskih mest ne bodo poletele rakete in s

svojim eksplozijami razgnale kumulonimbe (nevihtne-točonosne oblake). Prav te rakete in ljudi, ki bodo z njimi ravnali pa bi plačevali iz omenjenih prispevkov.

V razpravi so delegati omenjali primere iz prejšnjega leta, ko ob zbiranju nevihtnih oblakov niso smeli aktivirati obrambe, ker je bilo na preletu potniško letalo, saj je znano, da gre čez naše območje zračni koridor. Tudi tu se kaže podcenjevalni odnos do kmetijstva. Če je npr. megla, lahko mirno za nekaj ur preložimo polet potniškega letala, pa tudi zaradi vrste drugih vzrokov. Toda, če grozi milijardna škoda našemu kmetijstvu, takrat pa tega ne smemo braniti, čeprav vemo, da potniškim letalom ni dovoljeno leteti skozi točonosne oblake. Sicer pa je razglabljanje o tem stvar strokovnjakov, delegati so le na ta problem opozorili.

Predlagatelja osnutka odloka prav gotovo čaka zahtevna naloga, da bo ob predlogu odloka dal delegatom ustrezna in utemeljena pojasnila na vsa vprašanja iz razprave o osnutku. FF

Gnojenje travnikov

Travnati svet pri nas predstavlja močan izvor živinske krme, sedaj pa je čas, da pospešimo razvoj travne ruše. Poudarek je na gnojenju in prav to področje nam bo pojasnil in svetoval potek dela inženir Vlado Tumpelj iz Obdravskega zavoda za veterinarstvo in živinorejo.

„Po sami naravi travnik ne zahteva posebne obdelave, ker je to trajna travna kultura, ki vsebuje veliko število rastlin in zato ne prenese posebne mehanske obdelave kot na primer poljedelske kulture. Zgnojenjem lahko na travnatem svetu dosežemo marsikaj. Razlikujemo gnojenje z organskimi gnojili in z mineralnimi gnojili.“

Med organska gnojila štejemo gnoj in gnojanko. Z gnojem gnojimo navadno že jeseni, spomladi trdi hlevski gnoj nima posebnega pomena, velikega pomena pa je gnojanka. V tem času lahko damo največ 10 do 15 kubičnih metrov gnojke na hektar travnatega sveta, na ta način pa zagotovimo eno tretjino hranilnih snovi. Zato moramo travnik še dognojiti z mineralnimi gnojili.

Pri pregledu posameznih elementov, ki so potrebni za rast travne ruše, na prvo mesto postavljamo kalcij ali apno. Stopnja kislosti na travnatem svetu (pH) je 4,8 do 5,5. Prizadevati si moramo, da ta nivo kislosti stalno vzdržujemo. Najlažje gre to z analizami in stopnjo lahko potem z apnenjem stalno popravljamo. Zavedati se moramo, da z uporabo umetnih gnojil znižujemo pH zemlje. Kot primer lahko navedem, da na vsakih 100 kg KAN-a moramo dodati na hektar 7 kg kalcija, UREA pa deluje bolj kislo in na vsakih 100 kg moramo dodati 37 kg kalcija, drugače se stopnja hitro zniža. Za dušično gnojenje pri nas uporabljamo KAN, ki že sam vsebuje nekaj kalcija, in zato je tudi manjša potreba po kalcifikaciji. Vseeno pa bi vsakih nekaj let morali pognojiti hektar površine s 1000 do 2000 kg

kalcija. Ta se iz zemlje izpira počasi in je to gnojenje v 2 do 3 letnih razmakih. Sam kalcij mora biti fino zmlet, saj tako boljše deluje.

Izredno pomemben element je dušik. Je zelo gibljiv in se hitro pomika in izpira, zato moramo gnojiti večkrat letno. Pri nas pa ga damo spomladi pred prvim odkosom in nato nič skozi celo leto. To ni pravilno. Za intenzivno izkoriščanje travnatega sveta ga moramo dodati za vsakim izkoriščanjem. Če gremo na pet ali šestkratno košnjo in pašo, ga moramo stalno dodajati. Letno bi tako na hektar porabili 250 do 300, bolj intenzivni obrati pa celo 400 kg čistega dušika. To pomeni od 800 do celo 1600 kg KAN-a na hektar. V tem primeru na hektar travniške ruše lahko vzdržujemo tri odrasle krave in dosežemo proizvodnjo do 12 tisoč litrov mleka na hektar, kar opravičuje tako visoke doze dušika. Sedaj spomladi moramo gnojenje z dušikom kombinirati z nitrofoskali. Pri tem moramo vzeti kombinacijo z najvišjim odstotkom dušika, k temu pa dognajmo še s KAN-om. Če na primer vzamemo 600 kg KAN-a, kombinacijo 9—18—18, ki je pri nas zelo popularna, dobimo 54 kg čistega dušika. Za prvo rabo pa potrebujemo približno 80 kg čistega dušika. Zato moramo dodati še 100 do 150 kg KAN-a na hektar. Po vsaki rabi, takoj po spravilu krme ali ko smo čredinko popasli, moramo že drugi dan dodati še 80 kg čistega dušika, za tretjo in četrto rabo 60 kg nato pa še 40 kg do 15. septembra. Po tem datumu pa z dušikom prenehamo gnojiti.

Pomemben element je tudi kalij. Za zdravje živine ni toliko pomemben ampak je v glavnem potreben za rast rastline. Doza kalija je odvisna od založenosti tal s kalijem. Zato moramo opraviti analize, vsaj vsaka tri leta in na tej osnovi uravnavati količino kalija v

zemlji. Če je na primer založenost zelo slaba moramo letno dodati 180 kg čistega kalija, če je dobra dodamo 80 kg in pri zelo dobri 40 kg na hektar. Čiste kalijeve soli (40 %) nimamo, zato moramo uravnavati z nitrofoskali.

Fosfor, kot na slednji element, je zelo pomemben tako za razvoj rastlin kot za zdravje živali, reprodukcijo in tvorbo skeleta. Dostikrat pride do težav ravno pri reprodukciji, če gnojenje s fosforjem ni pravilno. Tudi to gnojenje uravnavamo na osnovi analiz zemlje. Če je založenost slaba, letno dodamo 90 kg, pri dobri okrog 45 kg in pri zelo dobri založenosti 25 kg čistega fosforja na hektar. Fosfor je v zemlji zelo stabilen, se počasi izpira in lahko gnojimo za več let naprej, saj se letno v globino pomakne le za pol centimetra. Tudi uravnavanje fosforja opravimo s pomočjo nitrofoskalov, ker nimamo čistih fosfornih gnojil kot so superfosfat ali Thomasova žlindra. Na vsaki vreči piše količina fosforja. Če je na primer NPK 9:18:18, potem je v tem nitrofoskolu 9 odstotkov dušika, 18 odstotkov fosforja in 18 odstotkov kalija. Tako si dozo gnojila lahko izračunamo.

Če povzamem, kalij in fosfor sta v zemlji slabo gibljiva in s temi gnojili gnojimo v glavnem spomladi, z dušikom pa moramo gnojiti skozi celo leto za vsako rabo posebej. Z dušikom začnemo gnojiti, ko se temperature dvignejo, sedaj je že zadnji čas za to gnojenje. Pri takšnih dozah elementov, kot smo jih navedli, bo prvi odkos potrebno opraviti od 10. do 15. maja, pri tem pa bo potrebno siliranje. O tem kaj več prihodnjič na praktičnem prikazu, ki ga bomo tudi letos izvedli na našem posestvu.“

Morda ob koncu še o analizi zemlje. Potrebno sporočite pospeševalcu kmetijske zadruge, ki bo vzel vzorec in ga poslal v laboratorij. Rezultati vam bodo pri delu v veliko pomoč. I. kotar

Klop, zverina, morilec čebel in uničevalec čebelarstva

Naše čebelarstvo stopa v obdobje, v katerem se bo prenehalo čebelariti, ali pa bo še samo životalo, če se mi čebelarji ne bomo učili, se pravi spoznali sovražnika, ki je že med nami in če obenem ne bomo delovno, strnili, organizirali vrste ter dosledno vztrajali pri njegovem zatiranju. Problem bo obstajal v tem, da čebelarji, ki čebelarijo izven čebelarke organizacije, čebelarških društev, niti nimajo naročene strokovne čebelarke revije „Slovenski čebelar“, ne hodijo na sestanke, predavanja in ki se tudi ne ukvarjajo dosti s čebelami.

V naše čebelje družine je vdrl klop — zverina, parazit, ki uničuje čebele delavke, posebno še čebeljo zalogo. Kužna parazitska bolezen varrooza, njen povzročitelj klop Varroa jacobsoni, prvič je bilo zapisano v „Notes from the Leyden Museum“ leta 1904, katere rokopiše je poslal dr. A. C. Oudemans iz Arhajma. Delo nosi naslov:

„O novi družini in vrsti parazit-skih akarov“. Paraziti so bili najdeni na indijski čebeli Apis indica.

Parazita na čebeli medarici Apis mellifica so verjetno prvi opisali japonski strokovnjaki, kar pa se zaradi težke branja japonske literature to le redko omeni. Japonski strokovnjak S. Kitaoka je v februarju 1958 slučajno odkril Varroo jacobsoni na čebeli medarici, v pokrajini Saitama blizu Tokia.

V Evropo je varrooza prodrla

preko SZ iz oddaljenih, daljnovernih pokrajin, kjer je bil zajedavec ugotovljen na prostoživeči indijski čebeli. Ker so bili v tistih krajih čebelarji, je klop prešel na njihove čebele. V teh prostranstvih so rekordni pridelki medu, kar so čebelarji v evropskem delu Rusije pripisovali dobrim pasemskim lastnostim matic, a ne kakovostni paši lipe i. dr. med. rastline). Nastal je lov za maticami, z njimi se je varrooza razširila povsod po SZ. Bolgarija je bila naslednja evropska država, kjer je bila ugotovljena varrooza, verjetno uvožena skupno z maticami iz SZ. Na podoben način je V. jacobsoni iz Japonske uvožena v Paragvaj v Južni Ameriki, od tam pa v Argentino.

V Zahodno Nemčijo je varrooza zaradi nepazljivosti uvožena v inštitut za čebelarstvo v Oberurel 1970 in 1971. leta z 12 čebeljnimi družinami Apis cerana iz Kitajske in Pakistana. Leta 1977 čebelje družine Inštituta poskusno dimijo proti zajedavcem, nakar je ugotovljeno, da so napadene po parazitu V. jacobsoni. Po tem ukrepu je bila varrooza najdena že v bližnjih čebelnjakih. Od leta 1976—1979 se varrooza vse bolj širi po Evropi (Čehoslovaška, Madžarska, Romunija, Jugoslavija, Grčija, Turčija).

V Jugoslaviji je varrooza odkrila privrkat 12. novembra 1976 v SR Srbiji. V SR Hrvatski je varrooza ugotovljena na otoku Visu v oktobru 1978, kamor so jo verjetno

zanesli čebelarji prevaževalci, zaradi kakovostnih pasišč.

V SR Bosni in Hercegovini je bolezen V. jacobsoni ugotovljena leta 1979. V začetku leta 14. februarja 1980 je bila tudi v SR Sloveniji v dveh vzorcih drobirja, ki jih je na pregled poslal veterinarski inšpektor SO Kočevje, ugotovljena varrooza, na območju Grintovca v dolini Osilnice in Kočarjih v okolici Mozla.

Po najnovejših podatkih naj bi bila okužena z varroozo območja občin Kočevje, Celje, Metlika, Nova Gorica, Ljubljana—Vič in Ljubljana—Sliškva.

Kako nevarna je ta parazitarna bolezen imenovana varrooza, ugotavljamo po tem, da so trije člani IO ZČD za Slovenijo novembra 1979 obiskali „Čebelarstvo zadruge Split“, kjer so se na kraju samem prepričali in spoznali s kužno boleznijo in njenim pogubnim delovanjem na čebelje družine. O posledicah varrooze na otoku Visu so zvedeli, da je od okrog 2000 čebeljih družin, ostalo samo 20 družin. Pri obisku čebeljih družin, na dveh stojščih, čebelnjakih pa so videli žalostno sliko.

V letu 1979 so odkrili v SR Hrvatski nova žarišča varrooze v okolici Splita, Zadra, Dubrovnika, in na polotoku Pelješcu. Dalmatinska čebelarstva združba Split je ugotovila, da je varrooza uničila 7000 družin pri svojih kooperantih.

V akciji zgodnjega odkrivanja varrooze na otoku Hvaru, mesec

dni po ugotovitvi na otoku Visu, je veterinar služba ugotovila, da je ves otok okužen z boleznijo, od 5758 čebeljih družin je bilo okuženih 5199 družin, ali od 290 čebelnjakov 238. V preteklih letih je prišlo do večjega odmiranja čebel na območju ob grški meji, kjer je kot je znano, varrooza že zelo razširjena in kjer je odmrlo v zimi 1977—1978 več kot 70.000 čebeljih družin.

Vedeti moramo, da je parazit zelo trdoživ in kot takšen hitro odporen, prilagodljiv oz. imun na posamezna zdravila. V svetu poznajo za zdaj 10 različnih zdravil za varroozo, niti eno zdravilo pa ni 100 % učinkovito.

Pri zatiranju kužnih evidenc varrooze se mora natančno opredeliti število stanje čebeljih družin, ker le takrat bo tudi uspešno zatiranje parazitov.

Največkrat niso bili evidentirani neorganizirani čebelarji, zato je povsod skoraj pravilo, da je nastala največja gospodarska škoda prav pri teh čebelarjih, ki niso bili seznanjeni z akcijami in niso pravočasno dobili zdravila za zatiranje. Ker bo verjetno do okužbe prišlo tudi na našem območju se moramo zavedati, brez iluzij, da bo zatiranje težko in dolgotrajno, ker nimamo v evidenci zajetih vseh panjev in da vsak nezajet panj predstavlja v prihodnje nov vir okužbe. Zaradi česar bo potrebno ponovno zatiranje.

RS

Joško Tomažič

mažič že v letih 1928/29, čeprav star šele 18 let, začel z organiziranjem javnih prireditev — tekem koscev in tekem žanjic s srpi. Takšne prireditve so bile takrat množično obiskane, predvsem je bila to oblika aktivnosti kmečke mladine.

TEKME KOSCEV IN ŽANJIC so se torej začele v vasi Vitan pri Kogu, potem so se razširile še na Središče ob Dravi, leta 1934 pa še naprej na celotno ormoško in ptujsko območje. Tekme so organizirali napr. v Juršincih, Desetniku, Hajdini, Grajeni, Staršah itd. Takrat so bile te tekme že pod okriljem Društva kmečkih fantov in deklet (KFD). Leta 1934 je bil Joško Tomažič ustanovni član in prvi predsednik Ptujskoormoškega pododbora Zveze kmetskih

fantov in deklet. To funkcijo je uspešno opravljal vse do leta 1941, obenem pa je bil še član izvršnega odbora Zveze KFD v Ljubljani.

Poleg tega je bil Joško zelo aktiven tudi na drugih področjih. Sodeloval je pri ustanavljanju združene zveze Ljutomer, prav tako je sodeloval pri perutninar-skem krožku v Ljubljani, pri okrajni združni gozdarski zvezi v Ptuj. V mladostnih letih je bil Joško Tomažič tudi funkcionar sadjarke in kmetijske podružnice, sodeloval je pri zgraditvi sadjarske sušilnice na Kogu in podobno.

Posebno priljubljeno delo, hkrati tudi njegov konjiček, je bil vinograd (nekoč Puklavčev), sedaj njegov vzorno obdelan v Jeruzalemu. V ta vinograd smo številni znanci radi prihajali na Joškovo povabilo, da smo si ogledali njegovo delo, razgledali okolico in tudi poskušali njegovo dobro vinsko kapljico. Ze takrat, leta 1934 smo kovali načrte o razvoju kmečkega turizma na tem območju, kar smo pa lahko začeli uresničevati šele po zmagoitem narodno osvobodilnem boju, konkretno v letu 1946. V Joškovem vinogradu na Jeruzalemu smo se srečali tudi sodelavci s poznejšim narodnim herojem Jožetom Lackom, ki je takrat kandidiral s svojim namestnikom Antonom Kolarčem iz Središča za poslanca na takratni Mačkovi listi, ki je združevala vso napredno opozicijo.

Leta 1954 je Joška Tomažiča prizadela težka bolezen, kap. Zdravniki so mu le rešili življenje, vendar so ostale trajne posledice, delna ohromelost desne roke in noge. Ta bolezen je tudi nasilno pretrgala Joškovo širšo družbeno aktivnost.

Vsi njegovi sodelavci in prijatelji želimo svojemu nekdanjemu vzorniku, prizadevnemu organizatorju in naprednem gibanju za razvoj vasi in za boljše življenje kmetskega JOŠKU TOMAŽIČU še mnogo let življenja in tudi zdravja!

Franček Holc

Problemi vse češči!

V Halozah se še vedno srečujemo s problemom manjrazvitosti. V tem članku bom opisal delček problemov, ki se pojavljajo v Halozah, ta predel mi je dobro poznan, saj tudi sam izhajam iz tega kraja, trenutno pa služim vojaški rok.

Zal je med nami precej takih, ki se ne zavedajo, da so Haloze potrebne večje gospodarske in solidarnostne pomoči. Kmetje na tem območju se največ ukvarjajo z vinogradništvom in le nekaj z živinorejo. Prebivalci, kateri imajo le manjše njivice—krče, obdelujejo z motiklo. Precej je tudi zaposlenih v raznih krajih in v različnih delovnih organizacijah. Kot vemo je delo v kmetijstvu zelo naporno, vedno so izpostavljeni vsem vremenskim neprivikam, a dohodki za takšna dela so zelo skromni. Nastaja vprašanje, kje za v bodoče dobiti delovno silo, kajti iz dneva v dan prebivalstvo v Halozah upada.

Ostajajo le starejši, ki so navajeni na svoje hribe in prelepe griče. Precej hiš je ostalo praznih, prepuščene so razpadanju. Zalosten je pogled na propadajoče kmetije, kjer se že izčrpani starčki borijo s težko ilovnato zemljo za vsakdanjo skorjico kruha. Čeprav so imeli štiri pet ali več otrok, so sedaj ostali sami. Da, otroci so zapustili svoje starše, ki so za njih prelihi prenekatero kapljico znoja. Spet jih še dokaj pogosto pridejo obiskat, vabijo jih k sebi v mesto. Toda vsi otroci se ne zavedajo, kako je njihovim staršem pri srcu, ko sliho iz vrst svojih otrok takšen predlog. So primeri, ko se odločijo in gredo k otrokom v mesto, kjer se hitro pojavi domotožje in hrepenenje po kmečkem življenju. Življenje med zidovi se zelo težko privadijo, hitro jih ulovi bolezen.

Zal pa se ta problem ne pojavlja samo na območju Haloz, ampak je prisoten širom po naši prelepi Sloveniji. Sicer je tudi problem odhajanj mladine, vendar se te pogosto vrača nazaj.

Ob koncu naj še povem, da poznam v Halozah precej kmetij, kjer otroci ostanejo ob svojih starših in tako skupaj uživajo te naše halozske lepote. Vsem mladim pa naj povem, da bo tudi v naše kraje posvetila luč vse večje družbene pozornosti.

D. Serdinšek

V. P. Niš

Začeti moramo pri najmlajših

V narodnem domu v Ptuju so se v soboto po daljšem času ponovno zbrali delegati na rednem letnem zboru zveze kulturnih organizacij občine Ptuj, ki se ga je udeležil tudi predsednik republiške zveze kulturnih organizacij Jože Humar. Med gosti pa so bili še predsednik skupščine občine Ptuj dr. Cvetko Doplihar in Marija Magdalene — predsednica skupščine kulturne skupnosti ter Janez Karlin, predsednik ZKO Maribor.

Po tem, ko so delegati poslušali strnjena poročila o delu v preteklem obdobju in dodatna pojasnila k pripravljenemu gradivu za leto 1978 in 1979, so v razpravi opozorili na problematiko delovanja mladinskega kulturnega društva v gimnaziji, kjer bo potrebno te aktivnosti organizirati v okviru srednješolskega centra. Delegat iz Stoperc je nakazal potrebo po tesnejšem sodelovanju med OK ZSMS in OO ter prosvetnimi društvi, saj je večina članov ter društev ravno mladina. Vitomarčani so opozorili na težke delovne pogoje, ker nimajo svojega prostora. Poleg tega pa je bilo v razpravi rečeno še — kako potrebna je vzgoja pri najmlajših, da se bodo lahko pozneje vključili v delo društev in sekcij in da ob prireditvah tudi dvorane ne bodo prazne. Opozorili so tudi na vprašanje upravljanja z dvoranami. Velikokrat se primeri, da mora gostujoča igralska družina pospravljati stole, pometati dvorano in iskati ključ pri vsemogočih lastnikih, v gostilnah in podobno. Menili so sicer, da naj bodo ti kulturni prostori v lasti krajevne skupnosti, vendar z njimi naj upravljajo prosvetna društva.

Predsednik republiške zveze kulturnih organizacij SR Slovenije Jože Humar je v sproščenem in prijetnem kramljanju govoril predvsem o vlogi mladih, ki jih ne smemo jemati kot »vajence«, vendar pa moramo biti dovolj mladi, da jim znamo prisluhniti in jim dati tudi možnost za uveljavitev. Na vprašanje — kdo je dolžan skrbeti za kulturno prosvetno

27 delegatov je prisostvovalo redni letni seji zbora delegatov Zveze kulturnih organizacij občine Ptuj. (foto: M. Ozmec)

delo — je odgovoril, da vsi, ki jim je kaj do družbenega razvoja in kulturnih dejavnosti. To je od šole, krajevne skupnosti, do družbeno-političnih organizacij in v prvi vrsti zveza kulturnih organizacij ter društva sama. Tudi na območju ptujske občine je potrebno aktivirati vsakoletne aktivnosti v okviru NAŠE BESEDE, da damo priložnost mladim, ki se naj pokažejo in dokažejo v svoji sredini in v javnosti. Razne revije in druga srečanja naj ne bodo samo tekmovanje, ampak priložnost, da z organizirano družbeno akcijo damo temu vspodbudo in podporo.

Posebej je govoril o nagradah in priznanjih, ki so jih povečini deležni ljudje z več deset let aktivnega dela. Na mlade pa pozabljamo, čeprav so lahko v mnogo krajšem obdobju veliko storili in prispevali h kulturnemu delu v celoti. Potrebno je nagrajevati tudi prispevek posameznika in ne le čas v katerem se je ljubiteljski kulturi razdal.

Na sobotni letni seji zbora delegatov Zveze kulturnih organizacij občine Ptuj so izvolili tudi novi 13-članski izvršni odbor, za predsednika ponovno Staneta Staniča, za podpredsednika pa Feliksa Bagarja. Poleg tega pa so se dogovorili še o programu za letošnje leto ter o nekaterih nalogah, ki jih na področju amaterske kulturne dejavnosti načrtujemo do leta 1985. Delegati pa so zavrnili osnutek pravilnika o merilih in namenu delitve dotacij prosvetnim in drugim kulturnim organizacijam in skupinam, ki ga je potrebno še enkrat temeljito pripraviti v okviru novoizvoljenega izvršnega odbora.

Predsednik skupščine občine Ptuj dr. Cvetko Doplihar, ki je delegate pozdravil v imenu skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij, je izročil tudi visoki državni odlikovanji — red zaslug za narod s srebrno zvezdo — režiserju Petru Malcu in dolgoletnemu kulturnemu delavcu in zborovodji Rudolfu Krojcu.

mš

Delavnica oblakov na grajenem odru

Igralski igralci na eni izmed zadnjih vaj. (foto: I. Ciani)

Za letošnjo sezono so člani dramske skupine prosvetnega društva Grajeni pripravili gledališko delo Delavnica Oblakov, ki ga je igral Ptujčan Miha Remec. Slovenski gledališki kritiki so ga ocenili ljudsko igro, vendar to ni kmečka drama — kot ponavadi pojmuje večino ljudskih iger, temveč gre za širo človeško problematiko in igranje z izjemnimi odnosi, karakterji in situacijami.

Remec v tem delu prikazuje pravico oblasti, ki bi naj bila napred, vendar sama ne uvidi, da je papirna, brezdušna in da deluje po absurda in pretirano na rob nehumanosti. Drama je razpeta med krajnosti — prikazuje dogodke med NOB in se nanje navezujejo čere po njej, problem kmečkega življenja visoko v hribih.

Nedeljsko premiero so posvetili tudi 60-letnici ZKJ in obletnici nacionalnih sindikatov.

V delu je svoj krst doživelo precej novih igralcev, ki so se odlično izkazali v dramski skupini in tudi s svojo aktivnostjo pripomogli k še boljšemu delu igralcev na Grajeni.

mš

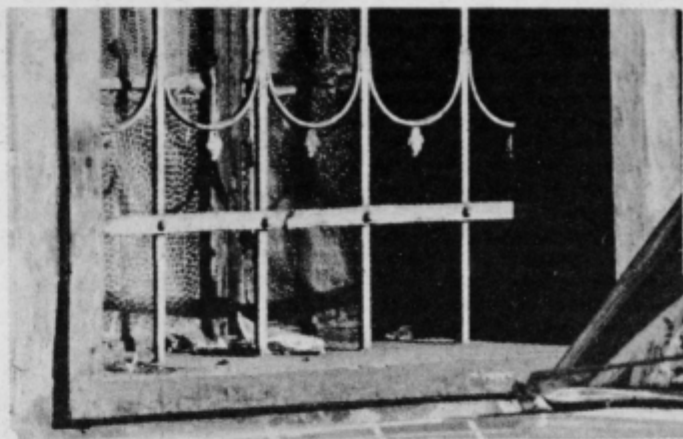
Očistimo in olepšajmo Ptuj

Že v zadnjih marčevskih dneh so v krajevnih skupnostih mesta Ptuj začrtali široko akcijo čiščenja okolja, ki naj bi vključila največji krog občanov, posebej še mladih in šolske mladine. Če bi ocenjevali akcije, ki smo jih v občini vodili v zadnjih letih, bi lahko trdili, da je zanimanje občanov vedno večje, da pa se veča tudi naša odgovornost do čistega in urejenega okolja. Pri tem pa je zelo pomembno, da ohranimo čist in naraven prostor tudi za naše zanamce. Naposled pa je tak prostor tudi pogoj za boljše življenje in delo.

Aktivnosti v akciji »Očistimo in olepšajmo Ptuj« so si razdelili turistično društvo Ptuj, krajevne skupnosti mesta Ptuj, komunalna skupnost in komunalno podjetje Ptuj. Inicijator akcije je turistično društvo Ptuj, ki pa je k sodelovanju privabilo še ostale, ker samo ne zmore financiranja celotne akcije.

Večje število plakatov in posamični pozivi, ki jih bodo prejela gospodinjstva torej ne smejo ostati brez odziva. Prav je, da se v akcijo vključimo po svoji zmožnosti in tako prispevamo delež k lepšemu videzu Ptuj. Prvi so se očistevalne akcije lotili v krajevni skupnosti Bratje Reš, zatem pa jo bodo nadaljevale ostale skupnosti in jo zaključile 12. maja. Iz obvestil oziroma plakatov bo mogoče razbrati, kje bodo postavljeni kesoni za smeti tako, da ne bi prihajalo do ponovnih odlaganj že zbranih smeti na nedovoljenih mestih.

Vzporedno s temi akcijami bi lahko pričeli razmišljati o očistevalnih akcijah tudi v nekaterih ptujskih OZD. Že bežni pogledi na njihova dvorišča, ki so običajno kar skladiščni prostori in odlagališča smeti nam marsikaj povedo. Bilo bi prav, da bi se pomembnosti takih akcij zavedali

Na okenskih policah zgradbe v Bezjakovi ulici se iz dneva v dan večja kup smeti. (foto: Ciani)

tudi v teh sredinah. Sicer pa je neurejen prostor lahko vzrok še za nesrečo in druge nepravilike.

MG

Program akcije „očistimo in olepšajmo Ptuj“ po KS mesta Ptuj

Krajevna skupnost	prostor za keson	šolski okoliš	čas akcije
1. KS Bratje Reš	1. Na križišču (konec Maistrove ul.) 2. Gajzarjeva ul. (v sredini) 3. Reševa-Čufarjeva (na sredini) 4. pri Gomilšku na Krčevini	OŠ Olga Meglič	od 29/3 do 1/4
2. KS Spuhlja	1. Spuhlja-Koče (v sredini) 2. pri tafo postaji (stari gas. dom) 3. pri novem gasilskem domu	OŠ Tone Žnidarič	od 2/4 do 3/4
3. KS Budina-Brstje	1. Belšakova ulica (pri trgovini) 2. Severova ulica 3. Gostilna Kuhar 4. Brstje — sredina (na križišču)	OŠ Tone Žnidarič	od 2/4 do 3/4
4. KS Tone Žnidarič	1. Pri sejmišču 2. V začetku Ormoške ceste 3. Rogozniška cesta — pri gostilni 4. pri tovarni železniški postaji	OŠ Tone Žnidarič	od 4/4 do 9/4
5. KS Olga Meglič	1. Trgovina Panorama 2. Tomšičeva ul. (na sredini) 3. pri transformatorju (UL. kurirjev NOV) 4. Vičavska pot pri Toplaku	OŠ Olga Meglič	od 4/4 do 9/4
6. KS Dušan Kveder	1. Prešernova ulica (sredina) 2. Vrazov trg 3. Hrvatski trg 4. Trg svobode 5. Trg MDB 6. pri Belem križu 7. Srbski trg 8. Slovenski trg 9. Raičeva ulica (pod gradom)	OŠ Tone Žnidarič OŠ Olga Meglič OŠ Kovinarska šola	od 11/4 do 16/4
KOMUNALNO PODJETJE PTUJ			

KS VIDEM

78 odstotkov občanov za samoprispevek

V nedeljo so krajan v KS Videm ponovno pokazali visoko zavest in pripravljenost, da s prostovoljnimi prispevki pomagajo pri hitrejšem razvoju krajevne skupnosti. Z 78 odstotki »ZA« so se obenem izrekli za skrbno pripravljen program razvoja, ki so ga pripravili seveda na njihovo pobudo in na podlagi njihovih predlogov. V petih letih nameravajo s samoprispevkom zbrati 7,5 milijona dinarjev. Najpomembnejše naloge v tem obdobju so gradnja vodovodnega omrežja v haloških predelih krajevne skupnosti, modernizacija vaških in krajevnih cest, gradnja večnamenskega doma v Vidmu, doma krajanov v Pobrežju, gradnja mrliske vežice v Vidmu, pa napeljava vodovoda v Jurovec in Šturmovec, precej pozornosti bodo namenili tudi izboljšanju oskrbe z električno energijo, skrbeli bodo za gramoziranje še neasfaltiranih cest, gradili mostove in še bi lahko naštevali. Seveda bo ves ta obsežen program moč realizirati le s aktivnim sodelovanjem vseh zainteresiranih krajanov.

Iskreno zahvalo je potrebno ob tej priložnosti izreči vsem zavednim občanom, ki so s svojo odločitvijo vplivali na ugoden izid referenduma, seveda v svoj prid in prav tako v prid tistim, omahljivcem, ki so glasovali proti samoprispevku, ki je edini porok za nadaljevanje hitrega razvoja prostora v katerem živijo. Pohvaliti je potrebno tudi člane vseh OO ZSMS na območju krajevne skupnosti, ki so se aktivno vključili v priprave na referendum in prav gotovo prispevali nemali delež pozitivnemu izidu. Sodelovali so pri okrasitvi glasovalnih mest, angažirali so se na področju propagande, na voliščih so simbolično naslikali vodovodne pipe, kar je volilce opominjalo na najobsežnejšo akcijo in dolžnost vseh, da namreč zagotovijo haloškemu prebivalstvu preskrbo z osnovno življenjsko potrebo, kot je zdrava pitna voda. V krajevni skupnosti so tako še enkrat potrdili znano pravilo, da je v slogi moč in lepo je da se sloga pokaže v takih družbenopomembnih akcijah, kot je na primer referendum... JB

PTUJSKI AMATERJI V TV ODDAJI

Iz vsakega jutra raste dan

Ena izmed oblik, da se lahko ljubiteljske kulturne skupine predstavijo širšemu slovenskemu občinstvu, je tudi televizijska oddaja IZ VSAKEGA JUTRA RASTE DAN, ki jo menijo sodelavci ljubljanske RTV posneti na območju ptujske občine. Izvršni odbor Zveze kulturnih organizacij občine Ptuj se je že sestal in se skupaj s predstavniki RTV Ljubljana dogovoril o snemanju, ki se bo začelo 18. aprila.

V štirih snemalnih dneh bodo v Ptuj posneli nastop članov kluba mladih iz Ptuj, pihalnega orkestra, gledališča Ptuj z odlomkom iz Hlapca Jerneja, tamburaškega orkestra prosvetnega društva Cirkovce, moškega pevskega zbora tovarniške konference sindikata Boris Kidrič iz Kidričevega, mešanih pevskih zborov PD »Ruda Sever« iz gorišnice in iz Vitomarc in oračev iz Lancove vasi.

Namen ptujske televizijske oddaje bo prikazati vso raznolikost delovanja amaterskih skupin v ptujski občini, nastopili pa ne bodo samo najboljši, temveč tudi tisti, ki z veliko mero prizadevanja dosega jo primerne uspehe.

mš

KIDRIČEVO

Priprave na pohod po poteh revolucije

Lep spominski park v gozdičku pri Mostju bo tudi letos sprejel veliko število udeležencev, ki se bodo tudi tokrat v velikem številu zgnili od vseh strani ptujske občine. V krajevnih skupnostih naše občine že potekajo priprave na ta pohod in med takimi je tudi krajevna skupnost Kidričevo.

Pred dnevi je KK SZDL Kidričevo sklicala vse predsednike KO SZDL iz šestih krajev, ki spadajo pod KS ter jih seznanila z dopisom OK SZDL in s sklepom KK SZDL. Predstavniki DPO so namreč že pripravili določen razrez števila udeležencev in društev, organizacij in DPO ter šole in OZD, da bi na ta način zagotovili čim masovnejšo udeležbo na pohodu v soboto 26. aprila 1980.

Seveda je to le okvirno število,

kajti pohoda se bodo udeležili tudi mnogi drugi občani, ki niso zajeti v društvih in organizacijah. Zato v KS Kidričevo upravičeno pričakujejo velik odziv in udeležbo na letošnjem pohodu v Mostje. V teh dneh pa bo IO KK SZDL sklical vse predsednike KO SZDL in se z njimi konkretno dogovoril za potek te akcije v kateri mora biti zajetih čimvečje število krajanov.

Skratka priprave na pohod po poteh revolucije v Kidričevem so v polnem teku, zato tudi uspeh ne bi smel izostati. Zaenkrat je že predvideno število okrog 650 udeležencev, toda številka ni dokončana saj upravičeno sklepamo, da bo udeležencev še več.

France Meško

Javni smetnjak

V Ptuj na Ormoški cesti gostišče stoji, ki ga javno smetišče krasi.

Prejšnja lastnica vrta se je trudila, v vrtu je mnogo lepih rožic gojila.

Vrt pa sedaj drugi lastnik je dobil in ga v javni smetnjak spremenil.

Komunalna inšpekcija naj se pobriga, primora lastnika da vsaj zasuje ga!

Če za vse mesto enotni predpis drži, naj pa še on odvaža smeti.

Zinka

DORNAVA

Koncert ptujskega noneta

Člani ptujskega noneta, ki ga vodi Rudi Mohorko, so v soboto, 29. marca gostovali v Dornavi. Pred polno dvorano, za lepo pesem navdušenega občinstva, so se v prvem delu koncerta predstavili z umetnimi, v drugem delu pa z narodnimi pesmimi. Občinstvo je njihov nastop pozdravilo z bučnim ploskanjem in hkrati izrazilo željo po več podobnih prireditvah.

Nonetovci, ki delujejo v okviru DPD Svoboda Ptuj, se pripravljajo še na nekaj koncertov v okolici Ptuj, zatem pa bodo do jesenske sezone pridno vadili nove pesmi.

N. D.

Pred premiero Goldonijeve komedije „Zdrahe na vasi“ v ptujskem gledališču

Letošnja ponovna oživetev srečanja gledaliških skupin občine Ptuj, ki bo v mesecu aprilu v ptujskem gledališču, je pritegnila k delu številne dramske skupine na podeželju in v samem mestu, kjer amaterski gledališki ansambel nadaljuje tradicijo prejšnjega poklicnega gledališča. Večini premier smo lahko že prisostvovali, s svojim drugim celovečernim delom, pa se bo v tej gledališki sezoni, po Kozakovi Aferi v režiji Petra Malca, predstavil ptujskemu občinstvu gledališki ansambel s komedijo. V tem primeru gre za enega največjih piscev, kar jih ima svetovna dramska književnost — za Carla Goldonija (1707 — 1773).

Carlo Goldoni predstavlja sad dolge in prebogat laške komedijantske tradicije — comedie dell'arte. To tradicijo je, kot pogosto v zgodovini, nadaljeval tako, da se ji je upiral. Commedia dell'arte je živela brez pisanega besedila. Ustvarjali so jo in oblikovali komedijantje z izredno bogato igralsko kulturo, jo pletli okrog stalnih, vedno se ponavljajočih oseb: Arlecchino, Pantalone, Scapino, Columbina, Dottore itd. in si samo izmišljali nove zapletljive ter jih obdajali s starimi, že preizkušenimi monologi in situacijami. Ti laški komedijanti so bili resni tekmeči celo Molierovi slavi, saj se je tudi Moliere sam mnogo naučil prav od njih. Osvojil

zgodovinske, čarobne in romantične drame, ob vsem pa dela, ki so ga preživela in živijo še danes — to so karakterne komedije. In takšna je tudi ta o kateri govorimo. Njen režiser Franjo Potočnik, režiser slovenskega narodnega gledališča v Mariboru nam je poleg predstavitev avtorja, spregovoril še o delu, ki ga pripravlja s ptujskim gledališkim ansambelom:

„O komediji ZDRAHE NA VASI je v svojih spominih Goldoni napisal, da jo je spisal v spomin na

Režiser Franjo Potočnik. (foto: M. Ozmeč)

Prizor iz komedije Zdrahe na vasi

si je njihovo virtuozno tehniko poigravanja z igro. Slediti mu je hotel tudi Goldoni. Igrati zaradi igre, burki zaradi smeja, je postavil nasproti značaje — komične značaje, v bistvu sicer obče človeško tipizirane, v posameznih primerih pa vendar tenkočutno individualno risane in z odkritim namenom, da jih da v zasmeh. Tako je ostal pri vsem svojem delu le na poti laške tradicije, saj je tudi pri svojih karakternih komedijah ohranil le povdarek na komičnosti in se nikoli ni mogel odločiti za vlogo socialnega satirika.

Nemogoče je naštet vse, kar je Goldoni napisal, saj je njegovo delo ogromno in težko je obseči vso bogastvo njegovih del. Omenimo naj le, da je pisal glasbene intermezze, libreta za resne in buffo opere, melodrame, tragikomedije,

svojo mladost, ko je bil v Chioggii, mestu blizu Benetk, sam prisnednik kazenskega sodnika. Igra je imela 1760. leta v Benetkah neverjeten uspeh. Je pa verjetno edina njegova komedija, kjer je s svojo genialno tehniko znal postaviti v središče dogajanja zdrabo med preprostimi ribiči, oziroma med njihovimi ženami. Zakaj središče in os komedije je peterica žensk, ki so sicer vsaka zase individualnost, a v sklopu igre enovita celota: MARJETA — Diana Fele, je nevoščljiva, ROZINA — Valerija Ivanuša, občutljiva in zamerljiva, LUCIJA — Sonja Rogina, spet ohola, medtem ko se priprava DOROTEJA — Natalija Mesarič, zaradi svojega neuklonljivega značaja, MARJANA — Martina Lešnik, pa iz samega veselja do zdrabe. Moški, ki nastopajo v tej kome-

diji, so več ali manj žrtve ženske prepirljivosti. Med njimi je še največja razlika. Popolnoma svoj človek je TOMAŽ — Oto Mesarič. Ta je zmeraj doma, saj ni ribič. Zato zna bolj ravnati z ženskami kot z moškimi in si pravico išče na sodnji. ZOVANIN — Lojze Matjašič, je izrazito ljubosumen in oblasten. Nič manj ljubosumen ni PEPI — Mišo Damiš, le da je manj odločen kot Zovanin. Oba gospodarja, Brežan in Kašljan, sta bolj ob strani. BREŽAN — Stane Horvat, predstavlja energičnega, KAŠLIAN — Franc Simonič, pa šlapastega moža. Zunaj tega klopčica oseb sta dva: kompare JUST — Lojze Kostanjevec, ki je vseskozi poštenjak in niti malo

smešna postava in tvori nekako zvezo med prepirljivci in tisto osebo, ki kakor nevidni lutkovni mojster na nitkah vodi osebe, ki se na odru prepirajo ter odmotava razplet do srečnega konca. To je „lustrissimo“, SODNI PRISEDIK — Mirko Vaupotič, v katerem lahko spoznamo pesnika samega. Iz nič nam plete tri dejanja prepira in se zaveda, da bi se vsemu dalo kmalu od pomoči — namreč s palico, toda potem bi bilo konec zabave, saj se zaveda, da je zdrabo treba pripeljati do sprave in spravo je treba skleniti zato, da se prepir lahko spet začne.

Takšno je pač življenje — in Goldoni ga nikoli ni želel niti misliti popravljati.

O uprizoritvi sami lahko rečem le to, da besedilo komedije ZDRAHE NA VASI ni pretenzij za neko literarno vrednoto. V našem primeru gre za tipično igro za oder, saj zahteva od igralcev v prvi vrsti mnogo temperamenta in odrske živahnosti, predvsem pa pet zelo dobrih igralk. Besedilo je samo podlaga in nima neke konkretne teže ali vsebinske razvojne poti, saj se v glavnem prepletajo le manjši ali večji prepiri, ki vodijo celo v medsebojna obračunavanja. Vse ostalo kar je pomembno za oder pa morajo podati igralci sami v mizansceni, torej v situaciji in medsebojnih odnosih in že v prej omenjenih tipičnih karakterjih.

Prisotna mora biti južnjaška klepetavost in brbljavost, živahnost

in temperament, ki je tudi nam dobro znan in poznan iz naših malih obmorskih krajev, — saj so vaščanke pač tudi v naših krajih povsod enake. Komedija nima namena karkoli ali kogarkoli obsoditi, še manj, da bi popravljala krivice ali izglajevala zdrabe z lepim koncem — ne, vse to je le del vsakdanjega življenja v majhnem obmorskem mestu.

Ob že omenjenih igralcih, nastopajo še: Nada Ljubeč, v vlogi krčmarice, Silvo Illec, kot komandador in Alenka kot prodajalec pečene repe in sadja.

Premiera komedije ZDRAHE NA VASI bo v ptujskem gledališču jutri zvečer ob 19. uri in 30 minut.

mš

30 let organiziranega posebnega šolstva v ptujski občini

V osnovnih šolah so v ptujski občini dolgo časa ugotavljali, da nekateri učenci ne zmorejo predpisane učnega programa in da jih bo potrebno usmeriti v drugo obliko usposabljanja in izobraževanja. Takratni ljudski odbor je 1. septembra 1950. odločil, da je potrebno te otroke izbrati in zanje ustanoviti posebni oddelek — takrat imenovan pomožna šola. V skromnih razmerah in v eni izmed učilnic osnovne šole Tone Žnidarič se je v tem šolskem letu začelo usposabljanje otrok, ki so nekoliko zaostali v svojem duševnem razvoju. Prvi začetki so bili seveda težki, brez ustrezno usposobljenih učiteljev in lastnih prostorov, vendar je družbeni skupnosti bilo že takrat potrebno dokazati, da je tako usposabljanje prizadete mladine potrebno. Spremeniti pa je bilo potrebno tudi odnos okolja do šole in njene dejavnosti, ker mnogi niso vedeli nič o vsebini in pomenu šole. Vse to pa pomeni, da v letošnjem letu praznujemo v ptujski občini že 30-letnico organizirane skrbi za naše otroke, ki rednega učnega programa in predpisane snovi ne bi mogli dojemati. S tem pa bi jim onemogočili nadaljnjo vključitev v življenje in delovni proces, ki ga s svojim znanjem in spretnostjo zmorej.

Ravnateljica osnovne šole Dr. Ljudevita Pivka v Ptuj Hilda Slekovec-Slivnik, ki nam je opisala razvoj posebnega šolstva v Ptuj, se med drugim spominja, da je vse do 1962. leta delovala posebna osnovna šola v treh oddelkih v okviru šole Toneta Žnidariča. Po tem letu pa se je preselila v prostore 700 let starega minoritskega samostana, kjer se je šola razvila v popolno osemletko in tu domovala vse do letošnjega šolskega leta. En podatek tudi govori, da se je do leta 1955 šolalo v takratno pomožno šolo 107 učencev. O današnjih pogojih dela, ki so se s preselitvijo v prostore prejšnje ekonomske in administrativne šole bistveno spremenili, pa tovarišica Slekovčeva pravi:

„Učence sprejmemo na osnovi dokumentov, ki jih je pripravila komisija za razvrščanje otrok in

mladostnikov motenih v duševnem in telesnem razvoju. To pomeni, da prešolanje ni stihijsko in ni prepuščeno posamezniku kot je lahko to starš, okolje ali učitelj.

Vpis v našo šolo je v rahlem upadanju, kar pa seveda ne pomeni, da se je to število otrok zmanjšalo. Tako imenovani mejni primeri, so sedaj vključeni v redno osnovno šolo v kateri so seveda potrebni posebne dodatne pomoči,

Ravnateljica osnovne šole dr. Ljudevita Pivka v Ptuj Hilda Slekovec-Slivnik. (foto: I. Ciani)

da lahko osvojijo program redne osnovne šole.

Težko je sicer govoriti o raznolikosti dela na naši osnovni šoli, ker je v predmetniku in učnem načrtu bistven tudi naš odnos do duševno prizadetega otroka in okolja v katerem živi. Naš otrok se razlikuje od svojega vrstnika po čustveni, socialni in intelektualni plati, zato moramo vsa odstopanja na teh področjih blažiti in korigirati. Tak otrok ne sme čutiti vsega tega kot breme, temveč ga mora skrb naše družbe in vseh nas — učiteljev razbremenjevati. Ravno zato temelji pouk izključno na individualizaciji učnega programa, pri obdelavi otroka pa sodeluje celotni strokovni tim, ki dela na šoli. Imamo defektologe in specialne pedagoge, le za nekatere strokovne predmete imamo učitelje s predpisano izobrazbo, ki si pa morajo

pridobiti še dodatno specialno pedagoško izobrazbo.

Z letošnjim šolskim letom so se delovni pogoji resnično spremenili za nas vse, ki živimo in delamo na tej šoli. Pouk imamo pretežno v dopoldanski izmeni, dovolj možnosti in prostora za razne izven šolske dejavnosti. Ob tem pa je potrebno še reči, da jih kljub raznolikosti ovirajo učenci — vozači, ki so vezani na javna

Lepi in svetli novi prostori končno tudi za učence prejšnje posebne šole. (foto: I. Ciani)

prevozna sredstva in težko prihajajo nazaj v šolo.

Tudi strokovna obravnava otroka se je lahko močno izboljšala z dobrimi pogoji za delo socialnega delavca, medicinske sestre in občasnimi prihodi psihiatra, ki vodi terapevtsko skupino. Vse to tudi močno izboljšuje naše vzgojno delo.

Letos imamo tudi tri oddelke za delovno usposabljanje, ki ga opravljamo po programu prve in druge stopnje. V teh oddelkih so otroci, ki ne morejo osvajati predpisane znanja, spretnosti in navad, ampak vse to lahko osvojijo le delno in se pozneje vključijo v aktivnosti delavnic pod posebnimi pogoji.

Omeniti moram še kategorijo duševno srednje prizadete mladine, ki ni vključena v zavodsko oskrbo in ostaja brez usposabljanja doma

delavnicah pod posebnimi pogoji.”

Osnovno šolo dr. Ljudevita Pivka obiskuje v letošnjem šolskem letu 206 otrok in 20 otrok oddelka za delovno usposabljanje. 135 se jih vozi iz celotnega območja ptujske občine, 61 jih je v oskrbi dijaškega doma, 25 naših učencev pa je v rejniški oskrbi.

V šoli so zadovoljni tudi s povečavo dom—šola, ki gre v večjih oblikah kot so individualni razgovori med starši, učitelji in strokovno službo ter vseh oblik roditeljskih sestankov. V letošnjem letu je zelo zaživel tudi svet staršev, ki je sestavljen iz 21. članov in skrbno spremlja šolsko delo in probleme, ki ob tem nastajajo. Sprodne obravnave in dogovori v te stike še krepijo, prenašajo pa se tudi v krajevne skupnosti v katerih naši učenci živijo.

mš

DR. VLADIMIR BRAČIČ

PROSTORSKI RAZVOJ UPRAVNE IN SAMOUPRAVNE RAZDELITVE NA OBMOČJU SEVEROVZHODNE SLOVENIJE

OBČINA ORMOŽ
(I. nadaljevanje)

I. Upravna razdelitev v letih 1850—1918

S prvo upravno razdelitvijo Vojvodine Štajerske iz leta 1850 je bilo območje današnje občine Ormož v sklopu okrajnega glavarstva Ljutomer, ki je bilo razdeljeno na tri sodne in davčne okraje: Gornja Radgona, Ljutomer in Ormož. Takratni sodni in davčni okraj Ormož je obsegal samo šest katastrskih občin več kot današnja občina Ormož. To sta bili katastrska občina Illovi in Plešivec ter soseski Polenci (kat. občini Polenci + Prerad) in Zamušani (katastrska občina Zamušani + Tibolci), ki sta se kmalu priključili sodnemu in davčnemu okraju Ptuj in tudi danes spadata k občini Ptuj. Na območju današnje občine Ormož je bilo vseh sosesk, včevši mesto Ormož, 32 in jih kaže karta 01. Nedvomno je med drugim pripisati tudi razgibani vinogradiški pokrajini, da so bile soseske majhne; 10 ali 36 % sosesk je obsegalo samo po eno katastrsko občino, 18 ali 56 % sosesk pa po dve katastrski občini. 4 soseske — Litmerk, Miklavž, Podgorci in Šardince — so obsegale po tri katastrske občine. K soseski Veličane je spadala tudi katastrska občina Plešivec, ki je sedaj v občini Ljutomer. Podoben je primer s katastrsko občino Illovi, ki je sodila takrat k soseski Hermanci. Po površini sta bili največji soseski Šardince — 2366 ha in Ormož — 2029 ha; najmanjši pa Jastrebeci — 305 ha in Pušenci — 395 ha, tako je bila razlika med največjo in najmanjšo sosesko 7,7-kratna. Tudi po

število prebivalstva so si bile soseske precej različne. Najmanj ga je imela soseska Pušenci (224), sledijo pa Trgovišče (242) in Jastrebeci (264). Največ prebivalstva so imele soseske Brebrovnik (1132), Središče (934), Šardince (793) in šele na četrtem mestu je bila mestna soseska Ormož (754).

Prve spremembe so bile opravljene že do leta 1857. In sicer je sodni in davčni okraj Ormož bil izločen iz okrajnega glavarstva Ljutomer in priključen okrajnemu glavarstvu Ptuj. Hkrati sta bili izzeti iz sodnega in davčnega okraja Ormož soseski Polenci in Zamušani in pripojeni sodnemu in davčnemu okraju Ptuj. Soseska Mala vas se je preimenovala v Bratonečice.

Iz podatkov v publikaciji »Pregledok o politični razdelitvi Vojvodine Štajerske« smo ugotovili, da do leta 1868 ni bilo nobenih sprememb. Zanimivo je le, da se je število prebivalstva v največji soseski Brebrovnik zmanjšalo od 1132 na 1008, medtem pa se je v Ormožu povečalo od 754 na 845. Tudi v obdobju 1868—1900 smo lahko zasledili le nekaj manjših sprememb. Soseska Mihovci se je odcepila od soseske Lahonci in se priključila soseski Koračice. Ostane torej 32 sosesk, za katere smo zbrali nekaj podatkov v tabeli 01.

Pregled političnih občin — sosesk leta 1900 na območju današnje občine Ormož

Zap. št.	Ime politične občine — soseske	Število kat. obč.	Število naselij	Število hiš	Število prebival.	Velikost v ha
1.	Bratonečice	2	5	105	497	723
2.	Brebrovnik	2	3	254	1.045	963
3.	Cvetkovi	2	2	101	550	779
4.	Frankovi	2	2	89	527	780
5.	Hardek	2	2	57	380	466
6.	Hermanci	2	2	108	453	476
7.	Hum	1	1	101	516	385
8.	Jastrebeci	1	1	61	263	183
9.	Kog	2	2	150	704	480
10.	Koračice	3	5	211	869	1.115
11.	Lahonci	1	2	122	459	402
12.	Litmerk	3	4	170	780	782
13.	Miholovci	2	2	104	487	485
14.	Obrež	2	2	150	977	1.462
15.	Ormož	1	1	139	892	583
16.	Podgorci	3	5	170	700	907
17.	Pušenci	1	1	35	205	294
18.	Runeč	2	5	152	653	566
19.	Savci	2	2	130	547	757
20.	Sodinci	2	2	115	547	501
21.	Središče	1	1	187	1.125	1.147
22.	Sv. Miklavž	3	3	169	796	732
23.	Salovci	1	1	59	329	660
24.	Šardince	3	5	204	935	1.385
25.	Trgovišče	1	1	46	270	608
26.	Trnovci	2	4	162	676	840
27.	Veličane	2	3	129	536	444
28.	Velika Nedelja	1	4	157	790	776
29.	Vičanec (Vičanci)	12		105	438	515
30.	Vitan	1	2	104	489	480
31.	Vodranici	1	2	74	448	555
32.	Žerovinci	2	3	120	543	514
Skupaj		57	82	4.040	19.426	21.744

Nadaljevanje prihodnjik

VARČEVANJE IN TELESNA KULTURA

Nekoliko težko je govoriti o neposrednih primerih varčevanja v telesni kulturi, če vemo, da to področje družbenih dejavnosti ima prej veliko premalo kot dovolj sredstev. Kljub temu pa tudi ne gre trditi, da se varčevati tudi v takšnih razmerah ne da. Zato je telesnokulturna skupnost občine Ptuj pripravila program varčevalnih ukrepov, ki bodo veljali v tem in prihodnjih letih. Namreč, akcije varčevanja ne more trajati le eno leto. Tako je smernice varčevanja potrebno upoštevati tudi pri pripravi programov za naslednje srednjeročno obdobje. V telesni kulturi bomo v prihodnjem obdobju veliko več pozornosti namenili delu z delegacijami, gre zlasti za kvalitetnejše obveščanje, ki je pogoj za odločanje. S tem bomo verjetno uspeli zagotoviti boljše udeležbo in kvalitetnejšo razpravo na sejah skupščine, saj nesklepnost povzroča izgubo sredstev, ki bi jih lahko koristneje uporabili, tako v sami interesni skupnosti kot tudi delovnih organizacijah.

Naslednje področje, kjer bo skupnost poskušala uvesti varčevalne ukrepe je združevanje športnih panog v enotna društva, ko je pred leti bilo športno društvo Drava s svojimi sekcijami. Bolje to

potrebno izkoriščati objekte z zmanjšanjem porabe energije, tako za razsvetljavo kot tudi ogrevanje, gre zlasti za zimsko obdobje. O analizi športnih panog, na podlagi katere bi se odločili za panoge, ki jih bomo kot tekmovale obdržali vnaprej, govorimo že dolgo. Mogoče celo predolgo, saj v skoraj vsaki panogi težimo za čimboljšimi tekmovalnimi dosežki, rezultati pa so nam več ali manj znani. To je področje, ki ga bo zelo težko urediti, ni pa rečeno, da se ga ne da. S širjenjem prioriteten športnih panog, kjer je prioriteta le na papirju, gotovo ne bo šlo. Tako se moramo odločiti med tekmovalnimi delom in rekreacijo. V prednosti je prav gotovo rekreacija. Sedaj pa niti še ne vemo kaj je rekreacija in kaj tekmovalni šport, teoretično je vse jasno, praktično pa se to pri nas močno prekriva. Tako se zlasti na naš sejah skupščine telesnokulturne skupnosti izgubljamo v megli z dokazovanjem potrebnosti nekaterih športnih panog, zlasti prioritetenih, kjer to sploh ne bi smelo biti vprašanje. Tu pa se vračamo na prejšnjo trditve, da želimo na vseh področjih le tekmovalne dosežke. Tako dokazujemo, da si z množičnostjo, ki jo tako radi poudarjamo, še

nismo na jasnem. Zato tudi ni nič novega, če je telesnokulturna skupnost v varčevalni program zapisala črtanje vseh množičnih akcij in prireditev, ki so daleč od množičnosti in velikokrat same sebi namen. V programu prav gotovo pogrešamo navedbo teh akcij. Izvedba stabilizacijskih ukrepov pa je v rokah osnovnih telesnokulturnih organizacij, ki morajo ukrepe upoštevati v svojih letošnjih in prihodnjih programih. S tem namenom je telesnokulturna skupnost pripravila posvet s predsedniki vseh osnovnih telesnokulturnih organizacij v ptujski občini, da bi se pogovorili o teh vprašanjih. Udeležba je bila kljub pismenim obvestilom s povratnico skromna. Kljub temu pa upamo, da bodo programi res varčevalni, čeprav velja še enkrat poudariti, da za telesno kulturo dosedaj še nikoli nismo zbrali dovolj sredstev. Tako je ogromna večina dela na amaterski osnovi, verjetno ne bi našli področja, kjer je toliko amaterskega dela. Pa kljub temu tudi na telesnokulturnem področju prihaja do velikih razlik, materialnih seveda. Za primerjavo navedimo le številne — ijade, kjer potrošimo znatna sredstva, po drugi strani pa odklonimo programe teles-

nokulturne skupnosti. Tako se včasih moraš vprašati, ali sploh vemo kaj hočemo na telesnokulturnem področju, ali nam je sploh jasno bistvo telesne kulture? V redkih primerih lahko odgovorimo pritrdilno. Dejstvo je, da je množična telesna kultura, pa res množična, ki zajema vse starostne kategorije delovnih ljudi in občanov, najboljši ukrep in največji prispevek k varčevanju. Zdravi in telesno sposobni verjetno ne izgubljajo delovnih dni na bolniškem dopustu, prav gotovo delajo več in bolje. Tako se ne bi spraševali kako omejiti izostanke z dela zaradi bolezni, resne ali pa tudi namišljene in naštevati ogromne zneske, ki jih na ta način izgubimo. Pravgotovo so sredstva za telesno kulturo manjša že od teh izgubljenih sredstev, da o ostalih ne govorimo. Zato pa bo verjetno sedaj že čas, da tudi telesna kultura pride med prednostne družbene dejavnosti, oziroma da dobi tisto mesto v družbi, ki ga mora imeti. Vendar pri tem ne glejmo le materialne osnove za to področje dela, češ previsoka prispevna stopnja. Čez leta se nam tanka rezina sredstev in neprimerno delo lahko še kako obrestujeta, v negativnem smislu seveda.

I. kotar

PROF. ZVONIMIR ŽIVKOVIČ-MASTINŠEK

COOPERJEV SISTEM KOT ŠPORTNI TRENING COOPERJEV SISTEM V ŠOLSKIH RAZMERAH

(Raziskovalni del, prilagojen za Tednik, predlog za nadaljne raziskave) Avtor si pridržuje pravico ponatisa

2. nadaljevanje

PROGRAM

vadbe in ohranjanja kondicije, s katerim se vključujemo v borbo za osnovni zdravstveni status.

Tisti, ki so uspešno obvladali enega od programov za doseg kondicije (I, II in III kategorije) in dosegli 30 točk tedensko, kot tudi tisti, ki so na testu 12 minut dosegli rezultate IV. ali V. kategorije, morajo nadaljevati z redno vadbo v vrednosti 30 točk tedensko. V ta namen lahko uporabljajo več disciplin, vaditi pa morajo večkrat na teden (5 do 6 krat), vendar najmanj trikrat in to z maksimalno intenzivnostjo. Poglejmo nekaj primerov redne vadbe v različnih disciplinah:

Tek 1600 m	do 8 min 6 krat tedensko	30 točk
tek 1600 m	do 6,5 min 5 krat tedensko	30 točk
tek 2400 m	do 12 min 4 krat tedensko	30 točk
tek 3200 m	do 16 min 3 krat tedensko	30 točk
Hoja 3200 m	24 do 29 min 8 krat tedensko	30 točk
hoja 4800 m	36 do 43,5 min 5 krat tedensko	30 točk
hoja 6400 m	48 do 58 min 4 krat tedensko	30 točk
hoja 8000 m	60 do 72,5 min 3 krat tedensko	30 točk
Rokomet ali košarka	40 min 5 krat tedensko	30 točk
roketmet ali košarka	50 min 4 krat tedensko	30 točk
roketmet ali košarka	70 min 3 krat tedensko	30 točk
Plavanje 450 m	8:20 do 12:29 min 8 krat tedensko	32 točk
plavanje 540 m	10:00 do 14:59 min 6 krat tedensko	30 točk
plavanje 720 m	13:20 do 19:59 min 5 krat tedensko	32 točk
plavanje 900 m	16:40 do 24:59 min 4 krat tedensko	34 točk
Kolesarjenje 8 km	15:00 do 19:59 6 krat tedensko	30 točk
kolesarjenje 9,6 km	18:00 do 24:59 5 krat tedensko	30 točk
kolesarjenje 12,8 km	24:00 do 31:59 4 krat tedensko	32 točk
kolesarjenje 16 km	30:00 do 39:59 3 krat tedensko	30 točk

Pripomba: Za tiste, ki nimajo dovolj fizične kondicije (to so kategorije I, II in III) so pripravljene posebne tabele, prilagojene za njih in skozi te kategorije morajo preiti obvezno.

TEST 12 min ZA MOŠKE

(Na določeni stezi je potrebno teči ali hoditi in teči, vendar ne s prenapenjanjem)

Manj kot 1 milja — potrošnja kisika je 28 ml (mililitrov) (ali manj) I. kategorija — ZELO SLABA;

1.00 do 1.24 milje — potrošnja kisika je 28,1 do 34 ml = II. kategorija — SLABA;

1.25 do 1.49 milje — potrošnja kisika je 34,1 do 42 ml = III. kategorija — DOKAJ SLABA;

1.50 do 1.74 milje — potrošnja kisika je 42,1 do 52 ml = IV. kategorija — DOBRA;

1.75 milje in več — potrošnja kisika je 52,1 ml in več = V. kategorija — ODLIČNA

Boljši rezultati od navedenih se že približujejo športnim dosežkom, gre za rezultate boljše od V. kategorije.

Takšne vaje veljajo za občane nad 17 let starosti.

Možnost:

Za oceno dobra zdravstvena vzdržljivost (IV. kategorija) je normativ 1,5 milje = 2400 metrov, ali 6 krogov na atletski stezi na stadionu (steza je dolga 400 m). To pomeni, da je za test 12 minut potrebno preiti razdaljo:

— do 30 let	1,5 milje (2400 m)	za 12:00 minut;
— 30 do 39 let	1,45 milje	za 12:30 min;
— 40 do 49 let	1,40 milje	za 13:00 min;
— 50 in več let	1,35 milje	za 13:30 min;

Občani, ki dosežejo te rezultate, so uvrščeni v IV. kategorijo.

17 — 29 let	30 — 39 let	40 — 49	prek 50 let	Kategorije:
do 1600 m	do 1500 m	do 1350 m	do 1100 m	ZELO SLABA
1601 do 2000 m	1501 do 1850 m	1350 — 1700	1100 — 1600	II. SLABA
2001 do 2400 m	1851 do 2250 m	1701 — 2100	1601 — 2000	III. SREDNJA
2401 do 2800 m	2251 do 2650 m	2101 — 2500	2001 — 2400	IV. DOBRA
2801 in več	2650 in več m	2501 in več	2400 in več	V. ODLIČNA

Ali:	nad 36 let	I. kat. ZELO SLABA
do 36 let	do 1450 m	II. kat. SLABA
do 1600 m	1450 — 1850 m	III. kat. SREDNJA
1600 — 2000 m	1850 — 2250 m	IV. kat. DOBRA
2000 — 2400 m	2250 — 2650 m	V. kat. ODLIČNA
2400 — 2800 m	2650 in več	
2800 in več		

Pripomba: Na začetku kontrolirajte in zabeležite puls in telesno težo. Lahko si izmerite tudi obseg trebuha. Zabeležite datum, saj boste lahko kasneje primerjali mere, ki se med vadbo vidno menjajo in so smernica sistematičnega dela.

Program vadbe in ohranjanja kondicije ter test 12 minut za moške so bili izvedeni v septembru 1973 v Kragujevcu. Izvedel jih je avtor teksta.

Nadaljevanje prihodnjič!

KARTING

Pred novo tekmovalno sezono

Na pobudo podkomisije za karting pri AMZ Slovenije je bil v organizaciji AMD Ptuj prvič organizirani skupni trening slovenskih tekmovalcev — kartistov na Kartodromu v Ptuj. V lepem sobotnem dopoldnevu se je treninga udeležilo le 28 tekmovalcev v vseh treh kategorijah.

Odziv tako malega števila daje pomisleke ali karting v Sloveniji nazaduje in kje so vzroki, saj jih le teden dni loči od pričetka državnega prvenstva, ki bo v Grobniškem polju pri Reki in je tudi za to tekmovanje prijavljenih 75 tekmovalcev.

Za AMD Ptuj bo nastopilo 11 tekmovalcev in to 4 v juniorski konkurenci, 4 v kat. 100 ccm in 3 v kat. 125 ccm.

Po opravljenem skupnem treningu so tekmovalci vozili trening tekmo. Pri juniorjih je zmagal domačin Hvala pred Pepelom in Pečolarjem (oba Celje). V kat. 100 ccm je zmagal Roter iz Postojne pred Ireno Lavrič—Moste in Gorencem iz Vrhnike, v kat. 125 ccm pa Lisjak iz Pirana pred Živcem—Moste in Kraljem iz Celja.

Na skupnem sestanku, ki so se ga udeležili vsi tekmovalci so predstavniki AMZ Slovenije tolmačili še pravila in novosti športnega pravilnika.

anc

Tekmovanje v pikadu

V petek, 28. marca je bilo pred klubom mladih v Ptuj izredno živahno. V okviru tekmovanja v počastitev meseca mladosti, so se mladinci in mladinke pomerili v pikadu. Tekmovanja se je udeležilo trinajst ekip iz raznih krajev ptujske občine. Vsako ekipo je sestavljalo po pet tekmovalcev, vsak tekmovalec je imel na voljo pet metov, od tega sta bila prva dva poskusna, ostali trije pa so veljali kot uradni.

Vrstni red ekip: Prvo mesto OO ZSMS Rogoznica II ekipa 49 točk, drugo mesto je osvojila ekipa OO ZSMS Franc Osojnik iz Ptuja s 44 točkami, tretja je bila ekipa OO ZSMS Bratje Reš s 37 točkami, četrta je bila ekipa gimnazije s 33 točkami, peta je ekipa OO ZSMS Rogoznica I ekipa s 31 točkami, šesta je ekipa Kluba mladih I ekipa s 30 točkami, sedma je ekipa OO ZSMS Zagorci s 23 točkami. Osmo je ekipa Destrnika s 21 točkami, deveta je ekipa OO ZSMS Perutnina Ptuj s 19 točkami, deseta je ekipa OO ZSMS Mlekarna Ptuj s 17 točkami, enajsta je ekipa OO ZSMS Olga Meglič s 15 točkami, dvanajsta je druga ekipa Kluba mladih s 5 točkami in zadnja trinajsta ekipa OO ZSMS Tržec brez točk.

S tekmovanjem in udeležbo smo lahko zadovoljni, čeprav bi lahko bila ta še številnejša. Škoda je le, da so nekatere OO ZSMS vzele prej to tekmovanje preveč neresno, vendar pa se je izkazalo prav obratno. Ta športna zvrst je vzbudila precejšnje zanimanje med mladimi. Zmagovalna ekipa bo prejela pokal, ostali dve pa diplome.

Danilo Klajnšek

Dvoransko prvenstvo v atletiki za srednješolce

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Ptuj in SSD na ptujski gimnaziji sta pripravila dvoransko prvenstvo v atletiki za srednješolce. Doseženi so bili dobri rezultati, pri suvanju težke žoge pa že nekaj let prevladujejo učenci iz poklicne kovinarske in kmetijske šole. Tako je bilo tudi letos, saj so pobrali kar vsa prva štiri mesta v tej disciplini. V ekipnem tekmovanju pa sta bili najboljši ekipi gimnazije, tako v ženski, kakor tudi v moški konkurenci. O tekmovanju lahko zapišemo še to, da je bilo dobro organizirano in je potekalo brez zastojev.

REZULTATI MLADINKE 30 m: Alenka Solar, gimnazija in Brigita Mohorič, gimnazija po 4,8; Romana Levičnik, GUŠ in Marjana Zidarič GUŠ po 4,9; Pepca Kolednik gimnazija 5,2;

TEK — 400 m: Marjana Radanovič gimnazija 1:12,3, Majda Belšak PKKS 1:14,3, Mateja Bombek gimnazija 1:15,2, Danica Lukman gimnazija 1:16,4, Metka Toplak gimnazija 1:18,9;

SKOK V VIŠINO: Alda Juras gimnazija 151 cm, Milena Bele gimnazija 148 cm, Irena Butolen GUŠ 140 cm, Ines Arenčič gimnazija 130 cm;

SKOK V DALJINO: Jasna Pavlin gimnazija 440 cm, Sonja Strmšek GUŠ 410 cm, Anica Hren GUŠ 400 cm, Ines Černe gimnazija 390 cm, Suzana Rimele gimnazija 385 cm;

SUVANJE TEŽKE ŽOGE: Sonja Novak, gimnazija 8,23 m, Smiljana Babič GUŠ 7,98 m, Darja Brodnik gimnazija 7,31 m, Veronika Vidovič PKKS 6,67 m;

REZULTATI — MLADINCI 30 m: Matija Zorec gimnazija in Mitja Pavličič PKKS po 4,2, Željko Zorko gimnazija 4,3, Slavko Kolarič, PKKS 4,5;

TEK — 400 m: Silvo Jupič GUŠ 1:06,5, Damjan Samoljenko gimnazija 1:07,4, Dušan Zemljarič gimnazija 1:08,0, Alojz Hanželj PKKS 1:08,4, Stanko Hauptman GUŠ 1:08,6;

SKOK V VIŠINO: Rado Beranič 175 cm, Dušan Vrabl GUŠ 165 cm, Zoran Petrenel gimnazija 165 cm, Milan Skok 160 cm;

SKOK V DALJINO — Branko Kamenšek gimnazija 533 cm, Edvard Zupanič GUŠ 518 cm, Bojan Petek gimnazija 514 cm, Franc Vnuk gimnazija 506 cm;

SUVANJE TEŽKE ŽOGE: Drago Mazera PKKS 12,78 m, Jože Rajh, PKKS 21,88 m, Alojz Glazer PKKS 11,82 m, Marjan Šimenko PKKS 11,26 m.

EKIPNI VRSTNI RED: MLADINCI: 1. mesto gimnazija 506 točk, 2. mesto PKKS 390 točk, 3. mesto GUŠ 178 točk.

EKIPNI VRSTNI RED: MLADINKE: 1. mesto gimnazija 690 točk, 2. mesto GUŠ 470 točk, 3. mesto PKKS 202 točk.

Danilo Klajnšek

Festival košarke 80

V okviru pionirskega festivala košarke 1980, ki je tekmovanje šolskih športnih društev osnovnih šol in selekcij do nivoja območnih reprezentanc za pionirje in pionirke, je bilo minulo soboto v športni dvorani Mladika v Ptuj prvenstvo območja števila štiri, na katerem so sodelovale ekipe košarkarjev in košarkaric iz Ormoža, Slovenske Bistrice in Ptuja. Prvenstvo je vzorno organiziral košarkarski klub Drava Ptuj.

Doseženi pa so bili naslednji rezultati:

Pionirji: Ptuj — Ormož 97:6, Ptuj — Slovenska Bistrica 55:32 in Slovenska Bistrica — Ormož 39:33;

Pionirke: Ptuj — Slovenska Bistrica 71:15.

Na prvenstvu območja je bila izbrana tudi reprezentanca območja, katere nosilec je KK Drava Ptuj. Tekmovanje v okviru festivala je organizirano po stopnjah, tako bo že v drugi polovici aprila tekmovanje tretje stopnje, v katerem se bodo srečale reprezentance območij Maribora, Ptuja in Pomurja.

MG

Prijateljsko srečanje košarkaric

V športni dvorani Mladika v Ptuj je bilo v soboto, 29. marca prijateljsko srečanje košarkaric ptujske Drave in Libele iz Celja. Zmagale so domačinke z rezultatom 57:54.

Največ košev za Dravo so dosegle: Širec 17, Horvat 4, Pajenk 11, Vogrinec 12, Dobrijevič 5, Kukovec 4, Kornik 2 in Petrovič 2.

MG

Smučarski izlet na Roglo

Sportne organizacije na področju krajevne skupnosti Kidričevo so izvedle smučarski izlet na Roglo. Nosilec te rekreativne aktivnosti je bil Partizan Kidričevo z veliko podporo ostalih društev. To je bila prva organizirana akcija, ki je uspela po udeležbi stoddostno. Ne moremo pa tega trditi z vidika udeležbe pripadnikov vsakega društva, kluba, namreč nekateri iz posameznih društev, klubov še niso spoznali, da je tak način v dani situaciji primeren za športno rekreacijsko aktivnost vseh občanov.

V letu 1980 bo »Partizan« Kidričevo ponovno oživel šolo smučanja na Primožu s pomočjo OŠ Vuzenica

Pri tej akciji je prišlo do izraza, da le s skupnimi močmi lahko uspešno organiziramo množične telesno-kulturne in druge dejavnosti. Največ članstva se je udeležilo iz vrst Planinskega društva Kidričevo, Partizana Kidričevo. Iz ostalih vrst je bila udeležba simbolična, pa vendar spodbudna za nadaljnjo skupno organiziranje.

Nekje v sredini vzpenjajoče smo imele težave s prevozom, kajti sneg, ki nas je presenetil v debelini 20 cm je prisilil zanesljivega šoferja Merca, da je moral montirati verige. Ni nam bilo odveč narediti kakšen kilometer pešačenja, kajti s tem smo se izognili morebitnim nevšečnostim. Tudi na smučiščih nas je ovirala nova odeja snega, vendar smo kmalu naredili toliko smučin, da je tudi ta ovira odpadla. Izleta so se udeležili posamezniki tudi brez smuč. Le-ti so prepeščali smučišča in spodbujali predvsem tiste, ki so bili nekoliko manj spretni na smučeh.

Konec dober, vse dobro, saj smo se vrnili brez najmanjše poškodbe, čeprav smo bili priča poškodbe šolarja iz Središča, ki so ga morali odpeljati z rešilcem v bolnišnico. Prijetno in navdne rekreacijsko razpoloženje je lep dokaz, da takih akcij primanjkuje in da bo potrebno s podobno organiziranostjo nadaljevati.

Smučarski izlet so omogočili: CERTUS TOZD Ptuj, Planinsko društvo in Partizan Kidričevo, predvsem pa udeleženci smučarskega izleta. Podobnih akcij v kraju načrtujejo več, kajti v kratkem bo izlet na Boč.

GA

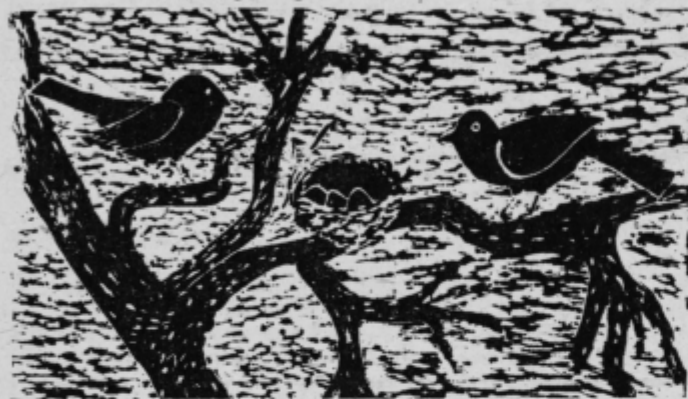
IZLET V NARAVO

Sel sem v naravo, v mladi gozd ob potoku. Prišel sem do večjega grma in opazil v njem dobro skrito gnezdo. Videl sem ptička, ki je zletel iz gnezda. Pogledal sem v gnezdo in videl v njem dve drobni jajčki. Vedel sem, da jih je znesla ptička in jih o najbrž še več. Iz jajčk bo potem izvalila mlade ptičke. Vali tako, da sedi na jajčkih in jih greje s svojo toploto tako dolgo, da iz njih pričivkajo mladiči. Podobno je tudi pri domačih kurah, le da se njihovim mladičem pravi piščančki.

Sel sem naprej ob potoku in videl v njem plavati ribice. Naprej na livadi so rasle lepe spomladanske rožice, mačice na grmu pa so že rumenele.

Cez nekaj dni sem se spet sprehajal tam. Takoj sem opazil, da ni nekaj v redu. Nekdo je polomil grm in razdril ptičje gnezdece. Livada je bila poteptana, rožice potrgane. V potoku je bilo polno nesnage in ribice so izginile...

Dino Kolarič, 2. b.
OŠ Olge Meglič

BLIŽA SE POMLAD

Zunaj že rastejo zvončki, ki naznanjajo, da se bliža pomlad. Ptice se že pripravljajo za gnezdenja, letajo in žvrgolijo. Otroci nabirajo zvončke in trobentice. Travniki zelenijo, na vrtovih pa je vse več cvetja. Prebudili so se zimski zaspanci. Čebele obletavajo cvetje.

Ljudje že čistijo travnike, njihve. Vozijo gnoj, orjejo in sadijo. Otroci se igrajo na travnikih, nabirajo zvončke, trobentice, mačice in vijolice. Mamici sem prinesla te cvetice. Zelo se je razveselila.

Sabina Mihalinec, 2. b.
OŠ Olge Meglič

Na sprehodu — linorez

Dimitri Ivanovič, 6. b

PRIČAKUJEMO POMLAD

Zime nimam rada. Danes je še mrzlo. Popoldne bo že pomlad. Spomladi bo mnogo cvetov. Pomladi se veselim.

Anita Kovačič
Vijolice cvetijo na sončnih travnikih. Vijolice smo danes videli, imajo vijoličast cvet. Tudi žafran je vijoličast. Žafran je strupen. Sandi je utrgal žafran. Podlesna vetrnica je bela. Zvončke sem prinesla v šolo. Sedaj so v vazi. Tudi zvončki so beli.

Trobentice so rumene. Posadili smo jih na šolskem dvorišču. Tulipani so rdeči. Rastejo na vrtu. Tulipane goji mamica.

Anita Kovačič
Spomladi so dnevi daljši, zato pa noči krajše. Spomladi bodo drevesa spet zelena. Danes se bo pričela koledarska pomlad. Pomlad je lepa, ker sije sonce. Spomladi bomo vsi veseli. Pomlad bo jutri.

Marjeta Pristovnik
Pozimi smo se smučali in sankali. Jutri se začne pomlad, ki bo trajala vse april in maj. Pomladi se veselim. Spomladi imam tudi rojstni dan.

Vesna Hromiš,
vsi učenci 1. razreda
OŠ Majšperk

BIL SEM BOLAN

Počutil sem se zelo slabo. Začela me je močno boleti glava in dobil sem vročino. Mami se je ustrašila in vprašala: »Sašo, kaj ti je?« Potem je poklicala zdravnika, ki je kmalu prišel. Zdravnik je rekel: »Strogo ležanje« in še dodal, da moram jemati zdravila, ki mi jih je predpisal. »Štirinajst dni bo moral ležati« je še povedal mami in ji dal podrobnejša navodila, tudi kako in kakšen čaj moram piti.

Obiskal me je moj najboljši prijatelj, sošolec Aleš Jamnik. Še en dan je manjkal do roka ležanja, ki mi ga je predpisal zdravnik. In prav tisti dan je prišel zdravnik in rekel, da sem zdrav. Z mamico sva od veselja poskočila.

Drugi dan sem šel v šolo. Pred vrati me je čakal Aleš. Stopil sem v razred in vsi sošolci so vstali in me obstopili. Gnetli so me okrog mene, da sem komaj dihal. Nato je prišla tovarišica in rekla: »Živel Sašo!«

Sašo Fenos, 2. b razred
OŠ Olge Meglič Ptuj

mladi dopisniki**mladi dopisniki****mladi dopisniki****mladi dopisniki****mladi dopisniki****MOJA MAMA IN JAZ**

Maja je začetek mojega življenja. Je prva, ki me je vzljubila in veliko naučila. Noč in dan bdi nad mano, zato gorje pred mano beži. Kdor pod skrbno materino streho živi, mu življenje je težko ni. Vedno občudujem mamico, kako zna ljubiti svoje starše, svojega moža in naju z bratcem. Spoštuje in ceni vse ljudi, vsako bitje, tudi sovražnika.

Mojta mama je stroga, vendar tudi čudovito dobra. Ne mara nesoglasij, zato jo vselej prizadeva, če se z bratcem prepirava. Bratec ni hudoben, le nagajiv je in me kaj rad vznemirja. Zgodilo se je nekega dne. Z bratcem sva sva se spet prepirala. Mama je tiho odprla vrata, obstala na pragu in naju poslušala. Ko se je bratec z besedami najbolj zaganjal vame, se je oglasila:

„Ali sta že kdaj pomislila, kaj lahko zaneti prepri? Bes, hudobi-jo, sovraštvo. Sama zla. Ali so to človeške vrline?“

Umolknila sva, silno mi je postalo nerodno, sram me je bilo. Mamine besede so se boleče zarezale vame. Sklenile sem, da se nikoli več ne bom prepirala. Toda bratec ima neugnan jeziček, s katerim me večkrat požgečka, da mu moram vrniti, seveda tako, da naju mama ne sliši.

Mama, tebi pa želi tvoj otrok, da bi ga varno vodila skozi življenje in ga srečno pripeljala do cilja. Kjerkoli se bom mudila, povsod bom v mislih s tabo, ljubica mama.

Marija Vesnjak, 7. a
OŠ Franc Bešak Gorisnica

NA KOLINAH

Bil sem na kolinah pri stari mami. Čeprav je že pomlad, ponekod še imajo koline. To jim omogoča skrinja za zmrzovanje. Prvič sem videl kako koljejo prašča. Mesar ga je zaklal in ga razrezal na kose. Tudi jaz sem pomagal. Naredili smo klobase in kašnice. Na kolinah sem se veselil. Zvečer smo se mastili s kašnicami. Jaz si še želim takih kolin.

Friderik Kramberger,
2. b OŠ Olge Meglič

MOJA MAMA JE DELAVNA ŽENA

Mnogo je žena na svetu, ki se jim začne delovni dan že zgodaj zjutraj in se jim konča pozno zvečer.

Moja mama je kmečka žena. Vsako jutro mora že zelo zgodaj vstati. V hlevu nakrmi krave, jih pomolze, nakrmi svinje in kokoši. Zbudi nas četrta na šest in nam skuha zajtrk. Preden odidem od doma, mi nalije mleko, ki ga odnesem sosedovim. Dela tudi na polju, ker imamo tri njive. Mora pa tudi pomagati drugim, da nam drugi pomagajo s traktorji ali drugimi stroji obdelati polje in ji ni treba delati vse ročno. Če mame ni ves dan domov, nam že zjutraj pripravi kosilo. Ko pride domov, mora spet v hlev opravljati živino. Doma nas je šest, tako ima še

POMLAD

Pomlad se prebuja iz zimskega spanja, vsak o lepši bodočnosti sanja.

Iz sanj se prebujajo zvončki cveteči, vrtovi so polni, lepi, duhteči.

Iz zemlje so vzkliše trobentice zlate, mačice poganjajo glavice kosmate.

Sonce pripeka na okna nam vsa, iz spanja prebudila se narava je vsa.

Marija Petek, 7. a
OŠ Ormož

mnogo dela v hiši. Kljub temu pa najde za nas čas zvečer, da se pogovarjamo. Zato sem ponosen na svojo mamo in je ne bi zamenjal za nobeno drugo.

Zvonko Krušič,
5/a, OŠ Olge Meglič,
Ptuj

KOLESARSKO TEKMOVANJE

Vsi vemo, da bo 5. aprila občinsko kolesarsko tekmovanje. Na to se pripravljamo tudi učenci osnovne šole Vitomarci.

Vsak torek in četrtek se vozimo z avtobusom v Ptuj na šolo Toneta Žnidariča. Tam najprej pregledamo napačno rešene teste. Za tem se pripravimo na nove teste. Ko končamo, si odnesemo na poligon vse potrebne predmete in začnemo z vožnjo.

Start se začne z vožnjo med keglji, nadaljuje z osmico, v kateri moraš metati kroge. Po končani vožnji se pelješ na desko, nato se pelješ po polni vožnji. Spet je tu deska, po njej se pelješ na mostiček. Na vrsti je slalom in prenašanje žogic. Zapeleš se skozi »vratca« in s krogom končaš vožnjo.

Takšen je potek vožnje. Seveda se ob tem nabirajo kazenske točke. Med vožnjo ne smeš prevoziti nobene črte, z noge ne smeš stopiti niti enkrat na tla. Če česa ne opraviš, že imaš 40 kazenskih točk.

Tako nam poteka vaja v kolesarjenju. Ob pol šestih zvečer se izmučeni spet vrnemo z avtobusom domov...

Edita Kostanjevec,
dopisni krožek
OŠ Vitomarci

MLADI OB 60-LETNICI ŽELEZNIČARSKE STAVKE

Poleg ostalih jubilejev revolucionarnega delavskega gibanja, bo letos tudi vrsta proslav in prireditev ob 60-letnici železničarske stavke, ki se je začela 15. aprila 1920 in se je nadaljevala tudi še po znanem pokolu stavkajočih delavcev na Zaloški cesti v Ljubljani.

Proslave in prireditve ob 60-letnici železničarske stavke bodo trajale skozi vse leto. Njihov glavni namen je — usmerjenost k oživiljanju revolucionarnih tradicij, s prikazom pogojev, razmer in procesov v vseh obdobjih naše revolucije. S tem bo tudi mladim lažje predočiti vlogo delavcev — železničarjev skozi vso revolucijo. Vedeti je treba, da je prav iz vrst železničarjev izšlo mnogo vodilnih komunistov na Slovenskem, da se je v številnih železničarskih družinah ohranila ta borbena tradicija do današnjih dni.

Med drugimi oblikami obeleževanja revolucionarne poti naših železničarjev je bila tudi pobuda, da so učenci osnovnih šol na to temo tudi pisali spise in jih pošiljali železniškimi transportnim organizacijam na svojem območju. Tako nam je Železniška transportna organizacija Maribor, sekcija Pragersko poslala tri prispevke pionirjev z našega območja, ki jih tudi objavljamo.

Pragersko nekoč

Ze mnogo let je preteklo od takrat, ko so utihnili zadnji strelji med NOB. Ostale pa so žrtve in ruševine.

Tudi naš kraj je doživel med vojno bombardiranje, saj smo bili pomembno železniško križišče. Od takrat pa do danes se je v našem kraju mnogo spremenilo.

Skozi naš kraj so elektrificirali progo. Ob postaji pa stoji parna lokomotiva „Katica“, ki nas spominja na preteklost.

Denis Soba, 3/c, OŠ Pragersko

Železničarji v boju za svoje pravice

S tem človekom, starih železničarskim mačkom, smo se pogovarjali o železnicih, o takratnih delovnih razmerah, o delavcih in še o marsičem, povsem slučajno. Prišel je na obisk in z mojim dedkom sta se živo spominjala dogodkov iz prve in druge vojne. Bila sem prisotna, ko je beseda nanesla na delavce in o takratnih borbah, na katerih je sodeloval tudi sam. Poslušala sem:

„Takrat je bilo res nemogoče. Živel smo v taki revščini, da so bili otroci velikokrat lačni. Pa tudi za golo življenje ni bilo denarja! Midva z ženo sva si zelo prizadevala, da bi vsaj malo izboljšala naše razmere. Takrat je tudi drugim delavcem prekipelo. Na železnici smo vedno negodovali, tiho smo netili upor. Tudi po vsej Jugoslaviji so se delavci in železničarji upirali. Organizirali smo se in decembra 1918. leta ustanovili Splošno železničarsko organizacijo za vso Jugoslavijo.“

Nato ga je prekinil dedek: „Ti, ali niso žandarji in policija nič besneli?“ „Oho, počakaj no! To še pride kasneje. Pogajali smo se tudi z vlado. Za takrat smo dosegli s „Protokolom sporazuma“ veliko, vendar ga niso niti delno izpolnjevali, saj nismo dobivali redno mezd. Potem pa so ti gospodje že znižali že tako majhne osebne dohodke nas železničarjev, kljub zvišanju življenjskih stroškov. Takrat pa nam je bilo dovolj.“

15. aprila 1920. leta je ponoči izbruhnila železničarska stavka po vsej Jugoslaviji. Tudi drugi delavci so imeli dovolj tega zatiranja. Seveda je gospoda takoj poslala nad nas, stavkajoče, orožnike, ki nas kljub žrtvam niso uklonili. Nas je vodil trden in svetel duh, vera v svobodo in boljše življenje. Strojovna komisija je nato določila 3-dnevno generalno stavko. Stavkali smo vsi zatirani. Takrat so pošiljali nad nas policijo in orožnike, vendar brez pomena, saj smo bili enotni, složni v eni misli „konec zatiranja“. Enotnosti in tovarštva pa nič ne porušil. Tiste dni so tudi na Zaloški cesti v Ljubljani padle žrtve. Policija je streljala na mirno množico. Mislili so, da nas bodo strli s streljanjem, z nasiljem, vendar je to bilo le prelivanje olja na ogenj. Naša zavest je bila še trdnjša, kljub žrtvam. Zdi se mi, da so nas ključni umirajoči vzpodbujali, nas hrabрили. Takrat smo se železničarji povezali, kot še nikoli prej.“

Tu je Jože za hip prenehal s pripovedovanjem. Pogledal si je svoje župljane roke, njegov z gubami posejan obraz je prekril zasnan nasmešek. Spominjal se je tistih težkih, s krvjo zapisanih dni v naši delavski zgodovini. „Veš, Jurij“, je dejal dedku, „teh dni ne bom nikoli pozabil. Nikoli ne bom pozabil teh zavednih ljudi, ki so s trdnim in odločnim obrazom šli v boj. To so bili ljudje... Joj, kaj pa govoriš?“ se je prestrašil po nekaj trenutkih, ko je zamišljeno zrl predse. Potem je nedolžno:

„No, potem je prišla vojna. Seveda smo se vsi železničarji takoj vključili v organiziran odpor, saj se nam je v vseh teh dosedanjih nenehnih bojih utrdila narodna in razredna zavest. Središče upora

slovenskega zatiranega naroda je bila eno leto Ljubljana. Dobro smo se organizirali in ustanovili železniški, partijski, frontovski in narodno zaščitni bataljon. Veliko aktivistov je odšlo v partizane in kljub aretacijam smo nadaljevali boj. Tako smo se borili, vendar ne brez žrtve. Padla sta sekretarja KP na železnici Tine Rožanc in Peter Romavh, v boju je padel Janez Demašar pa Klusov Joža. Mnogo jih je padlo v partizanih, mnogo zavednih življenj je zgorelo v krematorijih, v plinskih celicah...

Ta vojna leta so bila najhujša. Razdejanje je bilo po cel domovini. Od stare Jugoslavije so ostale le ruševine. Vendar smo zgradili lepšo in boljše novo komunistično in samoupravno Jugoslavijo, kjer ni bogatašev in ne revežev, ampak smo vsi ljudje enaki in smo samoupravljalci.

Tudi na železnici je bilo razdejanje popolno. Porušeni je bilo 230 km glavnih prog, 85 km postajnih tirov, uničenih je bilo že mnogo kretin, predorov, mostov, postaj... Vendar smo pri obnavljanju domovine, še posebej pa pri obnavljanju železnice prišli za lopate vsi in obnavljali vozni park. Ustanovili smo delovne odbore in tako s skupnimi močmi odstranili najhujše ovire. Kmalu se je promet spet ustalil in se normaliziral. Potem smo s pomočjo železnice obnavljali še druge objekte. Malo je prenehal s pripovedovanjem: „Hja, zdaj sem vama pa vse povedal. Ampak prav je, da vemo za borbe med vojno. Mi železničarji smo se borili v mestih pa v partizanih, vi kmetje, Jurij, pa ste se na deželi borili za svoje pravice.“

Vsak na svoji strani, skupaj pa smo si priborili to svobodo. No, potem smo s svojimi rokami zgradili to, kar imamo danes. Parno lokomotivo je zamenjala električna, sploh je sedaj potovanje z železnico mnogo udobnejše. Seveda smo železničarji tudi danes zelo aktivni. Prizadevamo si, da bi čim bolj sodelovali z drugimi prometnimi panogami. Nasmehnil se je: „No, pa sem vama povedal tole krvavo železničarsko zgodovino! Vesta, čeprav sem sedaj že v zaslužnem pokoju, še vedno rad obiščem svoje prijatelje iz železnice. Borba nas je združevala in smo dobri prijatelji. Drug ob drugem smo šli v boj in sedaj smo drug ob drugem v svobodi. Ponosen sem, ko se peljem po železnici, ki smo jo gradili s svojimi rokami.“ S temi besedami je Jože končal to pripoved.

Letos (1980) praznujemo 60-letnico železničarske stavke na Zaloški cesti in 35-letnico osvoboditve. Veliko let je minilo od tistih krvavih dni, vseeno pa bodo ostali ti dnevi še kako pomembni za našo bodočnost, za vedno bodo ostali zapisani v naših srcih. Mi mladi vemo za velik doprinos železničarjev k osvoboditvi, zato bodo padli in živi heroji iz železnice vedno ostali v naših srcih.

Z njimi smo ob njihovem praznovanju!

Marija Drevenšek, 7/b, Osnovna šola, Hajdina

S skupnimi močmi v boljše dni

Delavskemu razredu, zlasti železničarjem je po končani prvi svetovni vojni bilo iz dneva v dan težje. Od svojega borgega zaslužka so morali vse več odšteti. Kljub velikemu negodovanju, oblast ni spremenila življenjskega standarda, saj so nekateri morali zaradi stavk v zapore in na sodišča. Nemir je naraščal, kmalu za tem se je vsa delovna Jugoslavija, petnajstega aprila leta 1920 dvignila.

Na Zaloški cesti v Ljubljani je buržoazija streljala na množico delavcev. Padle so žrtve, železničarji se sedaj postali še enotnejši. S skupnimi močmi so krenili na pot razrednega boja in dosegli pomembne uspehe. Vendar še vedno niso imeli svojih pravic, ki so jih zahtevali v Sporazumni pogodbi.

Tudi v NOB se železničarji niso predali sovražniku, saj so bili pomembni obeleževalci vsem borem. Večkrat so partizani rešili ljudstvo pred usodnimi dnevi v taborišču. V bojih so padle pomembne osebe, a jih ni strlo upanje v boljše dni. Vlada je zato petnajsti april proglasila za Dan železničarjev. Letos bodo praznovali šestdeset letnico dogodka na Zaloški cesti.

Po vojni je bilo treba obnoviti veliko železnice. Na pomoč železničarjem je pristopilo skoraj vse ljudstvo zlasti mladina. Nešteto pridnih rok je prebilo delovne dneve na progah. Stare lokomotive so zamenjale nove, sodobnejše in hitreje. Lahko se vozimo udobno in bolj zanesljivo kot na cesti. Železničarji ni treba opravljati težkih del, saj je redkokje vidimo parno lokomotivo.

Tako kot se je razvijal moderni čas, tako se je razvijala železnica. Slovenija je vsako leto bogatejša za železniško progo, električni vlak in drugo. Prav gotovo se bo čez nekaj let po železnici odvijal večji del prometa, saj je najcenejša. Lahko si le želimo, da bi bilo čim manj nesreč in da se vojna ne bi ponovila.

Vsi smo ponosni na preteklost in sedanjost naših železničarjev. Dokazali smo, da se tudi majhni narodi znajo boriti proti velikim in si ustvariti srečo v Titovi Jugoslaviji.

Jelka Kokol, 7. razred, OŠ Franc Osojnik, podružnica Grajena

H: ZRL SEVER — ČLANICE: PP DRAVA — KOKA 16:13 (9:7)

Prva zmaga v nadaljevanju

Rokometni stadion v Ptuju gledalcev 300, sodnika: Josip in Branko Miškulin (oba Zagreb); PP Drava: Sitsenfraj, Vrščič, Černe 5, Ivančič 2, Kelenc, Vičar 1, Novak 3, Galun, Lepej, Mumlek 5, Kmetec, Farič

Koka: Hajduk, Repič, Veinovič, Canjuga, Stefanić 1, Cicak 2, Novosel 5, Surjak 3, Pintarić, Butko 2, Krizman, Spiljak;

Sedemmetrovke: PP Drava 2(1), Koka 4(3);

Igralke rokometne ekipe PP Drava so v soboto zvečer dosegle prvo zmago v nadaljevanju tekmovalstva v severni skupini druge zvezne rokometne lige. Srečanje je bilo borbeno in tipično prvenstveno, igralci pa smo veliko pritožb na račun sojenja. Toda, tudi če so pri sojenju bile napake, te niso vplivale na končni izid, saj je zmaga domače ekipe popolnoma zaslužena, po prikazani igri in zamujenih priložnostih pa bi lahko bila še višja.

V prvem polčasu je bila igra enakovredna. V začetku so se bolj zmašle domačinke, za tem gostje, nato je sledilo obdobje enakovredne igre. Proti koncu prvega dela si je domača ekipa z zadetkoma Ivančičeve in Černejeve priigrala dva zadetka prednosti in to prednost obdržale.

Začetek drugega polčasa je bil popolnoma v znamenju domače ekipe. Z menjavo mest in točnimi strelci Novakove in Černejeve je PP Drava povedla z 12:7, 14:8 in 15:9, nato pa se ji je ustavilo. Ob

večjem številu napak v domači obrambi in napadu so gostje razliko znižale na 15:12. V tem obdobju je domača ekipa zastreljala sedemmetrovko (Mumlek) in ni izkoristila kar treh čistih nasprotnih napadov in strel s črte šestih metrov. V teh primerih se je izkazala vratarica Hajduk. Dobro minuto pred koncem je Mumlekova dosegla 16. zadetek za PP Dravo, končni izid 16:13 pa je v zadnji minuti postavila Cicak.

Ostali izidi v tej skupini druge lige: Ina—Alpes 13:15, Zamet—Olimpija 12:14, DI Tro-

kut—Velenje 8:6, Rudar—Slavonija DI 23:13 in Podravka—Djakovo 30:7.

Zmago proti Koki se je PP Drava s predzadnjega 11. mesta povzpela na deveto, v prihodnjem kolu pa gostuje v Velenju.

I. kotar

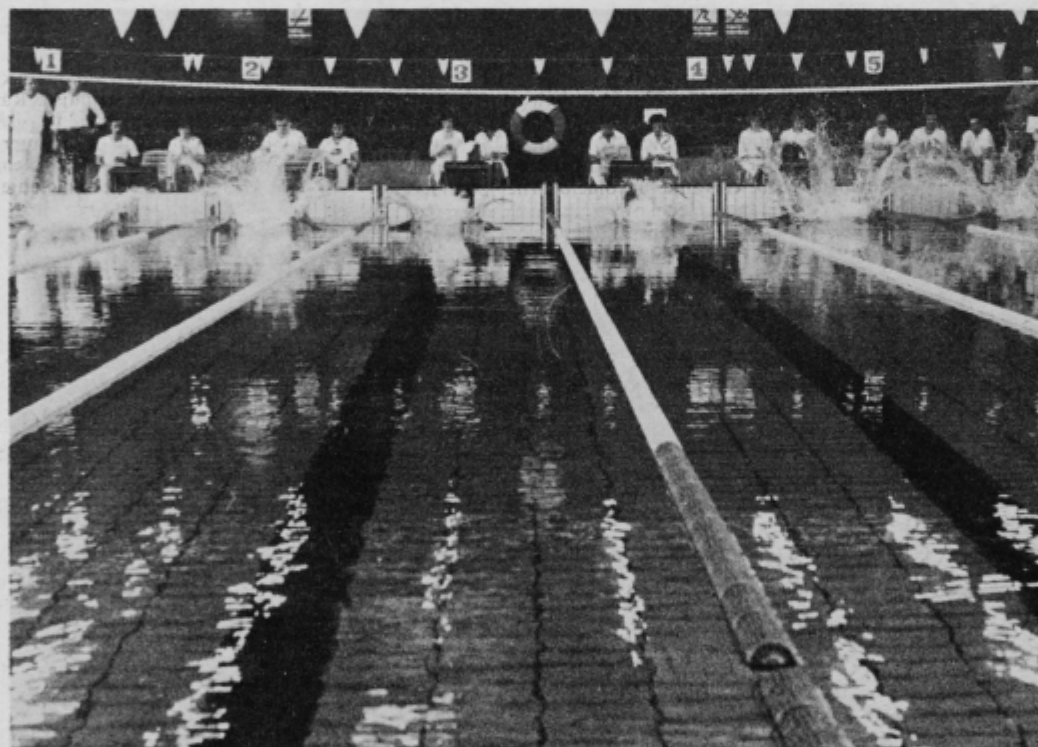
S sobotnega srečanja, ki je privabilo precej več gledalcev kot običajno (foto B. Rode)

ABSOLUTNO PRVENSTVO PZJ V PTUJU

Tudi tokrat odlična organizacija

Ptujske toplice so bile tokrat že drugi zapored prizorišče kvalitetne plavalne prireditve, nastopa najboljših jugoslovanskih plavalcev in plavalk, ki so se pomerili za posamične naslove v vseh disciplinah in skupni uvrstitvi. Takoj velja poudariti, da je prireditelj, čeprav zahtevnejša od finala pokala PZJ, ki je bilo pred mesecem dni prav tako v Ptuj, tudi tokrat potekala brezhibno, organizacije in izvedba sta bili odlični. Takšno mnenje, smo v nedeljo zvečer ob zaključku lahko slišali z vseh strani, od številnih udeležencev in gostov. To ponovno potrjuje odlične organizacijske sposobnosti članov in sodelavcev plavalnega kluba Ptujske toplice, ki so bili organizatorji prvenstva.

Tekmovanje je bilo dvodnevno. Oba dopoldneva so bila na sporedu predtekmovalna, zvečer pa finalni obračuni in podelitve medalj. Naši najboljši plavalci in plavke na tem tekmovanju niso dovolili presenečenja in potrdili mesto med potencialnimi kandidati za nastop na letnih olimpijskih igrah. Tako so največ naslovov osvojili Maja Rodič (Fužinar Ravne), Vesna Šeparović (Mladost Zagreb), Borut in Darjan Petrič ter Vesna Praprotnik (Triglav Kranj) ter Nenad Miloš in Zarko Mitrovič (Crvena zvezda Beograd). V končnem seštevku točk iz posameznih disciplin je pri moških premočno zmagal Triglav iz Kranja pred Mladostjo in Partizanom, Triglav je bil prvi tudi pri ženskah, drugi je ravenski Fužinar in tretji Partizan iz Beograda. Skupni zmagovalac je prepričljivo postal PK Triglav, drugi je Partizan in tretji Fužinar. Na prvenstvu je sodelovalo 137 tekmovalcev in tekmovalk iz 19 klubov, ki so

Start

postavili tudi kopico republiških in državnih rekordov v vseh starostnih kategorijah. Kot zanimivost velja omeniti, da je nastopil tudi tekmovalac PK Ptujske toplice Franjo Rozman, ki je v disciplini 100 m kravl osvojil 22. mesto. V ekipi PK Branik iz Maribora pa sta nastopila tudi Ptujčana Samo Glavnik in Dorka Šajber. Odrezala sta se dobro, vendar se v finalni del nista uspela uvrstiti.

I. kotar

fotografije: B. Rode

Del zastopstva Triglava iz Kranja

Tekmovanja v počastitev meseca mladosti

CIRKOVCE:

V domu krajanov je potekalo kvalifikacijsko tekmovanje v počastitev meseca mladosti za območje Dravskega polja in sicer v treh disciplinah: košarki, šahu in namiznem tenisu. V košarki je prvo mesto osvojila ekipa Cirkovce, ki je v finalu premagala ekipo Hajdine s 34:15, v namiznem tenisu prav tako ekipa iz Cirkovce, ki je v finalu premagala ekipo Apač s 3:1, v šahu pa je prvo mesto osvojila ekipa Kidričevega.

MAJSPEK:

Za območje Haloz pa bo kvalifikacijsko tekmovanje v počastitev meseca mladosti v soboto 5. aprila ob 9. uri v malem nogometu. Organizatorji želijo, da bi se tekmovalci udeležili čimveč osnovnih organizacij ZSMS s tega območja, ne glede na to, če so se predhodno prijavile ali ne.

Danilo Klajnsšek

ŠAH — HITROPOTEZNO PRVENSTVO SLOVENSkih MEST

Ptuj dvakrat na sedmem mestu

V Domžalah je bilo minulo nedeljo republiško hitropotezno prvenstvo mest in krajev, ki se ga je udeležilo kar 84 ekip, med njimi 46 moških, 17 ženskih in 20 mladinskih. Predstavniki in predstavnice Ptuja so nastopili v vseh treh kategorijah.

Članska ekipa Ptuja je osvojila sedmo mesto. Vrstni red je naslednji: 1. Maribor 45, 2. Lesce 41,5, 3. Celje 40, 4. Trbovlje 39,5, 5. Domžale in 6. Ljubljana po 37, 7. Ptuj 34,5, točke itd. Ekipa Ptuja je nastopila oslabljena, saj sta manjkala Seruga in Čič. Posamezniki v ptujski ekipi pa so dosegli naslednji rezultat: Polajžar 14 točk iz 21 partij, Bohak 13 (21) Podkrajšek 13 (21), Majcenovič 10,5 (21), Škarja 13 (21), Knežević 11,5 (19) in Danjko 0,5 (2).

Članice Ptuja so dosegle delitev sedmega do osmega mesta. Zmagale pa so Lesce pred Ljubljano in Domžalami. Predstavnice Ptuja so dosegle naslednji posamezni rezultat: Vaupotič 11,5 (16), Pavlin 4 (8) in Horvat 5 (8).

Mladinci Ptuja so osvojili deseto mesto med dvajsetimi ekipami. Velja pa poudariti, da je bila ekipa pravgotovo naj. lajša, saj nobeden iz ekipe ni starejši od 14 let, nastopajo pa lahko mladinci do 20. let starosti. Zmagali so Mariborčani pred Celjem in Jesenicami. V ptujski ekipi so nastopili Majcenovič, Brglez (dosegel je najboljši posamečni rezultat), Bezjak in Žmavc.

I. kotar

ROKOMET

Občinsko prvenstvo za pionirje

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Ptuj je pripravila občinsko prvenstvo v rokometu za pionirke in pionirje osnovnih šol. Tekmovanje v obeh konkurencah je bilo zelo zanimivo, čeprav pogoji za igro niso bili najboljši. V mislih imam preozko telovadnico Mladika. Pa vseeno so se mladi tekmovalci izredno borili in pokazali soliden rokomet.

REZULTATI

Pionirji:

OŠ Hajdina: OŠ Ivan Spolenjak 6:3
OŠ Olga Meglič: OŠ Gorišnica 8:18
OŠ Markovci: OŠ Franc Osojnik Ptuj 6:11
OŠ Tone Žnidarič Ptuj: OŠ Olga Meglič Ptuj 15:5
OŠ Hajdina: OŠ Franc Osojnik Ptuj 8:6
OŠ Gorišnica: OŠ Tone Žnidarič Ptuj 10:4
OŠ Ivan Spolenjak: OŠ Markovci 5:8
OŠ Tone Žnidarič: OŠ Franc Osojnik Ptuj 13:14
OŠ Gorišnica: OŠ Hajdina 9:7

Vrstni red: Gorišnica, Hajdina, Franc Osojnik, Tone Žnidarič, Markovci, Ivan Spolenjak in Olga Meglič Ptuj

REZULTATI

Pionirke:

OŠ Tone Žnidarič: OŠ Hajdina 8:5
OŠ Markovci: OŠ Juršinci 5:6
OŠ Ivan Spolenjak: OŠ Olga Meglič 15:6
OŠ Franc Osojnik Ptuj: OŠ Markovci 15:6
OŠ Tone Žnidarič Ptuj: OŠ Ivan Spolenjak 5:9
OŠ Juršinci: OŠ Franc Osojnik Ptuj 6:11
OŠ Hajdina: OŠ Olga Meglič 5:4
OŠ Tone Žnidarič: OŠ Juršinci 5:12
OŠ Ivan Spolenjak: OŠ Franc Osojnik Ptuj 5:7

Vrstni red: Franc Osojnik, Ivan Spolenjak, Juršinci, Tone Žnidarič, Hajdina, Markovci in Olga Meglič Ptuj.

Danilo Klajnsšek

NOGOMET

Elkroj:Aluminij 2:0 (1:0)

Nogometaši Aluminija iz Kidričevega so gostovali v Mozirju, kjer so se pomerili z domačim moštvom. Srečanje so po enakovredni igri izgubili. Domači so bili boljši nasprotnik v prvem in v začetku drugega polčasa, gostje pa v zaključku tekme, kjer so si ustvarili nekaj priložnosti, ki pa jih žal niso realizirali. Domači so prišli v vodstvo z zadetkom Hrena, ki je s strelom glave premagal gostujočega vratarja.

V drugem polčasu je domači napadalec, Kopošar z lepim in natančnim strelom premagal vratarja Škrgeta.

Tekma je bila odigrana na izredno težkem igrišču. Blato in voda sta bila ovira za vse akterje lepe prvenstvene tekme, ki jo je vodil dobri sodnik Rupret iz Ljubljane. Aluminij je igral v naslednji postavi: Škrget, Hadler, Kokot (Fruk), Dončec, Panikvar, Pazčinac, Škrjanec, Šmigoc, Kozoderc, Kuret in Krajnc.

Danilo Klajnsšek

Regijsko prvenstvo v šahu

ZTKO Ptuj in OŠ Tone Žnidarič v Ptuj sta pripravila regijsko prvenstvo v šahu za starejše in mlajše pionirke in pionirje. Na prvenstvu je nastopilo okrog 170 tekmovalcev, ki so se izredno borili in niso bili pripravljeni popustiti niti za malenkost, pa čeprav so nastopali od osme jutraj, do dveh popoldne.

V vseh kategorijah je bilo izredno razburljivo, še posebej pa v kategoriji starejših pionirjev, saj se vse do zadnjega dvoboja ni vedelo, katera ekipa je zmagala in se tako uvrstila na republiško prvenstvo.

Lep uspeh je dosegla ekipa OŠ Gorišnica, ki je v kategoriji starejših pionirjev osvojila prvo mesto. Mogoče je to nekatere presenetilo, vendar pa ne tiste, ki vedo, da imajo na tej soli 5 lig, v katere je vključeno več kot 70 mladih šahistov. Vsi ti pa zavzeto delajo pod vodstvom tovarišev Ivana Voršiča in Vlada Viherja, ki sta povedala, da je odločilo da so imeli v ekipi več izenačenih igralcev kot drugi.

REZULTATI — MLAJŠI PIONIRJI: OŠ Bratov Polančič 21 in pol točke, OŠ Gorišnica 19 točk, OŠ Vladko Majhen 17 točk... 5. mesto OŠ Grajena 13 točk.

REZULTATI — MLAJŠE PIONIRKE: OŠ Brata Greif 17 točk, OŠ Oplotnica 15 točk, OŠ Bračičeva brigada 15 točk... 5. mesto OŠ Gorišnica 11 točk in 7. mesto OŠ Grajena 1 in pol točke.

REZULTATI — STAREJŠI PIONIRJI: OŠ Gorišnica 20 točk, OŠ Franc Rozman Stane 19 in pol točke, OŠ Črešnjevec, 4. mesto OŠ Tone Žnidarič Ptuj 15 točk, itd.

REZULTATI — STAREJŠE PIONIRKE: OŠ Maks Durjava 20 točk, OŠ Grajena 18 in pol točke, OŠ Bračičeva brigada 17 točk, 4. mesto OŠ Gorišnica 11 točk.

Naj zapišemo, da so mladi šahisti igrali na 2 x 20 minut, glavni sodnik je bil Milan Seruga ob pomoči Tatjane Vaupotič in Iva Klariča in da je bila organizacija zelo dobra.

Danilo Klajnsšek

Najboljše na 800 m kravl: z leve — Praprotnik (Triglav, druga), Šeparović (mladost, prva) in Rebolj (Triglav, tretja);

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 4. APRILA

8.55. TV v šoli: Človek in promet. Ruščina. Kaj bomo izdelovali. 10.00 TV v šoli: Angleščina. Risanka. Zgodovina. Reportaža: 14.55 TV v šoli — ponovitev: 17.15 Poročila: 17.20 Mi smo smešna družina, otroška serija: 17.35 Pučje strašilo, mladinska nadaljevanka: 18.00 Domači ansambl: Planšarji Jožeta Jeršinovca: 18.30 Obzornik: 18.40 Računalništvo, izobraževalna serija: 19.10 Risanka: 19.26 Zrno do zrna: 19.30 TVD: 20.00 Glasbena oddaja: 21.00 Tigrove brigade, serijski film: 21.55 V znamenju: 22.10 Nočni kino: Brat, ali lahko prihraniš paro, angleški film:

SOBOTA, 5. APRILA

8.00 Poročila: 8.05 Jakec in čarobna lučka, otroška serija: 8.20 A. Ingolič: Udarina brigada, mladinska nadaljevanka: 8.35 Minogoci v glasbeni deželi: 8.50 Otroštvo mladosti, mladinska nadaljevanka: 9.20 Pisani svet: 9.55 London je moj. TV nadaljevanka: 10.45 Pot do pravične in spodbudne delitve, izobraževalna serija: 11.15 Dokumentarna oddaja: 11.45 Poročila: 14.15 Guliverjeva potovanja, ameriški film: 15.25 Nogomet Vojvodina: SZ: 17.20 Poročila: 17.25 Zlata ptica, pravljica: 19.26 Zrno do zrna: 19.30 TVD: 20.00 L. Norgaard: Vzpon Madsa Andersena, nadaljevanje in konec: 20.55 Zabavno glasbena oddaja: 21.45 Zlomljeno srce, ameriški film: 23.25 TV Kazipot: 23.45 Poročila.

NEDELJA, 6. APRILA

8.55 Poročila: 9.00 Za dobro jutro: Savski val: 9.25 Življenje na zemlji, dokumentarni film: 10.20 Zgodbe iz živalskega vrta: Obisk pri živalih v živalskem vrtu: 10.45 Nikola Tesla, nadaljevanka TV Zagreb: 11.35 TV Kazipot 11.55 Mozaik: 12.00 Ljudje in zemlja: 13.00 Jugoslavija, dober dan: 13.35 Poročila: Glasba iz ateljeja, oddaja TV Zagreb: 20. stoletje, ameriški film: 19.10 Risanka: 19.26 Zrno do zrna: 19.30 TV dnevnik: 20.00 K. Klarič: S polno paro: 21.05 Dokumentarna oddaja: 21.35 V znamenju: 21.50 Risanka: 21.55 Zabavno glasbena oddaja: 22.10 Športni pregled.

PONEDELJEK, 7. APRILA

8.55 TV v šoli: Pravopis. Moje mesto. Gledališče: 10.00 TV v

Za izgradnjo bolnišnice so darovali:

OBČINSKI SINDKALNI SVET Ptuj, namesto venca na grob pok. Janeza Barboriča — 1.000 din;

ZLATA NOVOSELEK iz Ptuj, Ob železnici 5 namesto venca na grob pok. Danice Breznik — 672,90 din;

KOLEKTIV MELEKARNE Ptuj, namesto venca na grob pok. Marije Lah — 1.000 din

Darovalcem iskrena hvala!

ZVEZA ČEBELARSKIH DRUŠTEV PTUJ

Borisa Kraigherja 21
62250 Ptuj

V A B I

vse člane čebelarke organizacije na občni zbor ZČD Ptuj, ki bo v soboto, 5. aprila 1980 ob 8.30 v prostorih osnovne šole „Tone Žnidarič“ v Ptuj. Dnevni red bo predložen na zboru.

Čebelarji, pokažimo našo stanovsko zavest s čim večjo udeležbo, s sodelovanjem pa prispevajmo k normalnem poteku in uspehu občnega zbora.

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR

TOZD ELEKTRARNA FORMIN, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja objavlja dela in naloge za določen čas (10 mesecev) s polnim delovnim časom za

ADMINISTRATORKA — TAJNICA (1 delavka)

Pogoji: UAS ali dvoletna administrativna šola z dvema letoma prakse na podobnih delih.

Vse informacije dobite v vodstvu elektrarne.

Pismene prijave z dokazili o zahtevni izobrazbi in kratkim življenjepisom pošljite na naslov:

DEM TOZD Elektrarna Formin, 62272 Gorišnica, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od preteka roka za prijavo.

M

Mercator

SOZD Mercator n. sub. o.

METALNA INDUSTRIJA

STANDARD Osijek

in MIP Ptuj

prirejata demonstracijo

moto-kultivatorjev

HONDA

Demonstracija bo

v sredo, 9. aprila 1980

ob 9. uri pri Martinu

BRODNJAK,

Gruškovec 3, Cirkulane

ob 15. uri pri Elizabeti

Hrga, Prerad 18,

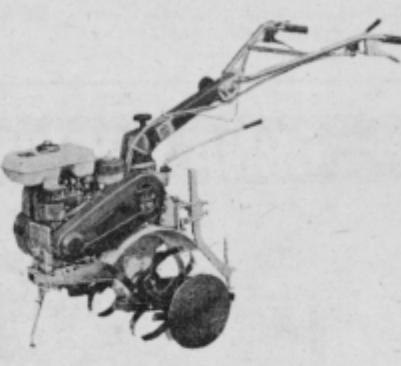
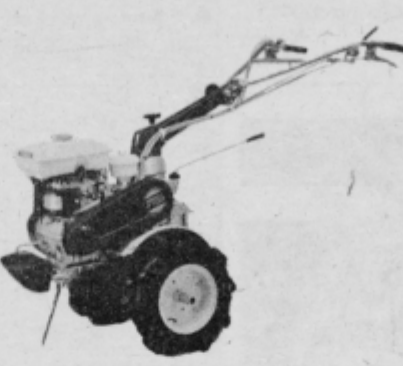
Polenšak.

Oglejte si praktično

obdelavo s sodobnimi

stroji!

Vabljeni!

mercator izbira panonija ptuj

mali oglasi

Izgubil se je nemški kratkodlaki ovčar, sliši na ime Lord. Prosim najditelja, da ga vrne na naslov proti nagradi. Anton Lah, Cesta kurirjev NOV 21, Ptuj, (Vičava).

NESNICE — mlade jarkice, pasme Hisex, 12 tednov stare iz vrste najboljših pasem nesnic prodam. Dobite jih vsak dan, tudi v nedeljo na domu v večjih in manjših količinah. Jože Soršak, Podložje 1, Ptujška gora.

PRODAM šest trodelnih oken z roleti — malo rabljenih. Starošince 39, Cirkovce.

PRODAM Ami 8 po delih. Franc Vidovič, Reševa 28, Ptuj.

PRODAM vseljivo enostanovanjsko hišo z garažo in velikim vrtom v Ptuj. Interesenti pošljite svoj naslov do 9. aprila na naslov dr. Brumen, Ptuj, Borisa Kraigherja 15.

PRODAM 1 ha košnje sena. Pacinje 24, Moškanjci.

PRODAM moško športno kolo na pet prestav. Ferčič, Osterčeva 16, Ptuj.

UGODNO PRODAM centralno ogrevano hišo z nekaj zemlje v bližini Lenarta v Slovenskih goricah. Ostalo po dogovoru. Fekonja Henrik, Gočova 54, Gradišče v Slovenskih goricah.

PRODAM avto PRINC in Ami 8. Franc Plajšek, Draženci 14.

PRODAM dve stavbni parceli, 10 arov in 15 arov. Vprašajte Rogoznica, Čarmanova ulica 12.

PRODAM 1500 kg sladkega sena in otave ali zamenjam za poljske pridelke. Anton Vidovič, Krčevina pri Vurbergu 140 (pas ob Dravi, Ptuj).

PRODAM kuhinjske elemente. Jože Zajc, Hauptmancičeva 4, Ptuj, (blizu hajdinske železniške postaje).

PRODAM AVTO Fiat — 750. Cena 20.000.— din. Milan Klinc, Kicar 36.

V NAJEM DAM 80 arov travnika. Zafošnik, Spolenjakova 14, Ptuj.

PRODAM v bližini Ptuja 3,5 ha zemlje z večjo stanovanjsko hišo in gospodarskim poslopjem, primerno za kmečki turizem. Spodnja Hajdina 70.

SADNA DREVESA raznih sort breskev, hrušk, manjšo število jablan ter sadike črnega ribeza vam nudi drevosnica Zofka Čeh, Selce 51, Voličina v Slovenskih goricah. PRODAM leseni sod z ročno pum-po za gnojnice. Marija Bezjak, Spuhlja 87, Ptuj.

PRODAM 150 l domačega vina. Ornik, Draženci 17.

UGODNO PRODAM kuhinjske elemente. Hilda Pisar, Ulica Borisa Kraigherja 14, Ptuj.

PRODAM malo rabljeni obračalnik za BCS. Lancova vas 17.

PRODAM sobno in kuhinjsko kredenco, pomivalno mizo, električni štedilnik ter hladilnik. Malči Belčič, Ulica Borisa Kraigherja 24, Ptuj.

Razpisna komisija sveta delovne skupnosti uprave skupščine občine Ptuj, objavlja v upravnih organih skupščine občine Ptuj, dela in naloge

PROGRAMER V SLUŽBI AOP, za nedoločen čas

POGOJI:

- strokovna izobrazba: gimnazija ali druga srednja strokovna šola
- dve leti delovnih izkušenj iz AOP
- aktivno znanje vsaj enega programskega jezika
- pasivno znanje angleščine
- sposobnost kontaktiranja s sodelavci
- samoiniciativnost in inventivnost

Pri izbiri kandidatov bodo upoštevana določila družbenega dogovora o enotnih osnovah kadrovske politike v organizacijah združenega dela na območju občin Lenart, Maribor, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica.

Kandidati naj pismene vloge z dokazili o strokovni izobrazbi in kratkim življenjepisom posredujejo razpisni komisiji sveta delovne skupnosti uprave SO Ptuj, Srbski trg 1, v 15 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po zaključku roka za prijavo.

Nepopolnih vlog komisija ne bo upoštevala.

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE MARIBOR, n. sol. o., TOZD VODNOGOSPODARSKA ENOTA DRAVA PTUJ, b. o.

Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA dela in naloge

UPRAVLJALAC TEŽKIH GRADBENIH STROJEV

Pogoj: opravljen izpit za upravljalca težkih gradbenih strojev in 3 leta izkušenj na delu s hidravličnim bagerjem.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z ustreznimi dokazili sprejema komisija za delovna razmerja Vodnogospodarsko podjetje Maribor, TOZD Vodnogospodarska enota Drava Ptuj, Žnidaričeva nabrežje 11. Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave.

kino

PTUJ

Četrtek, 3. aprila: OGNJEVITA BOLNIČARKA, it. barv. film; Petek, 4. aprila: KOTORSKI MORNARJI, dom. barv. zgodov. film; Sobota, 5. in nedelja, 6. aprila: VENESSA, zah. nem. barv. erotični film, v nedeljo, ob 10. uri NE JOČI PETER, slov. film.

Kuplen, Zihlerova 4; Marija Kramberger, Vitomarci 30; Jožica Markež, Zihlerova 1; Anica Hedl, Grajena 42; Olga Belovič, Ciril-Metodov d. 13; Olga Mohorko, Apače 188; Terezija Valek, Strmec n. h.; Marija Petrovič, Podvinici; Stefka Vidovič, Zg. Hajdina 102; Erna Furek, Skorba 18; Nežka Hliš, Mestni vrh 22; Sonja Kirbiš, Nova vas 29; Kristina Toplišek, Kidričevo 29; Cilka Bigec, Njiverce 14; Jožica Hadler, Potrčeva 50; Marija Petrovič, Spuhlja 107/a; Helena Jerič, Zg. Hajdina 148; Marija Krajnc, Jadranska 7; Marija Križanec, Njiverce 7; Marica Bednjički, Njiverce 27; Džurdža Kralj, Lovrečan 108;

OSNOVNA ŠOLA HAJDINA

Delovna skupnost razpisujeta dela in naloge

HIŠNIKA — KURJAČA

za nedoločen čas

Pogoj: poskusna doba 3 mesece

Prednost imajo kandidati, ki so že opravljali razpisana dela in naloge.

Pismene vloge z dokazili sprejemamo 15 dni po objavi na gornji naslov.

Dežurstvo prehrambenih trgovin:

SOBOTA, 5. aprila, 1980
prodajalni ZIVILA in BREG

SOBOTA, 12. aprila, 1980
prodajalni KOLONIALE in KEKEC

V SPOMIN

Dne 5. aprila 1980 mineva eno leto, odkar je usoda ločila od nas dragega moža, očeta in dedeka

Jožefa Fišingerja

iz Bukovc 114

Ni več besed, ki smo ti jih prisluhnili, ostala je samo velika bolečina, praznina in lep spomin na tebe. Cvetje in prižgane sveče so dokaz naše ljubezni in spoštovanja do tebe.

Vsi tvoji, ki se spominjamo in te imamo radi.

Zima in pomlad enako privlačna

Komaj je iz smučišča na Boču izginil sneg in so zimski smučarji pospravili svoje „dilce“ najbolj vztrajni pa odšli na višja smučišča po drugih krajih Slovenije, je Boč zadihl novo življenje.

Pa zakaj ne bi, saj je ta planina že od nekdaj privlačila številne ljubitelje gorskih predelov, pa naj bo to v zimskem spomladanskem pa tudi v drugih letnih časih. Postal je prava „meka“ štajerskih ljubiteljev planin. V zadnjih letih so z zgraditvijo avtomobilske ceste privabili v svoje okrilje tudi ljubitelje planin z manjšo mero kondicije, saj se lahko z avtomobilom pripeljejo prav do planinskega doma, kjer jim znajo člani planinskega društva Poljčane pripraviti pravo planinsko vzdušje. Tistim, ki pa se le odločijo zaužiti vse lepote tega štajerskega gorskega lepota imajo

priložnost povzpeti se na stolp in iz natanko 1000 metrov nadmorske višine, ob lepem vremenu pričarati vse naravne lepote tega dela Slovenije.

Člani planinskega društva Poljčane so ponosni na svoj planinski svet, saj je prav gotovo med najbogatejšimi tako po favni kot flori v severovzhodni Sloveniji. Teh lepot pa seveda ne čuvajo za sebe, čeprav prizadevno skrbijo, da bi narava ostala kolikor je le mogoče v svoji prvotni podobi in tako privabljala še večje število obiskovalcev, med katerimi že sedaj ne manjka ljubiteljev planin iz Slovenije. Vse uspešneje pa se še posebno s prenovljenim planinskim domom vključujejo v planinski turizem.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Prvi letošnji obiskovalci se vračajo z vrha Boča zadovoljni in v pripravi, da ga bodo kmalu zopet obiskali.

ČRNA KRONIKA

Močno poškodovan zadnji del avtobusa. Na zadnjem levem sedalu je sedel pokojni Janez Merc. Foto: J. Bračič

Pretekli vikend je na cestah ozkega območja ptujske občine minil zelo tragično. Kljub temu, da nenehno opozarjamo na previdno vožnjo, predvsem v prometnih konicah, sta pretekli petek in sobota, 21. in 22. marca najbolj črna v letošnjem letu. Zaradi človeške neprevidnosti so ugasnili tri življenja, več oseb pa je bilo ranjenih.

PODLEGEL PRI TRČENJU TOVORNJAKA Z AVTOBUSOM

Zelo huda nesreča se je zgodila v petek popoldne na Mariborski cesti

v Ptuj, na istem ovinku, kjer je pred leti ugasnilo šest mladih življenj. Tokrat je prišlo do trčenja med tovornim avtomobilom, ki ga je upravljala Polanec, voznik pri ptujskem MIP-u in avtobusom Komunalnega podjetja Ptuj, ki ga je upravljala Franc Korošak. Avtobus je peljal iz smeri Kidričevega proti Ptuj, ko mu je iz nasprotne smeri pripeljal tovornjak sredi ovinka. Zaradi nepravilne vožnje sta se vozili najprej oplazili, za tem pa je tovornjak s prednjim delom trčil v zadnji del avtobusa in ga močno

poškodoval. Pri trčenju je bil hudo ranjen stalni potnik na tem avtobusu Janez Merc (52) iz Dornave pri Ptuj. Zaradi hudih poškodb je med prevozom v ptujski bolnišnici podlegel.

«CESTA SMRTI» ZAHTEVALA SE DVE ŽRTVI

Ni še dolgo tega, ko smo pisali o kritični točki v križišču med magistralno cesto Ptuj — Macelj in lokalno cesto v Spodnji Hajdini, že je cesta smrti zahtevala dve novi žrtvi.

V soboto 22. marca ob 7.15 je prišlo do zelo hude prometne nesreče izven naselja Draženci na magistralni cesti Ptuj — Macelj, okoli 500 m od nadvoza Selske ceste v smeri proti Podlehniku.

Iz smeri Maribora je proti Zagrebu peljala voznica osebnega avtomobila nemške registracije Draginja Mihajlica iz Zemuna,

začasno zaposlena v ZRN. S svojim vozilom je začela prehitovati tovorni avtomobil in verjetno zaradi blagega zavijanja ni opazila nasproti vozečega avtomobila, ki ga je upravljala Radovan Bubanko iz Zagreba. Prišlo je do silovitega čelno — bočnega trčenja, pri čemer je obe vozili zaneslo s ceste.

Na kraju nesreče je podlegla sopotnica Blanka Bubanko (31) iz Zagreba, njen soprog, voznik avtomobila Radovan Bubanko pa je za hudimi poškodbami podlegel v ptujski bolnišnici še isto dopoldne. Huje je bila poškodovana še sopotnica Andjelka Bubanko (66) ter sopotnik Janko Bubanko. V avtomobilu, ki je po vsej verjetnosti nesrečo zakrivil sta bila le lažje poškodovana voznica Draginja Mihajlica in njen soprog Mijahlo Mihajlica. Na vozilih je za okoli 140.000 din materialne škode. M. Ozmeč

Zaradi silnega čelno-bočnega trčenja je obe vozili vrglo s ceste daleč drugo od drugega. Foto: M. Ozmeč

Literarni natečaj za mlade

V počastitev 27. aprila — dneva OF slovenskega naroda in 10. jubilejnega pohoda po poteh revolucije je osnovna organizacija ZSMS Franc Kramberger iz Rogoznice razpisala literarni natečaj na temo: TITOVA POT — POT REVOLUCIJE — POT SVOBODE IN SAMOUPRAVLJANJA — POT NEUVRŠČENOSTI.

Natečaja se lahko udeležijo vse osnovne organizacije ZSMS v šolah, krajevnih skupnostih in TOZD ter posamezniki. Udeleženci natečaja lahko sodelujejo z deli iz posameznih področij, ki jih zajema naslov, kot: KS v času

NOB, Slovenske gorice med NOB, pohod po poteh revolucije, samoupravni sistem v naši socialistični samoupravni družbi — v KS, v TOZD, v šoli, vloga TITA pri graditvi politike neuvrščeniosti, itd. Natečaj traja do 20. aprila, prispevke pa bo ocenila komisija za idejno-politično delo pri OO ZSMS Franc Kramberger Rogoznica. Nagrade bodo podeljene v mesecu maju — ob dnevu mladosti. Vsa ostala pojasnila o natečaju daje OO ZSMS v Rogoznici. Mladi z vašim odzivom potrdite vašo pripadnost naši samoupravni socialistični družbi.

-OM

KNJIGOVESNICA — ZLATOTISK

OTO AŠENBRENER

Ptuj, Prešernova 18

Cenjene stranke obveščam, da sem se preselil, v nove poslovne prostore v Prešernovi ulici 18 v Ptuj in se še vnaprej priporočam.

Vezava: uradnih listov, kartic revij, časopisov, diplomskih nalog in vseh knjig, z zlatotiskom

Izdelujem: koledarje, čestitke, tulce in mape za diplome, mape za telefonske imenike in opravljam vsa knjigoveška dela.

Uradne ure vsako sredo od 12. do 16. ure.

Delo opravljam kvalitetno, hitro in po konkurenčnih cenah!

Informacije: tel. 062 772-213

Se priporočam!

Zakaj ostaja zemlja slabo obdelana

Ko se oziramo po kmetijskih površinah, opazimo med posameznimi njivami, travniki ter nasadi velike razlike. Nekateri površine so lepo obdelane, poljščine primerno oskrbovane in dajo tudi dober pridelek. Mnoge sosednje njive pa so opuščene, zatravljene, videti so, kot da nimajo lastnika. Zakaj tudi te njive niso zasejane z žiti, posajene s krompirjem, zelenjavo ali kakšnimi poljščinami? Mar imamo hrane dovolj? To prav gotovo ne, saj vemo, da v svetu še vedno velika množica ljudi strada.

Veliko kmetijskih površin obdelujejo starejši ljudje, ki nimajo svojih naslednikov, nihče jim pri težjih delih ne pomaga. Zato od njih ne smemo pričakovati preveč. Kljub svoji starosti obdelujejo zemljo po svojih močeh.

Nekaj kmetijskih površin imajo v lasti tudi nekmeti, v večini primerov pa so prav te slabše obdelane ali celo neobdelane. Iz leta v leto se na takšne površine seje krompir, ki zahteva najmanj ročnega dela in oskrbe in s tem manj stroškov. Kolobar je na takih površinah popolnoma zanemarjen, gnojenje pa slabo, — zlasti z organskimi

gnojili. Struktura zemlje se zato iz leta v leto slabša, manjšajo se seveda tudi pridelki.

„Zemlja nikoli ne izgubi na denarni vrednosti, zakaj bi si jo torej“ odtujil, naj zraste kolikor pač hoče, menijo mnogi.

Prisoten, je tudi velik vpliv deagrarizacije, to je odhajanje ljudi s podeželja v mesto. Marsikdo je takšnega mnenja: „Zakaj bi se mučil na kmetiji, ko pa bom v mestu več zaslužil, pa še sigurne denar bo vsak mesec!“

Takšno mnenje prevladuje predvsem pri kmečki mladini, ki vidi v mestu lepše in boljše življenje. Prav zaradi deagrarizacije ostane marsikatera njiva neobdelana, saj ni tistega, ki bi se „mučil“ na njej.

Se in še je neresenih vprašanj v našem kmetijstvu, kot na primer neusklajeno razmerje cen med kmetijskimi pridelki in reprodukcijskim materialom itd., ki pa se vse prepočasi rešujejo. Marsikdo, ki je pred odločitvijo, ali naj ostane kmet ali pa gre v službo, se zaradi naštetih težav v kmetijstvu raje odloči za drugo varianto. Do kdaj tako?

Marjan Janžekovič

SNL: DRAVA — IZOLA 0:0 (0:0)

Mreži sta ostali nedotaknjeni

Stadion Drava v Ptuj, gledalcev 200, sodnik Nikolič (Ljubljana) Drava: Golob, Malek, Tement, Mazera, Čuš, Matič, Emeršič, Bezjak, Vogrinec, Kelenc (Glabovec), Vrabl.

Izola: Pišlar, Jelinčič, Javsenac, Lovrenčič, Gregorič, Gustinčič, Ipsa (Hučič), Ivetač, Kolarec (Radman), Scotto, Bonin.

Rumeni karton: Vogrinec (Drava) — preostala igra;

Nedeljsko srečanje med Dravo iz Izole je bilo zanimivo, v domači selekciji pa se je močno poznala odsotnost kar štirih standardnih igralcev, ki niso nastopili iz samo njim znanih vzrokov.

Gostje so se predstavili kot čvrsta in dobro pripravljena ekipa, ki je zelo nevarna v hitrih nasprotnih napadih, katerih nosilca sta Scotto in Bonin. To so pokazali že takoj v začetku srečanja. Tako so morali domači igralci veliko pozornost nameniti igri v sredini in obrambi.

V prvem delu je bilo srečanje dokaj enakovredno z nekaj priložnostmi vendar vratarja nista dovolila presenečenja. Podobno je bilo v drugem delu, vendar so bili gostje boljši nasprotnik. V tem delu sta se v domači ekipi izkazala odlični vratar Golob in zanesljivi in borbeni Matič. Tudi ta podatek potrjuje, da se gostje niso samo branili.

V celoti gledano je neodločen izid realen, škoda je le, da gledalci niso videli zadetka, čeprav priložnosti ni manjkalo. Tako je bil napadalec Izole Bonin dvakrat sam pred vratarjem Golobom, domači srednji napadalec Vogrinec pa pred gostujočim vratarjem Pišlarjem. V sredini drugega dela je Vrabl z lepim strelom že premagal Pišlarja, vendar je zadetek na črti preprečil Gregorič.

Ostali izidi v enotni slovenski nogometni ligi: Mura — Ilirija 6:0, Unior — Slovan 0:4, Smartno — Vozila 6:0, Triglav — Mercator 0:5 in Lendava — Železničar 0:0. V vodstvu je Mercator s 24 točkami, Drava pa je z 11 točkami na sedmem mestu. V prihodnjem kolu gostuje v Kranju. Pred srečanjem članskih selekcij so mladinci Izole premagali Dravo s 4:2.

I. kotar

Pišlar posreduje pred Vogrincem

(foto B. Rode)

Brigadirji MDA — 4. aprila zbor!

Vskladu z letošnjim delovnim programom je svet Kluba brigadirjev »Franc Belšak-Tone« občine Ptuj, sklical drugi zbor brigadirjev lokalnih, republiških in zveznih mladinskih delovnih akcij. Zbor bo v petek, 4. aprila 1980 ob 18. uri v Narodnem domu v Ptuj. Brigadirji se bodo zbrali ob svojem prazniku — dnevu mladinskih delovnih brigad Jugoslavije, ki se praznuje vsako leto na dan prvega aprila.

Na svojem zboru bodo brigadirji sprejeli program prostovoljnega dela na mladinski delovni akciji »Slovenske gorice '80« in na lokalnih delovnih akcijah v krajevnih skupnostih. Ob rojstnem dnevu tovariša TITA bodo obiskali Jasenovac, Kozaro, Ba-

njaluko in Bosanski Šamac, zato bodo sprejeli program brigadirskega potovanja pod naslovom »Po poteh borbe in dela«. V Bosanskem Šamcu, kjer sta leta 1947 gradili mladinski progo Samac-Sarajevo prva ptujska MDB »Franc Belšak-Tone« in tretja ptujska MDB »Heroja Lacka«, se bodo z mladino omenjene občine dogovorili o trajnejših oblikah sodelovanja v prihodnje.

Skratka, na drugem zboru brigadirjev občine Ptuj bo govora o konkretnih nalogah in obveznostih članov Kluba brigadirjev občine Ptuj v letu 1980. Zato vsi brigadirji mladinskih delovnih akcij ZBOR!

FB

osebna kronika

Rodile so:

Olga Krajnc, Tivolci 32 — deklico; Stanislava Erhatic, Senec 60 — Dušana; Nada Strelec, Jadranska 11 — Denisa; Slavica Toš, Trnovska vas 10 — dečka; Marjeta Sitar, Bezjakova 2 — Mojco; Veronika Nahberger, Kvedrova 3 — dečka; Danica Kučnik, Markovci 45 — dečka; Marija Gajzer, Kidričevo 22 — dečka; Marija Drovc, Vel. Brebrovnik 90 — Mojco; Irena Pajek, Slovenska 46, Središče — Tanjo; Majda Hazimali, Stojnci 23 — dečka; Elizabeta Sužnik, Placar 32 — deklico; Nina Borovič, Kettejeva 13 — Gregora; Terezija Jus, Zetale 1 — Stanislava; Matilda Horvat, Selska 4 — deklico; Helena Viher, Gradišče 9 — dečka; Majda Kocbek, Grajenščak 39 — Ksenijo; Rozalija Cafuta, Podlehnik n. h. — deklico; Silva Brodnjak, Skorba n. h. — Matija; Bernarda Lozinšek, Grajena 34 — deklico.

Umrli so:

Jakob Žižek, Dom upokojencev Murtinci 45 roj. 1901, umrl

22. marca 1980; Franc Toš, Vitomarci 49, roj. 1914, umrl 22. marca 1980; Janez Avgustin, Stogovci 23, roj. 1907, umrl 2. marca 1980; Rozalija Zatlter, Nova vas pri Markovcih, roj. 1904, umrla 24. marca 1980; Ivanka Gajzer, Stogovci 24, roj. 1902, umrla 23. marca 1980; Marija Potočnik, Skorba 41, roj. 1895, umrla 25. marca 1980; Marija Simonič, Vintarovci 59, roj. 1900, umrla 26. marca 1980; Ivan Hrzič, Senec 59/a, roj. 1940, umrl 27. marca 1980; Leopold Murko, Biš 15, roj. 1943, umrl 28. marca 1980; Marija Kocmut, Budina 28, roj. 1885, umrla 23. marca 1980.

Poroke:

Janez Rogina, Pobrežje 167 in Berta Kelc, Pobrežje 167; Branko Medved, Šikole 51 in Zdenka Smolič, Celje, Klanc 90.

TEDNIK

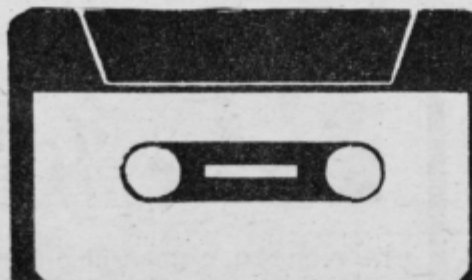
izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, pošti predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik MIHAEL GOBEC, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUSNIK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 250 dinarjev, za tujino 350 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

POSEBNA PRODAJA RADIO KASETOFONOV PHILIPS

Prodajalna

TEHNIKA

Lackova 5

664 STEREO

774 STEREO

428

090

513

PRIKLJUČITEV NA 9, 12 in 220 V AVTO STOP SISTEM

emona

ptuj

merkur

